1995. ápr.
31
154

KAPOCS

A SOPRONI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK LAPJA

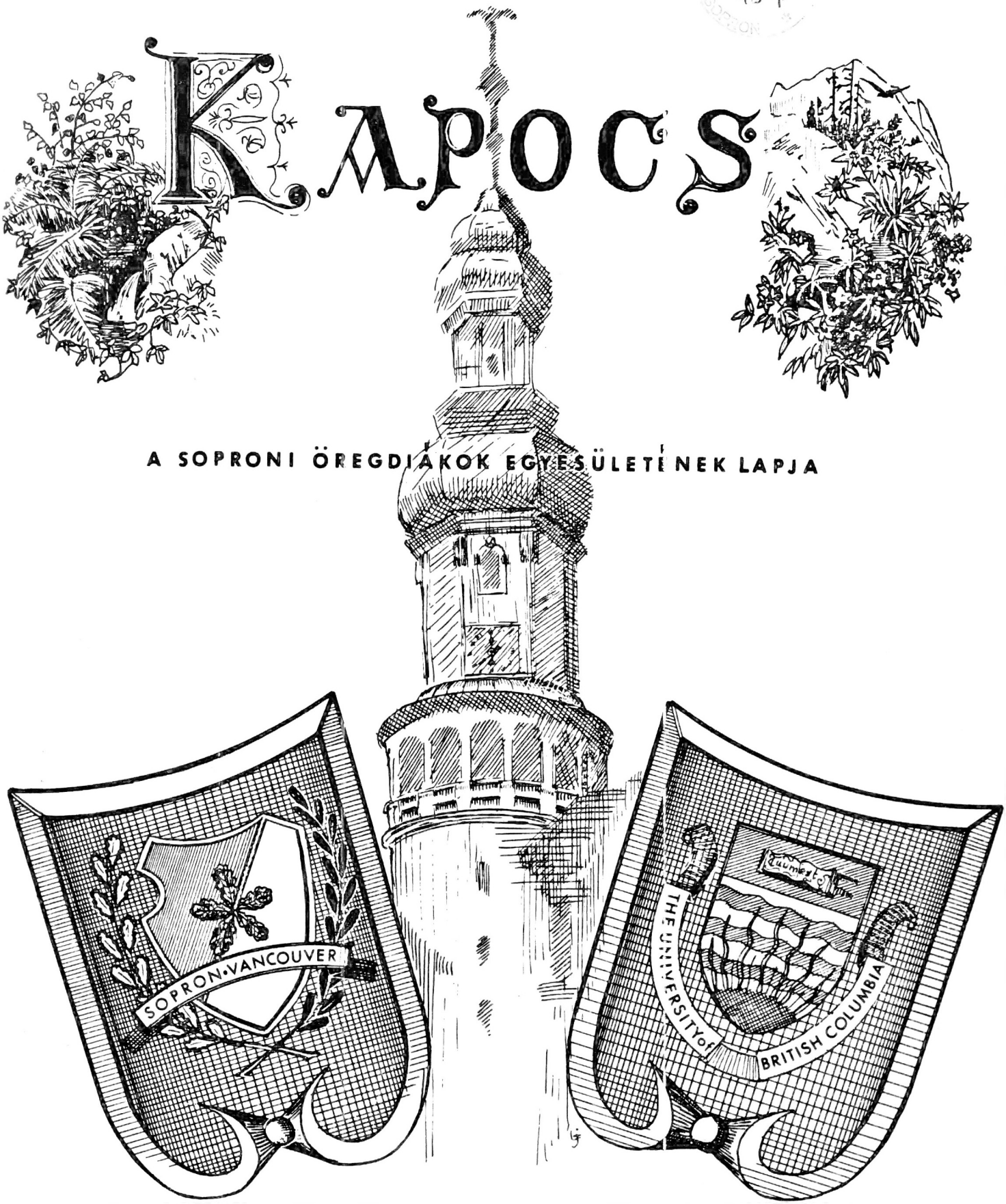

A KAPOCS ELÖFIZETÖI 1995 - TÖL

Ágh M.	94
Adamovich L.	T
Ambach M.	95
Apt K.	93
Apt E.	99
Bajzák D.	93
Bakó J.	93
Bakos T.	98
Balatinecz J.	88
Barabás J.	92
Baraksó J.	95
Baranyaynė	96
Báthy I.	94
Bella I.	93
Benkö G.	92
Bezerédy Gy.	94
Bige Zs.	95
Bódig J.	97
Bogyay E.	94
Bölecz B.	90
Borsosnė	87
Budai G.	98
Csapó I.	94
Csizmadia F.	93
Csizmazia J.	97
Czeiner Zs.	96
C. Horváth E.	97
Deminger K.	94
Dobozy T.	95
Donáth Gy.	99
Dibuz J.	93
Draskóy Gy.	93
Ferenczynė,Dr.	T
Fodor Ágnes	97
Frey O.	91
Für K.	91
Fülöpp Z.	90
Füstüs Á.	91
Görgėnyi B.	92
Grátzer M.	95
Gyöngyösi S.	96
Háhn F.	90
Hajdú Cs.	95
Hankovszky/Must	93
Hintsch G.	98
Hirczy B.	85
Hirczynė	87
Homoky I.	92
Horváth S.	92
Ifjú G.	92
Illės I.	96
Jablánczy S.	T
Jacsman J.	97
Jagodits F.	94
Jakabffy S.	87
Jákóy A.	93
Jancsik K.	97
Jandó T.	98
Jellachich L.	88
Józsa J.	92
Józsa L.	93
Kapitány Gy.	94
Kapuszta J.	2000
Kassay V.	93
Király/Kenedi	96
Kerekes J.	95
Kis-Tóth E.	2009
Kiss Gy.	87
Kiss J.(Oliver)	97
Klima I.	93
Kocsis I.	92
Kocsis T.	97
Komlóssy J.	92
Kondor Gy	94
Korán Z.	96
Kováts M.	94
Kozák A.	93
Krajczár E.	2000
Kurucz F.	95
Kurucz J.	95
Leskó Gy	2001
M.Erd.Egyes.	T
Major R.	95
Markó I.	97
Matolcsi G.	88
Micski J.	93
Murguly S.	94
Nagy E.	T
Nagy/Link M.	97
Nagy-Bozsoky G.	88
Nagy M.	89
Nagygyör S.	93
Németh J.	95
Németh L.	94
Németh S.	92
Nemzetör	T
Nyers F.	90
Orlóczi L.	95
Orosz I.	87
Ötvös I.	93
Pál L.	94
Pálka L.	94
Palkovics J.	2005
Papné	95
Pászner L.	93
Pataki I.	87
Pėch Gy.	97
Pendl F.	97
Perlaki F.	2008
Puskás L.	95
Ping F.	93
Pintér L.	94
Poprádi L.	87
Porpáczy L.	93
Rab R.	97
Radványi T.	95
Ravai J.	92
Rėdey J.	94
Reisz J.	96
Roller K.	T
Rónay S.	94
Ronyecz J.	93
Rupf L.	2000
Safranyik L.	95
Salamon M.	89
Sebastian L.	97
Sinka/Dumont	94
Sivák B.	2007
Skorka M.	96
Soós J.	93
Soós É	94
S. Egy. Könyvt.	T
S. Egy. Borbėly	T
Szalkai A.	2004
Szablya J.	94
Szamosi G.	97
Szamosközi L.	T
Szanyi L.	2001
Szármes K.	93
Szász I.	96
Szauer J.	97
Sziklai O.	T
Szilágyi T.	93
Szücs Z.	87
Szy F.	94
Takács J.	95
Takaró/Taylor	87
Tarnócai K.	91
Tögel Gy.	95
Tóth G.	96
Tóth József	96
Tóth János	94
Tóth János(Ont)	98
Tresó F.	95
Tuskóné	91
Tuskó Cs.	94
Kish G.	T
Udvardy M.	93
Váradi B.	96
Vári M.	90
Varga P.	93
Vass Éva	95
Viszlai J.	98
Vlaszaty Ö.	94
Witt L.	T
Witt Z.	95

Elöfizetés:
Sopron Alumni,
"Kapocs"
John R. Palkovics
1932 McNicoll Ave.
Vancouver, B.C.
Canada V6J 1A6

SOPRON 154 Dupl

KAPOCS

A Soproni Öregdiákok Idöszakos Közleménye .

XXVI. évfolyam 31. szám 1995 április

Minden cikk az író véleménye, meglátása, melyért a Szerkesztö Bizottság felelöséget nem vállal.

KAPOCS 1995

"Röpke percek szállnak és az évek a homok órán lehullanak...". Egy évvel mi is nem öregebbek, hanem bölcsebbek lettünk. Az elmult 94-es év tele volt eseményekkel és legtöbbje kellemes és boldog volt számunkra. Sokan közülünk nyugdíjba vonultak és élvezik a család és a nagyszülök örömeit, hiszen szülöknek, nagyszülöknek a legnagyobb öröm az, ha a család együtt van.

Igy lenne ez jó, ha a mi soproni nagy családunkban is ez lenne végleg. A hátra lévö évek talán boldogabbak lennének ha egy dobosra hallgatnánk és nem külön keresnénk a fényt e földi élet alagutjain át. " Az élet könnyünek látszik pedig a boldogsághoz oly nehéz az út. Az ember eltéved rajta párszor és kezdheti százszor mig a célba jut".

Most arra kérünk, hogy még egy utolsó akarattal és erövel, add a segítö kezedet, hogy ezzel a soproni nagy családdal együtt járhassuk az életet hogy fejfánkra valóban felírhassák "Mit itt borit a rög, barátság szent s örök".

"aliász Palkó"

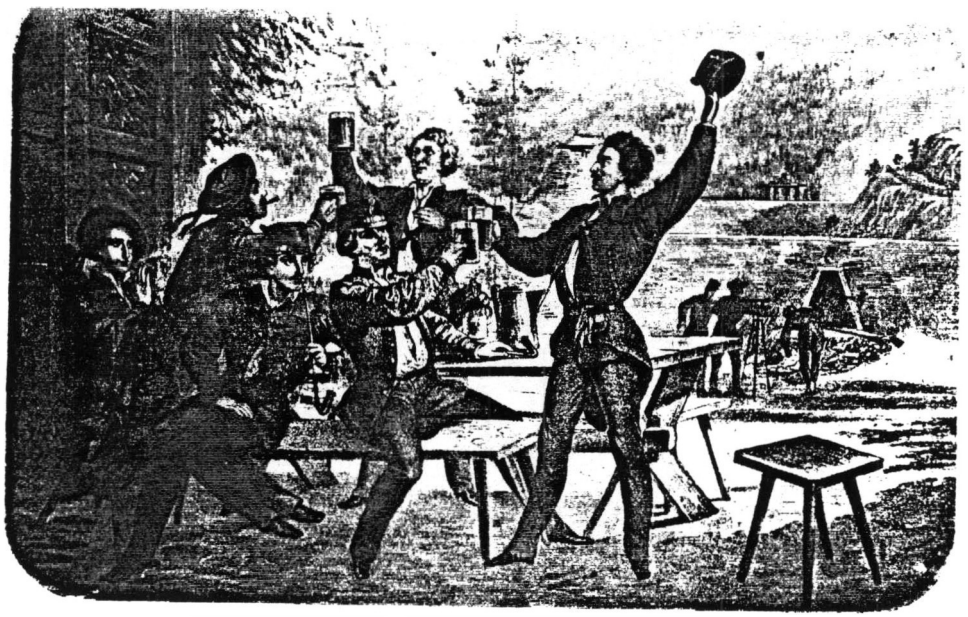

„... a barátság éljen köztünk, míg a halál elragad!"

TAMÁSI MIKLÓS EMLÉKEZETE

Gyászoló magyar testvéreim és barátaim!

Méltó magyar embert temetünk most e szent helyen, mely '56-os mártírjainknak emlékét őrzi. Hirtelen és csendesen hagyott itt minket. De ha elolvassuk "Márciusi Kürt"-jét a márciusi Tárogatóban, ott már búcsúzott tőlünk. Nagy veszteség ez nemcsak nekünk, de az összmagyarságnak; kultúránknak és irodalmunknak.

Nem azért vagyunk itt, hogy most szónoklatot hallgassunk. Hadd idézzem Miklóst: **"A szerkesztőség azt mondja, hogy több hirdetés kell, mint szöveg: az írók írjanak röviden. Úgy igaz, hátha még a szónokok is megtanulnák!"**

Alig élt 58 évet, mégis ő tiltakozna kis 56-os mártírjaink nevében, akiket a kommunista hatalom addig őrzött, hogy betöltve 18-ik életévüket juttassa a hóhér kezére. Utolsó leheletéig az összmagyarság szabadságáért és felemelkedéséért dolgozott, minden rendelkezésére álló eszközzel, elsősorban irodalmi és szerkesztői munkásságával. Ezért szándékozunk létrehozni a ***TAMÁSI EMLÉKALAPOT***, anyagi fedezetül munkáinak nyomdai kiadatása céljából. Erről majd a Tárogatóban közlünk többet.

Amikor '56-os forradalmunk emlékére, annak 30-ik évfordulóján ezt az emlékművet avattuk, néhai kedves Zsigmond Atyánkat, erdélyi Márton Áron püspökatyánk kedves tanítványát kértük fel az ünnepi beszéd elmondására. Azzal kezdte, hogy bár mártírjainkra emlékezünk, észrevettük-e a temető főbejáratát díszítő kovácsoltvas mestermű üzenetét? **"FELTÁMADUNK"**. Azóta eltávolították a kapu fölül, de nem a mi lelkünkből.

Miklósunk ősi magyar földön, '36-ban Kárász Megyeren, Békés megyében született. Talán megyéjének és városának egyik fiára sem illene jobban ez a név, mint őrá. Erdész édesapja katolikus és édesanyja református jótulajdonságainak legjavát egyesítette személyében. Középiskoláit a Békési Református Gimnáziumban, egyetemi tanulmányait a Soproni Erdőmérnöki Karon végezte. Ugyan életének három legjelentősebb állomáshelye Békés, Sopron és Vancouver, mégis lelkében és egész életével épp olyan hűséggel szolgálta a Magyar Felvidéket, Erdélyt, a Délvidéket, az Őrséget és Kárpátalját; igen **Kárpátalját**, mint kevesen sorstársai közül.

Példaként említve: Ha egy fiatalember elveszti édesapját, benne tán legjobb barátját, aki egyúttal hitközségének lelkipásztora is volt, vesztesége legalább háromszoros. Tán mi is, de jómagam így vagyok Miklóssal.

Búcsúzom Tőled mint **magyar testvéremtől; mint jóbarátomtól;** mint az '56-os Forradalmi Emlék Alapítványnál **elnöktársamtól,** akitől a legtöbb és leghűségesebb támogatást kaptam. A **Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége Elnökségének** nevében mint tagtársamtól. Ugyanitt tolmácsolom **Magas Istvánnak, a Világszövetség Elnökének** és jóbarátodnak együttérző búcsúját. Búcsúzom tőled mint **tagtársamtól a Magyar Demokrata Fórum** és annak British Columbiai Baráti Köre nevében, és tolmácsolom **Lezsák Sándor** ügyvezető elnöknek megemlékezését a Magyar Demokrata Fórum nevében. Végül, de nem utolsó sorban, búcsúzom tőled **Alma Máterunk** professzorai és diákjai többévszázados selmeci **hagyományainak jegyében, mint**

firmáink kedves balekjuktól a magyar hűség városából, a soproni utcák és erdők Tóbiásaként, 'nem feledve és válaszra várva'..."Imhol a föld alá megyünk...

Ha béke nem jutott neked/ Míg nap sütött le Rád/ Megadja néked majd a sír,/ Pajtás, jó éjszakát!/ Pajtás, jó éjszakát!"

Major Richárd

TAMÁSI MIKLÓS
1936-1994

BÉKE PORAIDRA

Midőn a roncsolt anyagon
Diadalmas lelked megállt :
S megnézve bátran a halált,
Hittel, reménnyel gazdagon
Indult nem földi útakon,
Egy volt közös, szent vígaszunk :
A LÉLEK ÉL : találkozunk !

(1865) *Arany János*

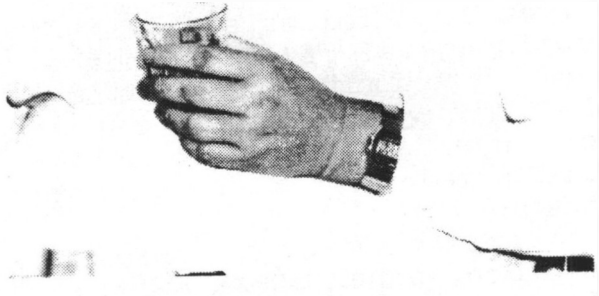

Mikor már nem lát senkisem,
mert újra földbe vetnek,
oly láthatatlan létezünk
mint Végzetben a Kezdet.

(1966) Tamási Miklós

Fáy István "Emlékezés Tamási Miklósra" c. írásának befejező sorai

Sokan gondolunk Miklósra ezen az évfordulón, mert hiányzik az életünkből. Lehajtott fővel emlékeznek rá mindazok, akik személyesen, vagy művein keresztül ismerték. Ismerték fajtája iránt érzett olthatatlan szeretetét, az igaz embert, aki haláláig hontalan maradt, és egyedül magyar testvérei közösségének melege jelentette számára a hazát ebben az idegen világban. Őértük égette el magát, mert tudta jól, hogy mind az életben, mind a művészetben csak az igaz és a szép maradandó, amit hontalan testvéreinknek anyanyelvükön adhat. Talán azért írta „Búcsú" című verse gyönyörű soraiban:

Úgy szeretnék elmenni innen,
hogy magammal semmit se vigyek.
Engedd ezt erősen hinnem,
legyen az életem szelídebb.

Megbékülni, hogy a lét nemlét,
és a nemlét örök létezés,
úgy írni meg a végső szemlét,
mint aki nem több, de nem is kevés.

Ezzel a néhány sorral emlékezem én Tamási Miklósra, aki rövid életén át méretlenül szórta szelleme kincseit, hogy gazdagabbá tegye a magyar kultúrát és öntudatot.

TAMÁSI MIKLÓS EMLÉKEZETE

Köszönő soraimat írtam neked a 80. születésnapomra kifejezett kedves megemlékezésedért, amikor halálhíred ideérkezett Torontóba.
Ötvennyolc éveddel megelőztél az élet útján. Mint volt tanárod, úgy érzem, szívemből szólok, amikor kifejezem szomorúságomat a mindannyiunk számára nagy veszteség felett. Sok szép megemlékezést és értékelést olvastam rólad a Tárogató legutóbbi számában. ALMA MATERÜNK búcsú hangja is megszólalt a Tárogató hasábjain, de mégis engedtessék meg nekem, hogy mint erdésztársad és volt tanárod, én is megemlékezzem rólad.
Mint volt erdőmérnök hallgató, örökre megmaradtál körünkben. Alma Materünk hagyománya hozzánk láncolt. Szeretted az erdőt, mindig megtaláltad benne lelked nyugalmát. Verset írtál a fákról, virágokról, madarakról, amiket csak az erdőben találtál meg. Verseid strófái szeretett hivatásod kifejezései voltak, amiket sokszor vetítettél valóságos gondolattá, a valótlanságba süllyedt mindennapi szürkeségben.
Sokszor jutott eszembe, hogy mi fényesíti életedet a mindennapi szürkeségben, család és minden földiesség nélküli egyszerű magányodban. A kanadai hontalanságomban engem főleg soproni emlékeim éltetnek. Van egy képem, amit a híres soproni Horváth József festett még 1954-ben. Egy soproni templom belsejét ábrázolja a kép. A templom padozata szürke kő, ridegnek látszó élettelenség. De egy helyen Horváth egy sokszínű csillogó foltot festett a szürke kőre. Rájöttem, hogy a fényfolt az ablaktáblán beszűrődő életadó napfény visszatükröződő vetülete, ami megeleveníti az élettelennek látott szürkeséget a templom belsejében. Ez jutott eszembe most, amikor neked írok. Szürkének képzelt életedben élénken tükröződtek vissza napfényesen csillogó színes verseid, amik mindenen keresztül áttörve lelkedre vetítették a földi boldogság napsugarait.
Így emlékezem rólad soproni barátaiddal együtt, ALIÁS TABAKI , kedves erdész testvérünk.

Egykori "firmád" és öreg tanárod,

Roller Kálmán

A legöregebb magyar erdész halála!

Witt Lajos professzor, aki a legöregebb magyar erdész volt és 57 óta Vancouverben élt, 1994 november 6-án este elhunyt. A 96 éves Lajos Bátyánk az utóbbi hónapokban gyengélkedett és a Vancouver General Hospital Heather pavilionjában Menci néni, kedves felesége karjában halt meg. Temetési szertartása november 12-én volt a Magyarok Nagyasszonya katolikus templomban.
Mikor a hírt megtudták Ugodon, Magyarországon, (ahol Lajos bátyánk hosszú ideig erdészkedett) megszólaltak a harangok, hogy lelkét a harangok hangjának szárnyán vigyék az Úr színe elé. A szertartáson a rossz idöjárás ellenére sokan jelentek meg.

SOPRONIAK A TAMÁSI MIKLOS TEMETESEN

Dr. Jablánczy Sándor búcsúzása Witt Lajos professzor gyászmiséjén 1994 november 12-én a vancouveri Magyarok Nagyasszonya egyházközség templomában.

Fötisztelendö Kish Atya, Kedves Gyászoló Család
Tisztelt Hívö Testvéreim!

Szomorú szivvel, de Isten akaratában megnyugodva jöttünk össze búcsút venni Witt Lajostól, a legidösebb magyar erdömérnöktöl, akit Teremtönk több mint 96 éves páratlanul értékes élettel áldott meg. Tanár kartársai és családom valamint tanitványai nevében búcsuzom töle: hasznos pályafutásának lényegét most röviden összefoglalva: hivatása teljesitésében,hazafiui kötelességei szolgálatában és keresztény hitünk erkölcsi parancsainak lelkiismeretes teljesitésében.

Félévszázados barátságunk és évtizedes szorosabb együttmüködésünk során nagyrabecsüléssel figyeltem Lajos munkáját és emberekhez való viszonyát. Az erdögazdálkodás csaknem minden ágában a magyar erdök érdekét nézte. A nemzet jövöjét szolgálta üzemi munkájában, ugyanúgy mint kutatóintézeti, vagy tanári megbizatásában. Sikeresen harcolt munkatársai megbecsüléséért.

Öszinte hazafias gondolkodását mindig bátran vallotta és örömmel szolgálta az elsö világháborúban ugyanúgy, mint az 56os forradalomban való részvétellel, Zoltán fiával együtt.

Szilárd keresztény hite irányította minden tevékenységét családi és társadalmi életében. Ezért mindenki szerette, aki közelröl ismerte.

Hitünk keresztényi szeretetének értékét korunk nagy teológusa, Jozef Ratzinger fejezi ki számunkra legjobban: "Az ember nem pusztul el mert az Isten ismeri és szereti öt. Ha a szeretet örökké valóságot kíván akkor Isten szeretete is kivánja ezt, söt létre is hozza; mert szeretete maga az Örökkévalóság." mondja Ratzinger. E szerint élt Lajosunk is.

Lajcsikám! kedvenc költöd, a mi felvidéki Mécs Lászlónk "Magyar Kánon" cimü versében ezt üzeni nekünk:

Kell a Kánon, örök mérték!
Nézd: a Holdnak és a Napnak
vaspályát úgy Kimérték, hogy
tévúton nem járhatnak:
Igy mérték ki a tiédet
Rend, Boldogság béke végett.

Nyugodj Békében; Laudetur Jesus Christus!

TÖRTÉNETEK LAJOS BÁCSI ÉLETÉBÖL

Bucsuzásul írta Jákóy Bandi

Lajos bácsi búcsúztatásáról haza érve neki ültem ezen cikk megírásának, hogy mi, akik Lajos bácsit annyira szerettük és tiszteltük mégegyszer átéljük Lajos bácsi esemény teljes, eredményes és hosszú életének egyes mozzanatait.

A búcsúztatáson megemlítettük kiváló szakmai tulajdonságait, de nem emeltük ki az Ö végtelen Természet szeretetét. A természet csodálatához öt a vadászat vezette, mint ez történt olyan sok selmeci és soproni erdésszel a mult és jelen században. A természet szeretetén kerestül vezetett minket, diákjait Lajos bácsi az Isteni alkotás tiszteletére és csodálatára. A puska kezében a természet kulcsa volt.

Lajos bácsi a vadászat mellett sportember is volt és a következö két történet az Ö sportemberségét igyekszik bemutatni.

1947 decemberében Lajos bácsival és Édesapámmal a hajnali vonattal Iharkútra, Baranyai Jóska bátyánk pagonyába utaztunk erdei hajtásokra. Az a nap csodálatosnak igérkezett, mert az elöbb emlitett erdész - vadászok mellett a másik három vadász az ezeréves bakonybéli kolostorból meghívott bencés szerzetes volt. Köztük a híres Mécs László, aki Lajos bácsi kedvenc költöje volt, amint ezt a megemlékezésen is hallottuk Jablánczy Sándor bátyánktól. Akkor még ez megtörténhetett, egy év mulva a szerzeteseket már kezdték elhurzolni.

Lajos bácsi azon a napon egy híres puskával vadászott, melyet a volt györi bankigazgató adott neki megörzésre, mert már akkorra a bankigazgatóknak befellegzett. Ha jól emlékszem francia vagy belga 16-os volt. A puskamüves nevét isemlékezetböl írtam le: Forgeron; ezt a nevet Édesapám legendaként emlegette.

A hajtások elég eseménytelenül folytak. A vadászat vezetöje, Jóska bátyánk, a vadászok és a hajtók értették a dolgukat; az erdei nyulacskák engedelmesen bukfenceztek. Egyszerre csak hallottuk ám!- Róokaa! eööre... Oldalról már egy-egy lövéssel megijeszteték és a koma a vadász vonallal párhuzamosan vágtatott, a szálas bükkösben, mint egy vörös villám, vagy 70 lépésre. Majdnem mindenki megpróbálkozott vele, de a távolság egy kicsit nagynak bizonyult és a lövések a komát csak még nagyobb iramra ösztökéltek. Ekkor ért a róka Lajos bácsi elé és egy pillanat mulva a komának már az égbeli csirkék és fácánok után csurgott a nyála.

Felkiáltottam: Édesapám! - micsoda jó puska ez a Forgeron...Erre az Öregem csak azt mondta: "Az is jó ám fiam, aki mögötte áll!"

A másik történet szintén a Magas - Bakonyban játszódott le, mindjárt a háború utáni idöszakban. Édesapám mesélte ezt nekem,

mikor hazajött a vadászatról. Abban az idöben még ök választották ki, hogy kit hívnak meg a híres bakonyi vaddisznó hajtásokra. Igy esett a választás egyszer a híres Lumnizer Sándorra. Dr. Lumnizer volt a magyar olimpiai agyag-galamb lövö csapat tagja, a 30-as években, és bronz-érmet nyert a 36-os berlini olympián.

Lajos bácsi a legjobb váltóra állította a híres vendéget. Jöttek is ám a fekete disznók a fehér hóban; egy egész konda. Lumnizer a hollywoodi filmekben látható lövészeket meghazudtolva lödözött, de hát a bakonyi disznó más, mint a berlini agyag-galamb. Azok a disznók meg persze a leszármazottjaik még most is törik a bakonyi szántóföldek kukoricásait.

A hajtás végén egy öreg bakonyi hajtó kezdte kérdezgetni: "Mi volt kérem az a nagy lüdözés - hol vannak a disznók?" Hát, igen a vendég úr lött; mondta valaki. "Na, ha ott lett vóna a Witt tanácsos úr, most lenne egy szánkó-derékkal." Ebben mind megegyeztek, de azért csititgatták az öreget.

Az iharkúti vadásznap Lajos bácsi és az én számomra örökké emlékezetes maradt. Ezt csak azért írom le, hogy Lajos bácsi másik oldaláról is megemlékezzünk; ne csak a sportember mivoltáról, hanem mint igaz magyar vadász-emberröl.

A nap vége felé Édesapám kezembe adta az ö puskájat. Egyszerre minden nagyon izgalmas lett. A nyulak, persze ahogy jöttek, úgy el is mentek. Rajtam úgy kifogtak a bakonyi nyulak, mint Lumnizeren a disznók. Mind kettönknek az lehet a mentsége, hogy vadász - lázunk volt. Végre aztán egy nyulacska megkönyörült rajtam és lassan elém baktatott, nem valami nagy vadász teljesítmény elejteni, de Lajos bácsi mégis átszólt a szomszédból: - "Szép lövés volt kis bandus". Egy szóval sem említette a sok hibázást.

A nap végén Édesapám megkérte Lajos bácsit, hogy ö legyen az én vadász keresztapám. Ezt csak azok értékelik, akik átestek ilyen vadász avatáson, hasonló körülmények között. Miután ráfeküdtem a nyulacskára, Lajos bácsi kimérte a megfelelö ütéseket; de nem az aktusban van itt a lényeg, hanem amit mondott: - Az elszakított országrészek nemes vadjainak nevében, vadásszá ütlek kis Tasziló." (Tasziló volt Édesapám selmeci aliás neve, vagy vulgója, ahogy ezt ök mondták. Ezt a nevet még Apt Dönci bácsi is említette egyszer nekem. Ebböl is látszik, hogy a kortársak milyen jól ismerték egymást; 30-40 év távlatából is visszaemlékeztek.)

Mi minden benne van Lajos bácsi mondatában!? Az igaz magyar vadász sóvárgása. Akkor még lehetett ilyeneket mondani és érezni.

Az utókor számára még megemlítem Mécs Lászlót, akit akkor láttam és hallottam elöször és utoljára. A vacsora után Baranyai Jóska bácsiék zongorájára támaszkodott és szavalta költeményeit. Nem emlékeztetett szerzetes papra. Ös-magyar erö sugárzott belöle. Hordónyi mellkasából dübörögtek a szavak, mint a menydörgés a

magyar földek felett, máskor meg csendesen folytak, mint a víz egy bakonyi csermelyben. Hol vagyunk mi már ezektöl?...

Az utolsó történetet Lajos bácsi többször elmondta nekem. Sajnálom, hogy nem vettem fel magnószalagra, mert akkor az Ö ékes magyar beszédét hallhatnánk, megemlékezésként a legközelebbi összejövetelünkkor.

Az esemény már 1948-ban játszódott le, akkor már nagyon gyülekeztek a félelem felhöi hazánk felett.

Lajos bácsi mindig így kezdte az elbeszélését:- "Gyönyörü éveket töltöttünk mi együtt Édesapáddal a Bakonyban. Ö lett a pápa-ugodi nagyvad rezervátum vadászati felügyelöje a háború után, én meg a fleügyeleti tiszt. Tudod, hogy ö Ugodon született, ahol a te boldogult nagyapád, Jákóy Géza volt az erdömester. Apád Pápán járt református gimnáziumba, a század forduló idején; én meg a két háború között a te nagyapad tisztjét vettem át az Eszterházy uradalomban. Minden régi jó embert ismertünk".

"Egyszer, - folytatta Lajos bácsi, - 1948 szeptember elsö hetében kaptam egy telefon hívást Pestről a minisztériumból, hogy valami Rochlitz nevü miniszteri tanácsos kapott engedélyt egy bögö szarvas bika lelövésére, az ugodi rezervátumban és szeptember utolsó hetét a pál-házai vadász-házban kívánja tölteni. Megijedtem, mert azt hittem, hogy ez a Rochlitz már valami új beépített ember; mondtam a hírt mindjárt Édesapádnak. Apád felkiáltott, Kicsoda!? a Béla, hát ö évfolyamtársam volt Selmecen. Meglátod Lajos, hogy ilyen heted a mézesheteken kívül még nem volt életedben."

"Meg is érkezett Rochlitz Bél az inasával a francia - vágási állomásra. Rochlitz nem volt házasember, inasa volt, aki a tiszti - szolgája volt az elsö és második világháborúban. Az inas a háborúk alatt a tüzérezred tiszti - karának volt a föszakácsa, ünnepélyes alkalmakkor. Hoztak is egy kis hordó bort Rochlitz balaton - szent györgyi szölejéböl. Én már az elsö délután lötem egy szarvas borjút hogy az inas a másod - szakmájának megfelelöen kapjon valami alkalmazást."

"Hárman együtt a Köris hegyet keresztül - kasul becserésztük az egy hét alatt, válogattunk a bögö bikák között. Esténként a finom vacsorák után a jó balatonit szopogatva elmondtuk egymásnak tapasztalatainkat, tervezgettük a következö napot, meg a magyar vadászat jövöjet. A mellünkben érzett szorongást a jövöt illetöen egyikünk sem hozta fel, hogy azzal ne szomorítsuk egymást."

"Az utolsó nap hajnalán Béla meglöte a szép 14-est, melynek elejtésében megegyeztünk. Aztán kikisértük Bélát a vonathoz. Az állomáson megöleltük egymást és csak akkor mondta ki Béla, melyet mind hárman éreztünk: - "Higyjétek el fiúk, ez volt az utolsó." - Bizony úgy is lett. Rochlitzot következö évben kilakoltatták a

budai villájából. Édesapádat azok a büdös ávósok elvitték és aztán B - listára került. Engem áthelyeztek a Bakonyból Sopronba. Most már nem is mennék vissza a Bakonyba, ezek a büdös oroszok az egész bakonyt feltúrtak a bauxitért. Minden vörös porral volt betakarva, mikor utoljára láttam Huszárokelö-t, Fenyöfö-t meg Ugod-ot."

Most már a három öreg magyar vadász megint együtt üldögél az égbeli pálházai vadászház tornácán. Az öszi esö talán az ö engesztelö könnyük, mely még tisztára moshatja a Bakony és a többi magyar tölgyeseit.

Isten veled, Lajos bácsi, az eddigi korelnök soproni erdész!

Jó szerecsét; Üdv az Erdésznek!

1994-ES HIREK ÉS ESEMÉNYEK

Február 12-én "soproni estét" rendeztünk a helyi katolikus templom dísztermében. Az estén 38 személy vett részt. A tanárok közül Witt Lajos professzor úr jelent meg kedves feleségével Menci nénivel. Ágh Mária néni és Pap Gizi néni szintén jelen voltak. Hiányoltuk a tanári kar aktívabb részvételét, bár néhányan közülük influenzával bírkoztak.

Az elöétel magyaros pogácsa (töpörtyüs), melyet borral öntöztünk le. Szanyi Laci és Gabi ismét 10 liter bort adtak az est rendezésére, melyért ezuttal külön köszönetet mondunk. A menü hús leves máj gombóccal, sertés karaj piritott burgonyával vegyes zöldséggel és salátával.

Finomság: Takácsné, Tuskó Ági almás és túrós rétese volt és szívet dobogtató erös kávé és Adamovich Ildi finom tortája. Nagyon szépen köszönjük Áginak és mindazoknak aki ezen est rendezésében részt vettek.

Jó volt a hangulat, a nótázás. 11 órakor Witt professzort és feleségét a "Ballag már a vén diák" nótával búcsuztattuk, mintha éreztük volna, hogy ezzel örökre búcsúzunk töle.

Figyelem! Kérünk mindenkit a jövöben, hogy akik a rendezvényeinkre jelentkeznek,de valamilyen oknál fogva nem tudnak megjelenni, <u>idöben tudassák velünk</u>, hogy ne költsünk annyi pénzt feleslegesen.

Köszönet a Magyarok Nagyasszonya R.K. Templom Nöi Körének és Ugrin Béla Atyának, hogy a dísztermet a soproni öregdíákok rendezvényeire mindig kedvezményes áron adják. Ezzel a Nöi Kör 200 - 250 dollárral járult a soproniak financiális alapjához, attól függöen, hogy a bevételt mire Forditjuk (Kapocs, Székely Kapu, ösztöndij alap, vagy egyéb). Sajnáljuk, hogy az utolsó rendezvényen megfeledkeztünk arról, hogy Ugrin Atyát idöben meghívjuk. Utólag kérünk bocsánatot.

Tóth János volt elsöéves hallgatót operálták 94 februárjában. Minden jól sikerült és Jancsi barátunk szorgalmasan dolgozik már. Jó egészséget és minden jót kívánunk.

Sz. B.

Szy Zoltán (Bukka) barátunk (nem erdész volt, hanem kertész) 1957 óta közel állt legtöbbünkhöz. 1994 feb.27-én elhunyt Victoriában. Bukka, Szy Furi bátyánk öccse volt. Ezuttal fejezzük ki öszinte részvétünket családjánk.

Sz. B.

Vendégünk érkezett Sopronból:

Április 16-án Dr. Szabadhegyi Viktor a Soproni Erdömérnöki és Faipari Egyetem adjunktusa és a Faipari Kar dékán helyettese kanadai tanulmányútja alkalmával ellátogatott Vancouverbe is. A házigazdák Szanyi Lászlóék és Kozák Tóniék voltak. Viktor útját Ontario és Quebec tartományban folytatta tovább.

Magyar Úszók Vancouverben:

Július 26-án sportoló vendégeink voltak. Fábián Béla és Csikány József aranyérmes úszó bajnokok feleségeikkel együtt ellátogattak Vancouver és Victoria városába is miután Vlaszaty Ödön barátunkkal bejárták Coloradot, Arizonát, Kaliforniát, Oregont és Washington államokat egy autó túrán.

A Capilano Hights Garden vendéglöben vendégeltük meg öket. Tizenkilencen voltunk ebéden, ami jó hangulatban folyt le. Majd a Cleveland Dam környékén sétálva fényképeztünk, s utánna Szanyi László és Gabika vendégül látta öket. A jó magyar kolbászt és hurkát Laci barátunk híres borával mostuk le. A hangulat olyan jó volt, hogy Észak Vancouverben eltévedtünk (a patakok mindig lezárták az utjainkat,(Dead-end streets).
A vendégek közt ott volt Donáth György és kedves felesége Szilvia, aki svájci létére kitünöen beszéli a magyar nyelvet.

Újabb vendégek Sopronból:

Tímár Gábor és Szmorád Ferenc fiatal erdömérnökök nyugat Kanadában barangoltak egy ideig. Kevesen tudtunk érkezésükröl, igy elnézést kérünk, hogy itt élö soproniak vendégszeretetéböl keveset kaptak. Edmonton, Jasper, Kamloops-ban is vannak soproni erdészek! Kérjük, hogy a jövöben idöben értesitsenek az illetékes személyek, hogy cimeket és értesitéseket adjunk meg és az utazást kellemesebbé tegyük.
Tudakozás (érdeklödés) az alábbi címen:

John R. Palkovics
1932 McNicoll Avenue
Vancouver, B.C.
V6J 1A6

Telefon: (604) 738-9614 11 de. 4 du.
Pager: (604) 645-5039 24 órán át.
~~Fax: (604) 689-7887~~

Köszönet a megemlékezésért: Tímár Gábor és Szmorád Ferencnek, akik a vendéglátásunkról nem feledkeztek meg. Találkozunk a "Kishordó-ban" Sopronban.

J. R. Palkó

Munka a kulisszák mögött:

Az elmult években egyre több soproni erdömérnök hallgató folytatja tanulmányait itt Vancouverben a British Columbiai Egyetemen. Gondoltál e arra, hogy ezek a tanulók hogyan kerültek ide?
Felelet: Van egy "névtelen" barátunk, aki segit ezeknek az ösztöndíjak szerzésében és egyéb ellátásaikban. Köszönet Neked "Névtelen Barátunk" és reméljük, hogy munkád eredményes lesz, s jóságodat neked is viszonozzák.

Az itt lévö hallgatók: Gulyás Gyula és Mariann, Szikszai Tibor és Varga Pál. Sok szerencsét és eredményes tanulást kívánunk fiatal kollégáinknak.

Szerkesztö Bizottság.

Növekszik a soproni csoport.

Gulyás Gyula és Mariann örömmel jelentik, hogy 1995 január 10-én megszületett kislányuk neve Mónika. Az ujszülött 3.13 kg volt. Mariann és az ujszülött jól vannak.

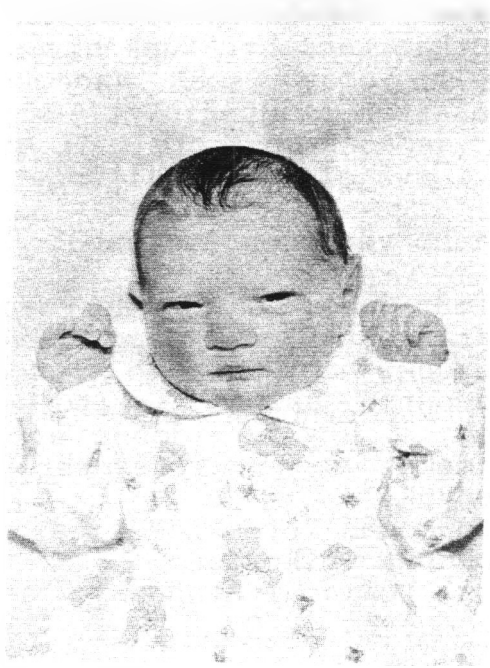

Gyula egyike az itt tanuló Sopronban végzett diákoknak (aki elhatározta, hogy tanulmányait itt fogja fojtatni és) Erdészeti Hydrológiából fog mester képesítést szerezni. Tanulmányaiban eddig kiváló eredményt ért el. Tagja az egyetemi futball csapatnak és 94-ben Gyula lett a gól király. Csak így tovább Gyula, büszkék vagyunk rád.

Takács Jóska a IV évesekröl

Unokák: Baraksó János és Helén elsö unokájuknak örvendenek MÁRTON, HANS BARAKSÓ 1994 augusztus 3-án született.
Dibuz Jenö és Judit második unokája DALMA, DIBUZ 1994 február 23-án született.
Kapuszta József és Marika elsö unokája KAYLE, ANNE GORDY 1993 július 26-án, majd második unokájuk CHRISTOPHER, DONALD MILLER 1994 július 28-án született.
Váradi Béla és Ria elsö unokája ASHLEY, JULIANNA VÁRADI 1993 december 30-án, majd második unokájuk GREGORY, LÁSZLÓ McDONALD 1994 november 24-én született.

Szívböl gratulálunk a boldog Nagyszülöknek és Isten áldását kérjük a fiatal szülök gyermek neveléséhez.

1994 az írók és költök éve

1. Munkájával, verseivel tovább él köztünk Tamási Miklós "aliász Tabaki" aki éveken át írta költeményeit az utókor számára. Az ö írásait foglalja össze a "Totemfák" címü könyv, melyet 1994-ben Miklós barátunk halála után gyüjtöttek össze és nyomtatták ki barátai a Székelyföldön.

A könyv megrendelhetö a Magyar Háznál Vancouverben vagy a Kapocs Szerkesztö Bizottságnál (Palkovics Jancsinál)

2. Egy másik költö tehetségünk, Kennediné, Király Ilona "aliász Tuki", aki "Mesél a Csönd" címü 224 oldalas verses kötetet adott ki. Szívet, lelket nyugtató verseit igazán jó olvasni. Tuki ugyszintén fölajánlott egy csomó könyvet a Kapocs alap segitésére, melyért ezuttal hálás köszönetünket fejezzük ki. Tuki könyve megrendelhetö Palkovics Jancsinál $10-ért plusz pósta költség.

3. Sopronban megrendelhetö a mult évben kiküldött "Selmec, Selmec - sáros Selmec" címü könyv folytatása.

4. Itt Ott van a Tátra Ölén...egy ujabb kötet jelent meg 1994-ben az Erdészettörténeti Közlemények keretén belül, egy ujabb vademecum, erdészek számára. Bartha Dénes és Oroszi Sándor szerkesztésében.

   A szerzök Beköszöntöjükben irják: egy újabb történelmi utazásra hívjuk olvasóinkat, akik között ismét erdészek kapnak több ismeretet... foglalkozunk a tátrai üdülö helyek kialakulásával, azok közül föleg a kincstári tulajdonban lévökkel. Szintén megkülönböztetett figyelmet kapnak az egykori irtásfalvak, amelyek erdészettörténeti szempontból különösen érdekesek. Végül a Vág völgyében megtekintjük a századforduló egyik legkorszerübbnek tartott erdögazdasági egységét, a liptóujvári föerdöhivatalt.

   Tehát: vade me cum - jöjj velem, fedezzük fel a Tátrát !
   A könyv 140 oldal, 16 képpel és 22 ábrával. Az ára $ 5 US.

Levél Báthy Pistától Prince George-ból

Néhány eseményt közlök az ez évben történtekről a "Kapocs" számára:

1. Feleségem, Margaret, volt a legelsö hallgató, aki diplomát kapott az új egyetemen Prince George-ban 1994 májusában. Amikor az egyetemet hivatalosan megnyitották (augusztus 17-én), Margaret azon 20 meghívott diák között volt, akik II Erzsébet királynövel teáztak.

2. Jómagam arany 25 év jubileumi jelvényt kaptam negyed százados munkahelyemen, a Fraser-Fort George Regional District-nél.

3. Szeptember (1994) elején Annus lányoméknál megszületett a negyedik unoka KEITH, RAYMOND.

officially opens the ... campus Wednesday.

Twenty UNBC students will join the Queen in a tea party during her 85-minute campus visit.

The students are Angie Kirby, Prince George Youth of the Year; Candice Ford, Youth of the Year runner-up; Liesle Dyck, Youth of the Year runner-up; Kim Knutsson, Youth of the Year runner-up; Jason Robertson, UNBC student senator; Heather Sapergia, UNBC student liaison (1993-94 academic year); Margaret Bathy, member of UNBC's first graduating class; Jennifer Smith, UNBC student from Kitimat; Meryl Martin, UNBC international student f South Africa; Sonia Parm- ... at from ...

The Citizen, 1994-08-15

Stephen Bathy, 25-year employee of Fraser-Fort George Regional District, was honored during a long-services award ceremony Thursday.

Presenting him with a pin and certificate, chairman Bob Headrick said Bathy has been around long enough to "see the politicians come and go, but the bureaucrats stay on."

"You've been here since Leviticus committed Deuteronomy," Headrick joked.

Gerry Nilson, finance director, was honored for 15 years of service and Gordon Simmons, planner, received his 10-year pin.

Five-year awards went to Barb Munger, Derek Bates, Brett Apolczer and Dianne Willgress.

1994-09-17

Király Ilona

Mesél a csönd

Fáj-e a fának?

Fáj-e a fának a vénülés?
Fáj-e, hogy ereje már kevés?
Fáj-e, hogy lassabban kering nedve,
S egyre kisebbre nő levele?
Törzsén itt-ott kinő egy tapló,
Belső bajt jelző, időt jósló.
– Fáj-e a fának?

Fáj-e a fának sok fiatal
Fácska, ki fölé nőni akar?
Fáj-e: a madár – kit ő védett –
Most ott építi az új fészket?
Fáj-e hogy egészséges gyökér
Nedvet szív, mit ő már el nem ér?
– Fáj-e a fának?

Fáj-e a fának, vagy elfogadja:
Az élet-törvény így akarja?
Lejárt az ő rendeltetése,
Rostot adjon, magoncát védje.
Leperegnek a kapott évek,
S az élet porondja másé lesz.
– Fáj-e a fának?

Nem, nem tudom, fáj-e a fának,
Csak azt, ahogy embernek fájhat
A tudat, hogy már nem a régi!
Jó lenne szerepet cserélni.
Hát bölcsebb-é a fa minálunk?
Megöregedtünk, mire várunk?
– Mért fáj ez nekünk?

Életerdő

Végtelen erdőn végigmenni,
Minden bokrot, fát megismerni,
– ezt szeretném!
A madarakkal énekelni,
Mohos köveken megpihenni,
– ha tehetném.
Ám puha mohát nem találok,
És a kék madár messze szállott,
– másnak szól csak.
Kis köveken nagyokat botlok,
Tüskés indát rejtnek a bokrok,
– megszaggatnak.
Az életerdő sok tövis-fa,
De át fogok vergődni rajta,
– nem török le!
Hiszem, hogy ha az útnak vége,
Vár a nyugalom és a béke
– mindörökre.

Tizedik Soproni Piknik a Szász Tanyán:

Szeptember 11-én volt a 10. Piknik Szász Pista és Julika tanyáján, mely alkalommal Józsa László elnökünk mondott köszönetet a házigazdáinknak, akik mindig odaadó szeretettel várják a soproniakat szeptember második vasárnapján a baráti összejövetelre. Köszönetünket egy szerény fa faragvánnyal fejeztük ki, ami csak egy csepp a tengernyi szeretetünkböl Pista és Julika felé. Körölbelül 65-en jelentünk meg finom falatokkal telt kosarakkal. Julika híres "paszuly csülökkel" és pogácsával mindig jó hangulatot adnak Isten ege alatt. A pikniket hangulatossá tette az is, hogy Witt Zoltán barátunk többször elrepült felettünk repülövel, hogy az alábbi képet készítse a Szász Tanyáról és az ott lévö vendégekröl. A képen a kis pontnyi alakok közül keressd ki magadat (álláspont meghatározással nagyító segitségével).
Hálás küszönet a házigazdáknak és kérjük a jó Istent, hogy áldja meg öket erövel, egészséggel és boldogsággal.

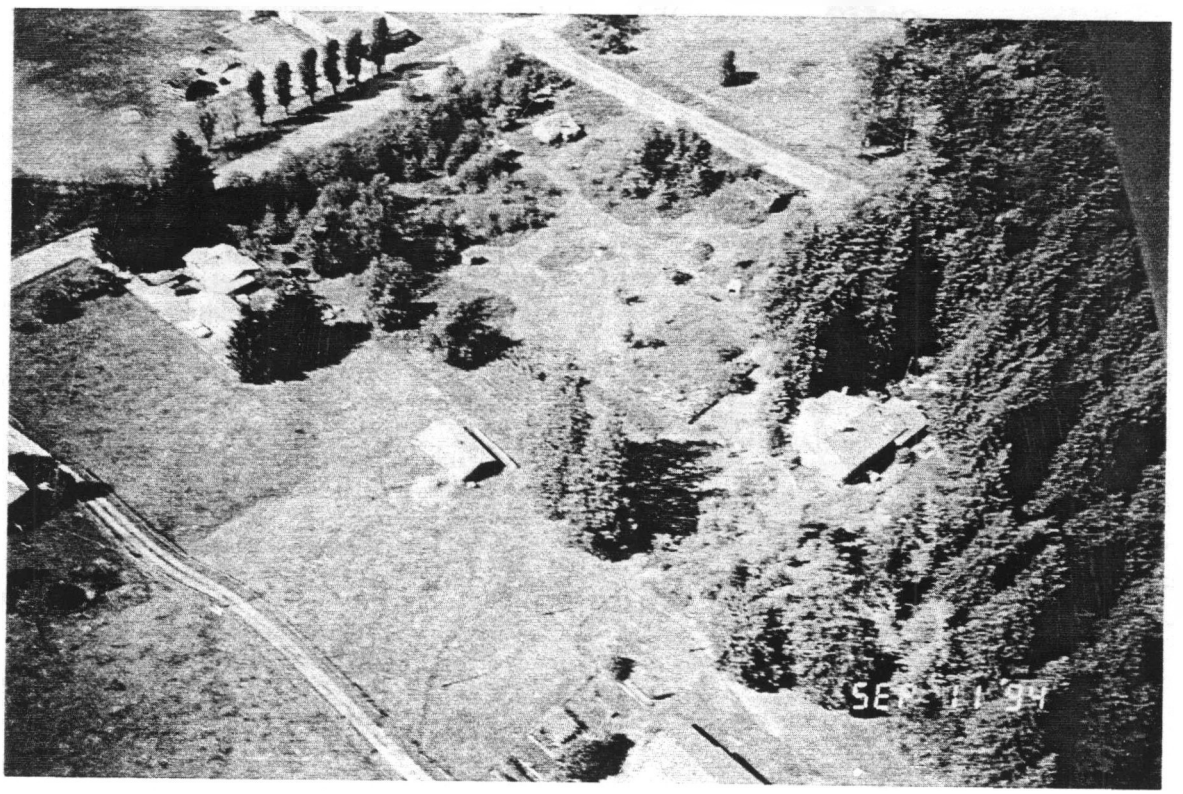

Meghívó

Tizedik Soproni Piknik a Szász Tanyán!

Színesedö juharlombok, dél felé húzó madárrajok, no és a fogyófélben lévö naptárlapok jelzik az esztendö múlását...

Maholnap itt az aranyló szeptember, feléled bennünk hajdani szüretek emléke és az immár hagyományszámba menö, az öszies jellegü vancouveri "Soproni Piknik", amelyet az elmúlt tíz évhez hasonlóan idén ismét megrendezünk.

Dátum: *Vasárnap, szeptember 11, 1994*

Idö: *déli 12 órától...?*

Hely: *a "Szász tanya"*

25618 – 100th Avenue, Maple Ridge, B.C.

(Az Albion ferry-nél – Lougheed Highway és a 240th Street – kell északra fordulni és a 102 Avenue-n jobbra, ez ugyanis belevezet a 100th Avenue-ba. A félrevezetettek telefonon segítséget kapnak ßzászéktól: 462-8164.)

A piknik elösegíti hagyományaink barátias ápolását, kérjük résztvételedet.

A szivélyes és kedves vendéglátást ismét Pista és Julia szolgáltatja.

Üdv az Erdésznek!

19 94

Színesedõ juharlombok, dél felé húzó madárrajok, no és a fogyóhófélben lévö naptárlapok jelzik az esztendö múlását...

Rohan az idö – felejtünk! De soproni hagyományaink megvannak ma is – ezekröl nem feledkezünk!

Mi lett belölünk, Vanvouverböl...

Harmincnyolc évvel ezelött vettük kézbe a vándorbotot mi, erdész firmák és balekok – és elindultunk szép városunkból a becses, törénelmi patinával felejdhetetlenné varázsolt Sopronból – új életet kezdeni. Ez a közösség örökre összeköt valamennyiünket...

S most Alma Materünk hív bennünket!

Október 8-án ismét megrendezésre kerül a hagyományos öregdiákok találkozója, a Soproni Bál... és ilyenkor a soproni hangulat varázsa mindig átmelegíti szívünket, mert együtt ismét megfiatalodunk. Tudjuk, hogy ilyen est hiányzik azok életéböl, akik távolabb szakadtak a barátoktól, Vancouvertöl. Ezért toborozzuk össze évente az Alma Mater szétszéledt tagjait.

Részvételetekkel segítsétek elö, hogy baráti találkozónk, bálunk, ismét színvonalas, sikeres és emlékezetes rendezvény legyen. Ha fogyófélben vagyunk is, hitünk törhetetlen és bennetek lévö bizalmunk szilárd.

A Bál elösegíti hagyományaink barátias ápolását, ezért kérjük részvételeteket. Hozzátok ismeröseiteket és barátaitokat.

Szeretettel vár mindnyájatokat,

erdész üdvözlettel

a Rendezöség.

Az 1994-es soproni bál

Szeptember 8-án redeztük meg a hagyományos Soproni Bált a Vancouveri Kulturális Egyesület Székházában. Kocsis Tibor örökös balek kezdeményezte és teljesen egyedül rendezte az egészet. Meghívók elkészitése, kiküldése, megbeszélések a Magyar Ház vezetöivel, szakácsokkal a vacsora összeállítása, a zenekar (Europai Duo) lefoglalása, asztalok elrendezése, belépö jegyek kiadása, stb. mind Kocsis balek munkája volt.

Jól sikerült az este (bevétellel). Gratulálunk Tibor kiváló munkádért. Elismerésül a bálakat ezentúl mindig te rendezheted a jövöben is.

Orlócziné, Mihály Márta eljött a messze London Ontarioból, hogy képviselje a kelet kanadai csoportunkat. A szünetben beszámolt férje Laci - eredményes munkájáról, amiért a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta. Az avatási ceremónián Márta is baszélt.

Meghívott vendégünk volt John Pennant a UBC erdészeti fakultás képviselöje.

Krétai Ernö 1934-1995

Hajdani IV éves kolléga 1994 január 2-án, 61 éves korában rák betegségben elhunyt. Huszonöt évig matematikát tanított a Vancouver Sziget, Port Alberni városában. Az egyetemi évek befejeztével eltávolodott tölünk. Lélekben csatlakozunk gyászoló özvegyéhez és két felnött leányához.

Isten veled Ernö (Krex), nyugodj békében !

Brian Rock

Öszinte részvétünket fejezzük ki Szász Pista, Julika, Rita lányuk és unokájuk Olivia felé e nehéz napokban. Rita elvesztette férjét és Olivia édesapját. Brian hirtelen eltávozott az élök sorából 42 éves korában.

A soproni piknik hiányos lesz ezentúl Brian nélkül. Kedvességével elnyerte a soproniak szeretetét. Önzetlen odaadással és udvariassággal halmozott el bennünket együttlétünkön.

Gondolatainkban mindig velünk marad.

Két ujabb diplomás-Puskás/Tóth

MEGEMLÉKEZÉS

1994 május 27-k napja örömteljes volt a Puskás és a Tóth családnak, amikor leányaik, Traboulay, Susanna Judith (nee Puskás) és Tóth, Georgina Kathleen átvették a gyógyszerészeti egyetemi diplomájukat (Batchelor of Science in Pharmacy) a British Columbiai Egyetemen (The University of British Columbia) Vancouverben.

Az itt közölt fényképen a két régi évfolyamtárs és barát a volt Sopron Division of the Faculty of Forestry 1960-ban végzett tagjai: Puskás László és Tóth Géza lányaikkal együtt az egyetem Faculty Club-jának kertjében, ahol a Gyógyszerésztudományok Fakultásának Dékánja koktél partyt tartott az 1994-ben végzett gyógyszerész hallgatók és családtagjainak tiszteletére.

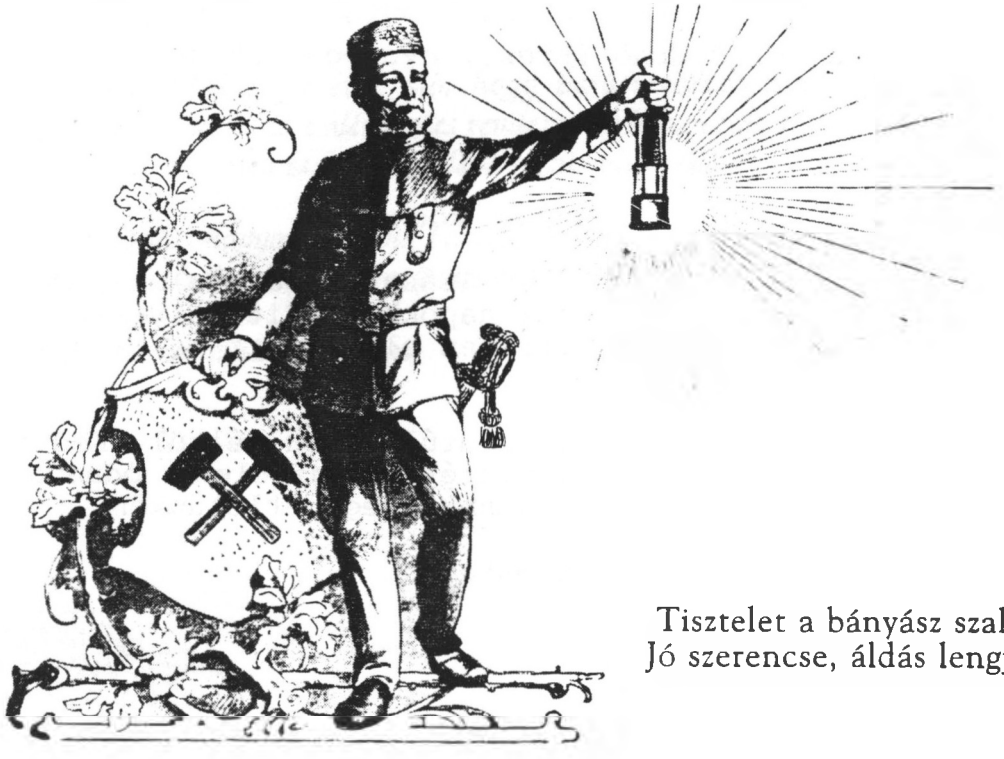

Tisztelet a bányász szaknak,
Jó szerencse, áldás lengje át!

Késöre jár s mi csak hallgatunk.

/ Mottó:"S Allah mond: ülöked
plywoodból legyen!" /

Mester, egy ifjú ember szól im köszöntve hozzád.
Szeresd, mert sok setét szavad mellbe vágta,
Beszélvén vég nélkül a vak homályba,
Felsorolva mind a tizenkettyö rönktydarab hosszát.
Mert bölcs vagy s szelid, mint a tartalomjegyzék,
Mely nélkül nincsen élet, s méltatlanra ha akad,
Fene az érzékeny lelküket, csak ennyit mond szavad,
S gondosan elnyomod a folyósón cigarettád csikkét.

Hol van az az absztrakt kis emberke, kérded,
S ujja-id mélyen a zsebedbe válynak,
Mely tele van maradétyával a megrágott fának,
Melynek szárítását a Mt. Everesten már rég beütemezted.
Száraz és félszáraz urak im könnyezve lássák,
Kiknek e megjegyzést tevéd, kik a fát
Úgy trimmelték mint a kutyák farkát,
Im lássák a lettyevésbé feltárt kérdés megoldását.

Mely supposolva nem tanul, hallgat a diákság.
Óráid felét álmodozva, másfelét félálomban tölti némán,
S Te elnézed öket, mint lassit szemük, s a táblán,
Fillangót rajzolva követed el a Gépésztechnika megcsúfolását.
S elgondolkozol: mily valószinütlen az ég szine Point Grey
felett.
Hátrasimitasz homlokodról egy zilált fürt hajat, s halkan
Rezignáltan kérdezed: hol is hagytuk abba?
Megvan! Érettségi előtt kezdtem s azóta egyre háklisabb leszek.

Igy ballagsz csendben az évgyürüty hatyárán,
S a füstgázokra legyintésed mélyen megvetö;
Oh, az már nem a melegy levegyö
Mit kaptunk a betáplált hö árán.
Müved örök, s ez legyen az utolsó sirfelirat ma:
Mig e végtelen képlet fennen ragyog,
S mig én jó hangulatban vagyok,
Magának nem lehet semmi baja.

Vancouver, 1960, febr. 19.

Tisztelt Szerkesztöség, kedves Cinke bátyám !

Jelentkezem mint a Kapocs elözö számában megjelent "Vallomás" elkövetöje. Ott az 1960 februári papirok között valószínüleg meglapult valamikor a "Vallomás" párja is. Sajnos csak arra a kettöre futott az idömböl a tanulás mellett, pedig a témák ott magyaráztak elöttem a katedrán. Mert kell e jobb téma mint egy professzor, védtelenül a diák sereg elött. Ami elmúlt, elmúlt. Csak két vers született.

Oszi bátyám nem volt jelen, amikor a szalagavatón felolvastam vallomásomat. Ez kellemetlen érzéssel töltött el, mert igy csak "másod" vagy "harmadszájból" értesült arról, hogy írtam valmit róla s azt nyilvánosan felolvastam. Egyszer már kirúgott s sorsom a közeledö évvégi vizsga elött nem tünt biztatónak. Minden attól függött, milyen megvilágitásban adták tudtára a "Vallomás" tartalmát. Szóval lapítottam s csak az eredményes vizsga után szedtem össze a bátorságom s adtam át neki egy indigós példányt. Elfogadta, s a kézfogásból megtudtam, hogy a vers bármilyen megvilágítás mellett sem vethetett árnyat a vizsgám eredményére. Ott csak az számított, hogy felkészültem e vagy sem. Vissza gondolva ezt mindig tudtam, különben a "Vallomás" nem született volna meg.

Most rátérek a "Késöre jár"-ra a "Vallomás" párjára, melynek másolatát a "Vallomás"-sal együtt levelemhez csatolok. Nem hiszem, hogy nehéz lenne kitalálni, hogy kiröl szól, de azt talán nem mindenki tudja, vagy emlékszik rá, hogy a versben elöforduló különleges szavak nem hibásan lettek rögzítve, vagy másolva. Ahogy a vers höse kimondta azokat a szavakat, én úgy, és azonnal leírtam azokat, ami feltünt a professzor úrnak. "Ez a Puskás mindig ír, amikor más senki sem jegyzetel"- mondta. Azokból az elkapott jegyzetekböl született a "Késöre jár...", melyet a "Vallomással" együtt, ha jól emlékszem 1960 február 19-én olvastam fel, s utánna egy példányt átadtam a "témámnak", ha jelen volt. Később Cinke bátyám kérésére, még gépeltem másolatokat mindkettöröl, hogy érdekes módon 35 év után ujra felbukkanjanak.

Üdv az erdésznek, Puskás Laci

Dr. Udvardy Miklós szeretettel üdvözli a soproniakat. Mostani címe:
Department of Biological Sciences
California State University, Sacramento
Sacramento, California 95829-6077

A volt harmadévesek találkozója Sopronban.
Érdeklödni - Bakos Tibor - nál

A volt másodévesek 35 éves találkozója Vancouverben.

Ha lesz elég érdeklödö, akkor megrendezzük a 35 éves találkozónkat a Soproni Bál utánni napon, ami október elsö hosszú hétvégén van általában. Érdeklödés Pendl Ferinél, 5790 Patterson Avenue, Apt. 1204, Burnaby, B.C. V5H 4H6. Telefon: (604)431-0814.

PENDL FERENC NYUGDIJBA VONULT.

Feri 1994 augusztus 31-én 34 éves szolgálat után nyugalomba ment. Az állam elhatározta, hogy a Burnaby irodát Nanaimoba költözteti át. Mivel sokan nem akartak a Vancouver Szigetre költözni, elhatározták, hogy inkább nyugalomba helyezkednek. Feri azóta a Pacific Phytometic Consultant vállalattal dolgozik mint erdömüvelö.

A közel multban nyugdijba vonult Homoky István, Németh József és Deminger Károly, akikröl a kollégák még nem írtak hosszabb értesitést. A szerkesztöség gratulál mindnyájatoknak és hosszú, egészséges és aktiv nyugdijas idöt kiván.

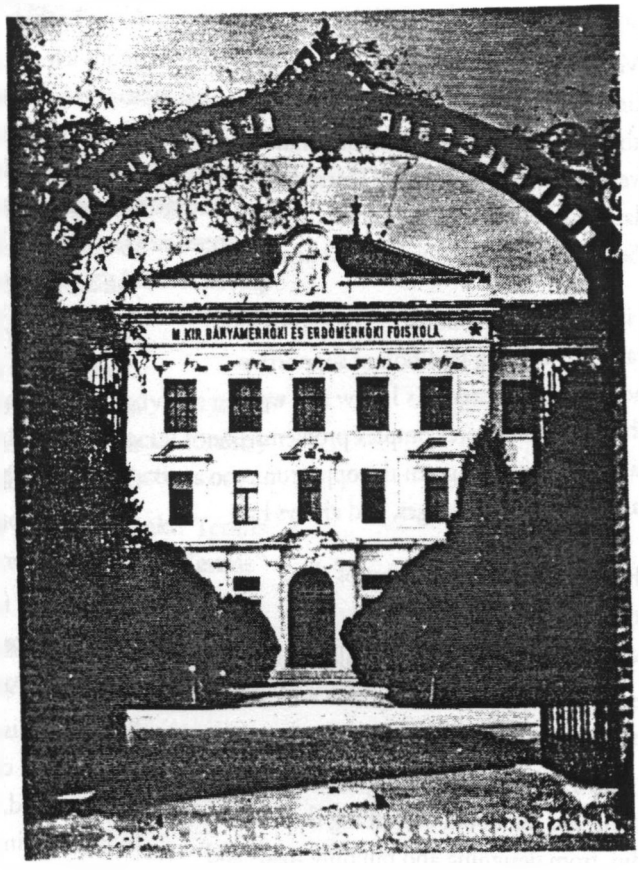

Julius Juhasz retires after 35 years

It's the classic story of a six-week summer job that led to a long and illustrious career. But the story has a twist.

Julius Juhasz was in the final year of a forestry engineering degree at the Sopron School of Forestry when the Russian tanks rolled into Hungary in 1956. He and many of his teachers and classmates fled to Austria, where they received an unusual invitation from the Canadian government: to complete their studies, with their own teachers — in Hungarian — at the University of British Columbia.

Julius graduated from U.B.C. with a B.Sc. in Forestry in the spring of 1958, and, speaking almost no English, found a job as a laborer in a Western Plywood plant in Vancouver. The following year, still with limited English, he took a six-week job with the Forest Service's engineering branch, surveying and locating roads. Thirty-five years later, Juhasz has retired from the Forest Service. (And his English is excellent.)

He graciously attributes the success of his career to a strong tradition of supportiveness in the ministry. "As I grew and was able to handle more complex problems," he says, "I was always given the opportunity to take on bigger challenges, and always had the full, unqualified support of all my colleagues."

He holds secretaries in especially high esteem: "They are so competent and so unconditionally caring."

In his 13 years with the engineering branch, Julius did just about everything the branch did, from designing and building roads and bridges to clearing the forest for the Peace and Micah Dams. Having started as a low-ranking engineering technician, he then qualified as a professional engineer, became the regional engineer for the Prince George Forest Region in 1967, and Special Projects engineer in 1970.

After 35 years with the Forest Services, Julius Juhasz retirement means he'll have more time for other things: his grandchildren and tennis.

Julius left engineering to head up the stumpage appraisals section in 1971. "It was considered the most frustrating job in the Ministry," he says, chuckling. "Good foresters want to plant trees, industry wants to minimize the cost of cutting them, and you are in everybody's way."

Julius quickly determined that major changes were needed in the stumpage appraisal system. Almost everyone thought the new system, which was designed to be more equitable, but also allowed an increase in total stumpage, would spell disaster.

"There were few people in or out of the Forest Service who believed in what I was doing," Julius says.

But the minister was one of those who did, and the changes were made. Once implemented, there were few complaints. In fact, in nine years of holding the government's forest revenue post, he believes he made many friends and no enemies. Julius became director of the timber harvesting branch in 1981. He loved the job, because the branch was responsible for issues that have always been the hub of public forest policy.

Specifically, the branch was responsible for the conceptual or policy aspects of the "tenure system" — a wide and complex array of contractual arrangements between the public owners and the private users of the province's forests. Julius thinks that the tenure arrangements have served as the fundamental tools of achieving public policy objectives, such as industrial development, community stability, and a relatively small Forest Service.

When he became executive director, timber administration in 1990, he assumed responsibility for the timber and valuation branches, and for assisting the ADM operations in his varied, complex responsibilities.

Julius is retired now, but he will do some consulting, and he expects to be able to spend more time with his grandchildren and to play more tennis. "If I were to relive my life, I would do it the same way again," he says.

Andy Szalkai Quesnel forester honored

DISTINGUISHED FORESTER AWARD 1994

Andras (Andy) D. Szalkai, R.P.F.

This award is presented to Andras (Andy) D. Szalkai for his exceptional, lifetime contributions to the profession, the forest resource, his employer, and his community.

Born in Hungary, Andy came to B.C., in 1956 with the emigration of the Sopron University School of Forestry. In 1959, he graduated from the University of B.C., Sopron Division of the Faculty of Forestry, with a degree in forest engineering.

Andy, who attained R.P.F. status in 1963, has served two terms on Council (1984-1987) and chaired the Scientific, and Finance and Administration and the Continuing Education Committees.

Andy has distinguished himself as a significant contributor to his profession. He played a pivotal role in the establishment of the Interior Seed Orchard program and the Vernon Seed Orchard Company. He also provided the kind of leadership which led to the establishment of Weldwood's exemplary forestry audit program. In addition, Andy played a leading role in the Cariboo CORE process and subsequent development of the Cariboo Land Use Plan. Moreover, it was through his leadership that the Cariboo Region of the B.C. Forestry Association and its Gavin Lake Forestry/ Environment Centre were established.

As a participant on many forestry committees throughout his career, Andy has made significant contributions in such areas as forest research, federal-provincial forestry agreements, old growth preservation, and the development of a forest practices code.

An avid tennis player, Andy co-founded the Quesnel and Williams Lake Tennis Clubs. In 1984, he gained recognition as recipient of the provincial "Mr. Tennis" award for volunteer coaching.

In recognition of his lifetime achievement in forestry, it is with pride and pleasure that the Association, on behalf of its members, bestows the Distinguished Forester Award upon Andras D. Szalkai.

ANDY SZALKAI: Recognized with highest honor

Re: Retirement of Geza Toth

Geza Toth has announced his plans to retire after 35 years of dedicated and loyal service. His last day of work will be March 17, 1995.

Geza came to Canada with a large contingent of forestry students who left Hungary during the 1956 uprising. Upon finishing his schooling at UBC in 1960, he joined the Forest Service and began work with the Forest Surveys and Inventory Division. In 1967, he became a Zone Forester in the Kamloops Forest Region and later transferred to Prince Rupert where he continued working in forest management. Geza returned to Kamloops in 1973 as TFL Forester and then, in 1976, took on the demanding role of Valuation Officer, his current position. Throughout his career, Geza remained deeply committed to improving how the Forest Service conducted its business and his imprint in the area of policy development will be felt for many years to come.

We will be holding a sit-down dinner in Geza's honour on Friday, April 7, 7:30 p.m., at the Place Inn, in Kamloops, beginning with a social hour and no-host bar at 6:30 p.m. Cost is $25 per person. Tickets are only available in advance, by contacting Shirley Wheatley at 828-4584, or Linda Johnston at 828-4141, before Friday, March 31, 1995. Please make cheques payable to Shirley Wheatley or Linda Johnston.

Pages for Geza's 'Book of Remembrance' are enclosed. Contributions towards a retirement gift would also be welcomed. Please circulate and return the pages and any gift donations to:

Shirley Wheatley Ministry of Forests 515 Columbia St. Kamloops, B.C. V2C 2T7	or	Linda Johnston Ministry of Forests 515 Columbia St. Kamloops, B.C. V2C 2T7

We are also putting together a retirement album for Geza. Any special pictures or mementoes that you might have, and would be willing to donate to this work, would be greatly appreciated.

Fred A. Baxter
Regional Manager
Kamloops Forest Region

Vancouver On A Dollar A Day

(1995 Edition)

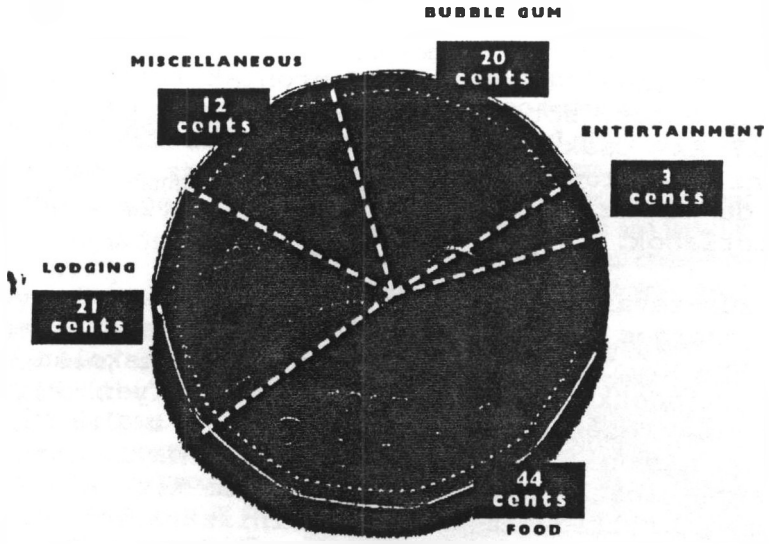

▸ wardrobe from Mark's Work Warehouse and pizza-by-the-slice.

Unlike governments, I can't borrow to live beyond my means. After I left the forest industry for freelance writing and landed instead in the service industry, my spending habits went from free to frugal to cheap.

So, how come I'm still having fun?

When it comes to two core constituents of urban life, popularly defined in ancient Rome as *panem at circenses* (that would be bread and circuses for those too busy making a respectable income to brush up on their Latin), Vancouver offers a great deal even to the financially challenged. Despite drastic lifestyle adjustments, my main problems seem to be keeping weight off and finding time for all the great entertainment available cheap or free. What follows is an incomplete but representative sample of the possibilities.

A person can eat for peanuts (and not just peanuts) if he doesn't mind cooking at home. Imagination and seasoning can turn even unglamorous ingredients into a reasonable facsimile of a feast.

I buy my supplies in the four basic food groups at the Granville Island Public Market and at IGA on Broadway at Maple. London Drugs also has great sales on cereals, specialty foods and canned meat and fish. I always stock up at sales and look for store brands.

The grain group dominates my menu. I eat about three loafs of bread a week (whole wheat, stone ground, French or sourdough, $2 a loaf or less) as sandwiches and toast. Uncle Ben's converted long grain rice, pasta (both about 40 cents a helping), cereals and crackers round out the group.

I like two-percent milk on cereals and as a dinner drink, cheese in sandwiches, yogurt for a snack or dessert and eggnog at Christmas time.

I use meat in Oriental portions (1/4 lb per meal). Choice cuts are obviously out. My regular cuts are $5/lb or less (sometimes much less, as in ground pork or chicken drumsticks at $1/lb). Cold cuts cost more but lend themselves to moderation. Chicken necks and backs (30 cents/lb) make excellent soup and stock. Deli ends (50 cents/100g) sautéed with mushrooms can dress up a helping of rice or rotini in a jiffy.

One problem I'm dealing with at the moment is winter's soaring vegetable prices. Broccoli crowns went from $2 to $3.50/lb, hothouse tomatoes from $1.50 to $3/lb. Fortunately, fruit prices are still reasonable. I eat apples (70c/lb) and bananas (40c/lb) regularly; cherries peaches, grapes and berries in season if I can afford them. Fruit juice (orange or clamato) is my favourite dinner drink. At about $1.75/L it's a lot cheaper than wine.

Salt, pepper, paprika and garlic powder are my basic spices. Oriental sauces are delicious, complete and ready-to-use. I cook, steam, bake in a toaster oven, sauté or stirfry ingredients into a meal.

Nowadays, I dine out only to celebrate a sale. Breakfast has replaced dinner as the eat-out meal at substantial savings. Once a week I vist Szasz deli (where I sometimes live out my childhood fantasy of having *dobos torte* for breakfast) or De Dutch Pannekoek House on South Granville ($8 or less at either).

On other days, I take in one of the many coffee places nearby for a scone and coffee ($3 or less). I collect free-meal and free-coffee tickets like an heiress collects credit cards.

I limit my alcohol intake to one litre of red wine a week (per St. Paul) and the odd glass of brandy.

Movies and live theatre, the symphony, rock concerts and pro sports events are entertainment forms I can no onger afford. Instead, I watch documentaries, sports and films on TV. I also read; three branches of the Vancouver Public Library are within walking distance. Having experienced the thrill of getting a cheque in the mail and the agony of rejection slips, I also consider my freelance writing to be entertainment. ▸

There is plenty to do away from home that does not cost much money. I scan the "Time Out" section in the *Georgia Straight* for events, forums, exhibits and craft fairs with admission free or by donation.

Other opportunities include window shopping in the malls, sidewalk superintending construction projects and visiting charming city nooks and crannies. A favourite of mine is tiny Heritage Harbour in Vanier Park; tugboats, minisubs and gaff-rigged schooners moor there periodically.

One drawback of eating well is having to exercise more. Unfortunately, I had to give up my true love, downhill skiing. Fancy gym memberships are also out. It's chin-ups, push-ups and sit-ups at home and walking and jogging outside.

The one form of excercise that I find to be more play than work is bicycling. Writer's block, aches, pains and depressions can desolve while I am doing the grand tour around Stanley Park and False Creek.

I used to be an avid globetrotter. These days, I pick a destination between Steveston and Fort Langley from that helpful booklet, *Discover Vancouver on Transit* (only $3 return outside rush hour). Foreign travel is a transit trip to a Richmond mall where I can immerse myself in a reasonable facsimile of the mysterious Orient. I just wish there were duty-free shops.

On a recent Sunday evening, I enjoyed a dinner of thinly sliced stewing beef and mushrooms sautéed in vegetable oil and sprinkled with Teriyaki sauce, on a bed of Uncle Ben's Riz Sauvage ($4.20, juice included). As I repaired to the living room with a cup of instant capuccino (50 cents a cup), it occured to me that things could be worse.

Still, I wouldn't want to prejudice my chances at winning the 6/49 jackpot by intimating that I would not rather be rich. ■

Ágh Mária

Adamovich László emlékbeszéde Ágh Mária gyászmiséjén 1995 ápr. 6-án.

Szomorú szivvel búcsúzom Töled - Mária - a Soproniak nevében. Ebben a szomorúságban van egy kis önzés, söt egy kis vád is. Hogy hagyhattál itt minket ilyen váratlanul? Aki csak ismert, szeretett és tisztelt - öröm volt társaságodban lenni. Halálod elvette tölünk ezt az örömet. Szinte hihetetlen és szomorú, de te már jobban tudod mint mi, hogy a gondviselö Isten útjai kiszámíthatatlanok.

A második világháború zür-zavarában is ezért maradtál fiatalon özvegy. De azóta saját erödböl szorgos munkával felküzdötted magadat kiemelkedö adminisztrátorrá. A soproni Pénzügynél, majd a föiskolán, ahogy egyetemünket Sopronban mindenki hívta. 1956 ismét ilyen kifürkészhetetlen okoknál fogva ide vezérelt Vancouverbe, hogy a U.B.C. erdész fakultás örökbefogadott soproni részlegének legyél hivatal vezetöje. Hirtelen két nyelven tenni hibátlanul a dolgokat - nem kis feladat volt. Jó munkádra az egyetem is felfigyelt és az adminisztrációs központ - most már több ezer diákot ellátó intézmény ügyvezetöje, Mr. White jobbkezeként alkalmazott. Innét mentél jól kiérdemelt nyugdíjba, mikor elérted a korhatárt. De még ezután is vissza - vissza hívtak, ha valami speciális problémat kellett megoldani.

Munkád eredményét - szinte lövéri környezetben álló, kedves kis házad és gyönyörü virágos kerted mutatja. Itt szedted fel a fü közül még a lehullott fenyötüt is, mert mindig nagyon pedáns voltál. Itt láthattad vendégül testvéreidet, legutóbb Vilma hugodat, akinek szabászati remekeivel - mindig csinos voltal. Számtalanszor találtal idöt, hogy a volt soproniak Kapocs lapját kis magyarbetüs gépeden legépeld. Kultura iránti igényed - amit a régi patricius Reichard családból - hoztál magaddal, rendszeresen elvitt a koncertekbe. Kulturált volt az énekhangod is - amit sajnos csak baráti körökben élvezhettünk. Jó társalgó voltál, öröm volt hallani, ahogy szinte arisztokrata módra ejtetted az 'erreket'. Évente az elsö rókagomba termést amit a házatok elötti erdöben szedtünk feleségemmel - mindig megfeleztük. Ilyenkor lelkendeztél, hogy lesz jó röling pörkölt. Ragyogóan sütöttél, föztél - süteményeid a soproniak között híresek voltak. Sokszor jutott belölük a hetenként szertartásszerüen megrendezett asszonypartira is - Csíszár Magdiéknál. Hiányozni fogsz - ott is és mindnyájunknál, kik szívböl szerettünk és öszintén tiszteltünk.

Szomorúságunkat feloldja lassanként a Húsvét közeledte. Azon a hajnalon Krisztus urunk legyözte a halált, feltámadott. Ebben hiszünk és remélünk. Ezért változik szomorúságunk megnyugvássá, hogy nincs már messze az idö, Mária, hogy ismét találkozunk a szeretet, a béke, az igazság és a szépség hazájában - a menyországban.
Nyugodjál békében!

Retiring manager believes packinghouse is ready for the dance

BY DAVID MILLAR

It's always the pretty girls who get asked to dance.

Jim Kemes, 60, adopted that Hungarian philosophy when he became manager of the Okanagan-Similkameen Co-operative (OSC) Growers Association in 1988.

"If this is the best-looking girl, the grower will come here," said Kemes. "That's the way it should be."

Kemes has spent the past 35 years, eight as the manager, preparing the OSC packinghouse for the dance. He'll retire in January after starting at the bottom and working his way to the top.

"I am one of these unique elephants that have never been gainfully employed by anybody else," he explained. "Basically, from school I came here and ended up in a corner office."

Fleeing the Hungarian revolution in 1956, Kemes moved to Canada and finished his forest engineering studies at the University of British Columbia. After he graduated, he was lured to Oliver by the promise of making a lot of money by picking fruit.

"We came down here and, of course, we didn't make much money," admitted Kemes, who speaks with a European accent. "But I fell in love with the place."

He started working during the fall of 1959 for 91 cents an hour in the shipping area. Kemes had no idea he would manage the operation three decades later.

"Certainly not," he said. "My first day of work, I probably was bewildered."

He was supposed to move a stack of seven wooden boxes, piled 100 feet high, using hand-trucks. There was a two-wheeled hand-truck loaded with boxes of damson plums.

"And it got away on me," he said.

The marble-sized plums spilled all over the floor and Kemes had to clean up his mess.

"I could tell you, the whole floor - it seemed like they were everywhere. That was my first experience with a hand-truck."

He kept his job in shipping for five years before moving into production and marketing. He was promoted to operation's manager before becoming manager.

With each step, Kemes vowed to learn as much about the business as he could. There was no formal training, he explained, he worked after hours and learned from his managers.

"Because of my bosses allowing me to hang around after hours and listen to problems, I was able to steal enough information to utilize for the next phase of my job."

He has worked diligently to keep his staff informed about decisions and actions at the packinghouse. Every morning at 7:30 a.m., it's coffee time. Kemes meets with his staff and talks about current events.

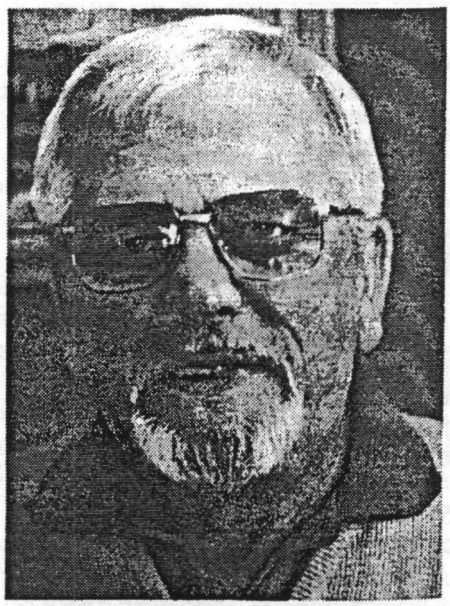

JIM KEMES

"It's a cup of coffee," he said. "No reports."

But everybody stays informed. They learn about objectives behind the actions.

"It creates a team, and a team that functions," he said.

It's frustrating to be told to complete a task when the boss is too busy to explain the purpose of the job, he commented.

"Sometimes bosses don't have time to explain, but it's a major investment if you want people to grow," he said. "You want them to make decisions on their own and they have to have some idea where you're going."

Kemes' objective was to make the OSC packinghouse more appealing by ensuring that growers received the best dollar for their best fruit.

When the job ends for Kemes, Alan Tyabji becomes the new manager. Denis Fleming is manager of operations, Carol Boisclair the manager of finance, and Bill McPhee will be named manager of horticultural services.

However, as the packinghouse progresses with new managers, Kemes reflected that Oliver's fruit growing industry is linked to the past.

"We made a mistake," he said, with a nostalgic look at the 1960s. "That we let the grower do whatever he has to do and our job was to respond to the grower's need.

"We thought that the grower was sacred and we could not direct what to plant and how to grow and we will just adapt to it. Well, we can adapt to many things, but it's very expensive."

The grower decided which fruit varieties to grow and how to produce their fruit, and the packinghouse accepted and marketed that product, said Kemes.

"That's why we got into the situation we are now," he said.

It even worked into the 1970s. Farmers could grow their fruit and expect to make a profit.

"Right up to about '79," he added.

Even during the early '80s, the former Osoyoos-Oliver co-op enjoyed success by amalgamating with Oliver, Kaleden and Osoyoos packinghouses.

Cawston and Oliver's Haynes packinghouse joined the co-op in 1981 and 1982, respectively. From 150 growers, the OSC bulged to 600 growers. There were only four packinghouses in the South Okanagan.

But with increasing competition from Washington state apple growers and a couple of large crops, "the '80s started to kill."

"The competition and over-production just became so feverish that the price was driven down," he said. "(In the '70s) the quality of fruit competed with them because our orchards were still younger."

In 1987 and 1989 the packinghouse had 110,000 bins (800 pounds each) of apples.

"That's a lot of fruit to put through the equipment, a lot of fruit to go to market," he said. "About 30 per cent of our product never made it to the market. It had to be juiced."

The "comfort zone" for the packing house is 62,000 bins - 70,000 "if we have to." The minimum number of bins is about 40,000.

The grower, in turn, was forced to pull profitless trees from their orchards and replace them with new varieties. They had to rely on European and New Zealand growing techniques.

"As you drive around here, there's an excellent renewal project going on," Kemes noted.

There is also an upsurge of packinghouses. Now there are nine.

Kemes used Graem Nelson, who was one of the first orchardists to open an independent packinghouse, as an example.

Typically, said Kemes, an independent packinghouse could support the orchardist's fruit. They could also accommodate some, but not all, of another farmer's fruit.

"(The independent) obviously took the best of their product," he said. "The grower merrily brought the leftover into the packinghouse.

"All the time, Graem and I are good friends. He said, `Well, you have to do something about it.' Finally, I did: I moved to the corner office."

In 1988, Kemes was dealing with depressed fruit prices and depressed farmers demanding money for their product.

"There were people coming in with sticks and those were ugly times," he said. "The grower was frustrated. He was going broke."

The government, which had subsidized growers, also suggested the packinghouse union members should receive more money. Salaries for the packing house staff had escalated to $10.92 an hour in 1988 from $3.20 in 1974.

"To react to that, we got into electronics," he explained. "To make these expensive people more efficient to increase productivity... But what we have done is spent the grower's money on capital."

The OSC went electronic in 1981 with a colour sorter and photographic eyes. The sorting staff shrank to 28 from 52 people.

"This is what we call `running like hell to stay still,'" said Kemes. "But the growers still paid for it because the outfit cost over a million bucks."

And it was difficult for the grower to understand why the packinghouse was operating, and staff members getting a pay cheque, when they weren't seeing profits, he said.

"You're here because I grow this fruit and you're alive and supporting you're family, and I'm not getting a penny," he recalled the grower's sentiments.

But the packinghouse was a non-profit organization that sold the farmer's fruit, paid salaries and expenses, and returned whatever was left back to the growers.

"If there's no money left, the grower gets nothing," said Kemes. "That's the most difficult thing for the grower to understand."

But, unlike the past 30 years, Kemes told the growers to adapt to their market needs and not bring in "junk" and expect it to be sold.

Instead, he determined from the orchardists how much good fruit they could afford to bring to him. If the grower said 2,000 pounds, that's all Kemes would accept.

"I don't care if you grow 10,000 (pounds)... I will take it if I have the market. I won't take it if I don't. It will just reduce the bloody price for everybody."

This year, the OSC had 55,000 to 56,000 bins of apples. That was 10 per cent higher than estimated.

"Which is great," he admitted, noting it was an increase of 10,000 to 20,000 bins from the previous three years. "Ten per cent plus or minus is super estimating."

With the same money-making goal, Kemes noted an increased emphasis on team-work between the growers, the association and packinghouse. Kemes, who has travelled to Asian, U.S. and Canadian markets, relates what he has learned to the orchardists.

If buyers want fire engine red Fuji apples, Kemes tells the orchardists. They have the option to grow "bagged" apples for a $1.35 per pound profit. Non-bagged Fujis, which taste the same but are pale in colour, only return 40 cents per pound to the grower.

"It's an incentive to bag. How many bagged Fujis can we sell? Nobody knows. This is new," Kemes explained. "You have to respond to all these things if you want to be successful.

"It's a fun business," he said, adding, "I love it so much. The grower is a wonderful employer. All he wants is that you make an effort and I always try to do that."

With retirement from the OSC looming, Kemes is expecting to have more time for his wood-carving and painting hobbies. His office is decorated with his artwork.

His wife Donna is urging him to golf more frequently, and one of his three daughters, Ramona, is expecting twins - they'll be his first grandchildren.

But he also expects to continue to offer his expertise in the fruit growing industry.

"I've spent too much time in this industry to walk away," he said. "I can use the money because I have two more girls to marry off."

MAGYAR ÉLET 1994 november 12.

(Átvéve a Nemzetör egy 1970-es számából)

A soproni erdészek története Kanadában

Egy báli tudósítás helyett, és egy tévhit eloszlatásáért, ami a Magyarországon élö és publikálo író Szilvási Lajos, trilógiájában tragikus képet festett a soproni diákok és tanárok kanadai életéröl.

Kevesen tudják, hogy az 56-os forradalom leverése után a kétszázezer magyarral együtt nyugatra menekült a soproni erdömérnöki egyetem tanárainak és diákjainak nagy része. A kimenekült tanári kar Ausztriában újra szervezte a hazájából kiszakadt iskolát, majd áttelepítette a Csendes -óceán partjára, a legendás hírü Vancouverbe, British Columbiába. Itt az egyetem a kanadai kormány támogatásával sikerrel folytatta munkáját egészen 1962 ig.

Ez a vállalkozás nem volt könnyü. A tanári kar és a díákság akaraterejében, munkakedvében nem volt hiány, annál inkább a szükséges támogatásban.

Elöször az osztrák kormány vette pátfogásába az emigrációba kényszerült iskola ügyét, de hamarosan kiderült, hogy megfelelö helység és föleg pénz hiányában az osztrák kormány nem tudja a soproniakat véglegesen letelepiteni Ausztriában. A tanári kar és az ifjusági kör karöltve 30 ország államföjének küldött levelet, kérve helyet és anyagi támogatást az egyetemi szakositás tovább folytatására. A levelekre nem sok válasz érkezett, ami érkezett abban nem volt igéret csak jótanács, bátoritás. 1956. decemberében a bécsi kanadai követség útján sikerült kapcsolatot találni Kanada bevándorlási miniszterével

Pickersgill úrral, aki megértette, hogy a soproniaknak szüksége vanúj hazára és tudta azt is, hogy Kanadának szüksége vanjó erdész szakemberekre. Igy hát Pikersgill úr hamar kész volt a tervvel, elképzelését közölte a British Columbiai egyetem vezetöségével, akik lelkesen fogadták ötletét, hogy a soproniakat Vancouverbe hívják meg munkájuk folytatására.

A csoport 1956 szivester éjszakáján hagyta el az Ő-hazát, és meghatódva énekelték a hajón tanárok és diákok egyaránt nemzeti éneküket, a Szózatot: Hazádnak rendületlenül..., majd a Ballag már a véndiák...,diák nótát, amikor a hatalmas tengeri hajó elindult a Liverpool-i kikötöböl. Igy lett hamarosan kanadai lakós a soproni Erdömérnöki Egyetem 16 tanára és 190 fönyi diákja, és megtörtént az egyedülálló esemény, hogy egy idegen ország befogadott egy menekült egyetemet és teljes jogot adott annak az anyanyelvén való tanitásra, és érvényes oklevél kiadására. Az oktatás mindvégig magyar nyelven folyt, kivéve egy-két kanadai vonatkozású tárgyat, amit angol tanárok adtak le mindaddig amig

a magyar tanárok átestek a kezdeti nyelvi nehézségeken. A British Columbiai egyetem joggal volt büszke erre a fakultásra, mert a messze földröl jött magyarok sok érdekes és újszerü tudományt és módszert ismertek és tanítottak. Ugyanakkor igen sok téren akadt megismerni valója az eddig vasfüggöny mögé elzárt tanároknak és diákoknak is, a gazdagabb és technikailag fejlettebb hatalmas kiterjedésü országban.

1962. iskola évig 141 diák szerzett erdömérnöki oklevelet a Vancouveri-soproni erdészeti fakultáson, akiket ezzel az oklevéllel birtokukban erdömérnökként ismertek el az egész világon.

Az eredeti 190 fönyi létszámból 49 diák részben más fakultásra iratkozott be, részben elhagyta az egyetemet és különbözö állásokat vállalt. Ezek a volt hallgatók éppen olyan remekül megállják helyüket az életben, mint azok akik az erdömérnöki oklevelet megszerezték. Miután a kimenekült diákok mind végeztek és a tanári kar befejezte hivatását a soproni egyetem bezárta kapuit Vancouverben, és úgy a tanárok mint a diákok szétszéledtek a nagy Észak-Amerikai kontinensen. A tanárok szívében azonban él a remény, hogy mégegyszer a szabad Sopronban folytathatják oktatási munkájukat, a diákok pedig mind erösek és fiatalok biztosra veszik, hogy az idegenben szerzett tapasztalataikat és tudásukat hasznosítani tudják majd a szabad Magyarország erdeiben.

A 6 éves munka dokumentumai, levelezések híres emberekkel, okmányok, névsorok és vizsga eredmények történelmi gyüjteményként várják haza szállitásuk lehetöségét a szeretett alma mater irattárba.

A szétszéledt tanárok és diákok nem hagyták el egymást. Állandó kapcsolatban vannak, levelezés, és az évente kétszer megjelenö értesitö útján. Az értesitö a Kapocs címet viseli és hivatva van a szoros kapcsolatok fenntartására a volt soproniak között. Minden évben megrendezésre kerül a hires soproni bál Vancouverben és Torontóban is, amely ma már társadalmi eseménnyé formálódott a magyarság körében. 5 évenként nagy találkozókat rendeznek ugyancsak Vancouverben majd Torontóban, amikor is 1000 km - röl jönnek össze régi barátok, tanárok, diákok és feleségeik, hogy ápolják a szép soproni szokásokat és a selmeci hagyományokat. Reggelbe nyúló és szünni nem akaró soproni diáknótáktól hangosak ilyenkor a Vancouveri Magyar Ház falai, és a csillogó szemü fiatalok lelkétöl átmelegszenek az öszbe borult volt tanárok szivei, mikor elhangzik a búcsú nóta, kitudja hányszor már az idegenben, hogy "Mindnyájan voltunk egyszer az akadémián". Közel 200 kis soproni csemete született 1969-ig, a soproni tanárok és diákok családjából akik méltó örökösei apáiknak, és joggal eldicsekedhetnek majd a soproniaknak az egész világon ritkaság számban menö tetteivel.

1968 évben a Vancouveri egyetemen elhelyezkedett volt oktatók hosszabb felmérést végeztek a fakultáson végzett diákok sorsának alakulásáról. Csak néhány adat: a diákok több mint

30%a folytatta a tanulást tudományos fokozatok elnyeréséért más egyetemeken Kanadában és az Egyesült Államokban. A végzettek 90%a erdészeti gyakorlatban helyezkedett el, többen mint tanárok és tudományos kutatók dolgoznak különbözö egyetemeken és állami és magán kutató intézetekben.
Az Észak-Amerikai kontinens erdészeti szaklapjai mind több és több cikket jelentetnek meg a volt soproniak tollából. Az adatgyüjtök azt is kimutatták, hogy a végzett növendékek évi átlag jövedelme a munkájukért 8000 dollár volt 1966-ban. Minden külföldön és otthon élö magyar joggal lehet büszke a soproni erdészekre, a volt tanárokra és diákokra. Legértékesebb emigráns társaink között vannak ök, akik nagyhangú propaganda nélkül és helyett, nehéz kitartó munkával vallottak tanúságot magyarságuk mellett, szereztek elismerést egy idegen kontinensen a magyar nép t e h e t s é g é n e k , szorgalmatosságának, és álhatatosságának.

Dr. Roller Kálmán

A volt soproni divizió (ez volt a neve a soproni fakultás Vancouverben müködö részlegének 1962-ig a divizió létezéséig) további sorsáról napjainkig Roller Kálmán volt dékán írt egy könyvet "35 évvel késöbb", ami Sopronban kerül kiadásra, illetve nyomdába.

Legújabb Hir

Az elöbb emlitett könyv címe megváltozott a "35 évvel késöbb" -röl "...mi is voltunk egyszer az Akadémián"-ra. Elöre láthatólag a nyár közepén fog megjelenni 500 példányban magyarul és az ára $25 lesz és szálitási költségekkel k.b. $30 lesz.

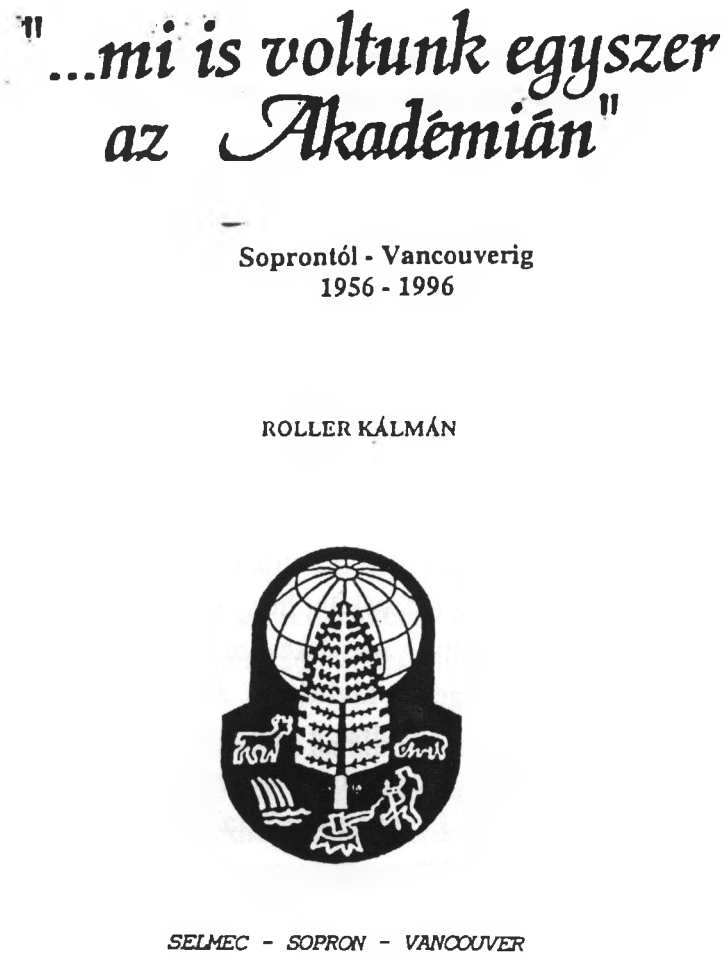

ÚJ HAZÁNK A NAGYVILÁGBAN

Hahn Fülöp naplója alapján

Egy évvel ezelőtt beszámoltam arról, hogy milyen körülmények között kerültem Baraksó János, Gáspár Jóska, Grátzer Miki, Jandó Tibi, Magasi Laci, Oroszlán Jóska, Péter Jóska, Tarnocai Karcsi és Varga Pali társaságában Ausztriába. Igértem, hogy történetünket és a soproni egyetem történetét tovább fogom folytatni a Kapocs hasábjain és remélem nem foglak untatni vele. Az utóbbi megjegyzést azért tettem, mert nem hallottam se jó se rossz véleményt a tavalyi cikkemmel kapcsolatban. Igaz a tavalyi történet főleg néhány egyén története volt habár szinte midnyájan hasonló érzéssel, izgalommal és körülmények között hagytuk el hazánkat és szeltük át a határt.

Menekült életünk Ausztriában

Mivel az események nagyon zsúfoltak voltak e történet időszakában, így továbbra is meg szeretném tartani a napló formát és úgy elmondani a történteket ahogy akkor érzékeltem és leirtam azokat.

1956 november 5 (Hétfő).

Miutan elhagytuk első osztrák ismerőseinket a határnál, utasitásuk szerint, elindultunk a legközelebbi falu vagyis Mörbisch felé, hogy ott a rendőrségen hivatalosan bejelentsük érkezésünket. Néhány kilométeres gyalog utunkat igen jó hangulatban tettük meg mivel első osztrák benyomásaink eléggé felviditott bennünket.

A rendörségen is igen barátságosan fogadtak bennünket. A rendőr főnök azonban habozás nélkül bejelentette, hogy fegyvereinktől meg kell válnunk mivel Ausztria semlegessége ezt így kivánja. Ezt az utasítást akkor nem értettük és nehéz volt elfogadni, mert fegyvereinket igen nehéz körülmények között szereztük és azt véltük, hogy ezekre még szükségünk lesz. Azzal érveltünk és reménykedtünk, hogy a nyugati segitség megérkezése csak napok kérdése és akkor velük együtt vissza megyünk Magyarország függetlenségének kivivására. A rendőr főnök talán mosolygot magában naivságunkon. Egy kis latolgatás után, hogy könnyitse a helyzetet, feltette a következő ajánlatot: "Uraim, ha most leteszik fegyverüket megigérem, hogy vissza adom azokat mihelyt megnyílik alkalmuk nyugati segitséggel vissza menni hazájukba". Ezzel az ajánlattal könnyűszerrel meggyőzött bennünket és ezzel szabadság harcosból egyből "Flüchtlingek" vagyis menekültek lettünk.[1]

Mi hallottunk korábban menekült életről, de mégis igen kevés fogalmunk volt arról, hogy a valóságban milyen sors vár ránk ezen a téren. Nem sokáig kellett várni mire erre megkaptuk az első

[1] Akkor nem tudtuk, hogy milyen jó kezelésben részesített bennünket a rendőr főnök. Hivatalosan neki le kellett volna csukni bennünket és idővel vissza toloncolni Magyarországra mivel fegyveresen léptük át a határt.

izelítőt mivel néhány perccel később már be is toppantunk egy menekült gyüjtő táborba. Ez a helybeli iskolában volt felállitva. Itt már több honfitársunk menedéket talált korábban és bennünket is igen szivesen fogadtak. Vendéglátóink, honfitársainkkal együtt, mindjárt körül fogtak bennünket és érdeklődtek a legújabb magyarországi eseményekről. Beszélgetésünk közben falatoztunk és oltottuk szomjunkat erre étel és ital bőven állt rendelkezésünkre. A forró rumos tea, meleg szoba és fáradságunk azonban hamar erőt vett rajtunk és társaim egyenként döledeztek el a padlón és nyomban mély alomba merültek.

Némi német nyelvtudásom miatt rajtam nehezebben vett erőt az álom mivel tovább folytattam társalgásomat. Társalgóból nem volt hiány. Köztük egy csinos szőke lány különös érdeklődést és barátságot tanusitott. Hamarosan megtudtam, hogy tanitónő volt. Barátsága látszólag fokozódott irántam amikor, faggatásán keresztül, megtudta, hogy evangélikus vallásu vagyok mivel ő is evangélikus volt. Ez igen ritkaság számba megy Ausztriában ahol a katolikus vallás uralkodik. Ezenkívűl azzal is pontot szereztem nála, hogy a soproni egyetem erdőmérnök hallgatói közé tartoztam. Sopron közelsége miatt tudott rólunk és nagyon szimpatizált velünk.

Beszélgetésünk közben tanitó nénink erősen traktált és sűrűn hozta a rumos teát, melyben több volt a rum mint a tea. Közben valószinű valami terv is forgolódott agyában, de ennek témáját akkor nem tudtam meg, mert az álom engem is kezdett elnyomni. Hajnal 2 óra felé én is leroskadtam barátaim mellé és nyomban elaludtam.

Bizonyos idő után arra ébredtem fel vagyis próbáltam felébredi, hogy valaki erősen rázott. Magamhoz térésem után felismertem a vidám arcú tanitónőt, aki izgatottan magyarázta, hogy elintézte oktatásunk tovább folytatását. Sok másra tudtam volna gondolni a hajnal 5 órai ébresztőkor, mint arra, hogy mi igyekezzünk a felkeléssel, hogy el ne késsük a reggel 8-kor kezdődő előadásokat a Bécsi Erdőmérnöki Egyetemen.

Fogalmunk sem volt, hogy ezt hogyan intézte el, de mindjárt azt is tudtomra adta, hogy kint már vár ránk a helybeli orvos kis Volkswagen busszával és ő visz majd bennünket Eisenstadt-ba ahol a Karitász (Katolikus Segély Egylet) fogja átvenni a további intézkedést ügyünkkel kapcsolatban.

Amikor a tervét elmeséltem félig alvó társaimnak azok inkább vissza feküdtek volna egy békés tovább alvásra, mint egy ilyen hihetetlen ötlenek bedölni. Barátunk azonban nem engedett. Igy percek mulva mind a tizen felteperedtünk és utnak indultunk. Az utcán hálás köszönetet mondtunk pártfogonknak, búcsút intettünk neki és bezsúfolodtunk a kocsiba. A hajnal sötétjében megkezdtük utunkat a nem várt szerencsénk beteljesülése felé.

Körülbelül egy óra alatt vagyis kicsivel 6 óra előtt elértük Eisenstadt-ot és hamarosan a Karitász épületét is. Itt doktorunk bekisért az épületbe ahol már vártak ránk. A folyoson sürgött-forgott néhány apáca akik nagy érdeklődéssel vettek körül bennünket egy kis társalgásra. Amíg Kulacs (Grátzer Miki) és én társalogtam velük, társaink álmosan és kimerülten leültek a folyosó köves padlójára. Mondani sem kell, hogy hamarosan a falhoz támaszkodva el is aludtak. Amint az apácák sajnálattal halgatták magyarországi történeteinket hangos cipő kopogást hallottam közeledni a kő padlós folyóson. A határozott és erőteljes léptek egy magas és komoly arcú papot hoztak közelünkbe. A pap nyomban értesítette az apácákat, hogy a reggeli mise a kápolnában már folyamatban van és igyekezzenek oda. Utána a pap hozzánk fordult és bennünket is meghivott a szertartásra. Mivel Kulacs volt a katolikus ő

válaszolt a meghivásra. Egy gyors körültekintés után Kulacs megköszönte a meghivást, de nyomban el is utasította azzal a válasszal: "Bocsánatot kérek, de fizikai állapotunk miatt attol tartok, hogy nem tudunk méltóképen résztvenni a szertartáson." A kijelentés után a pap szó nélkül sarkon fordult és gyorsan eltünt szemünk elől. Arcvonásairól tudtuk, hogy megsértettük. Természetesen fogalmunk sem volt arról, hogy mi fordult meg agyában. Talán arra gondolt sajnálkozva, hogy: "Ezek a szerencsétlenek elmulasztottak egy szép alkalmat ahhoz, hogy hálát adjanak Istennek, hogy szerencsésen megmentette életüket a forradalom alatt; azért, hogy szerencsésen átjutottak a határon; azért, hogy a nagy lehetőség előtt allnak, hogy hamarosan tovább folytathatják egyetemi tanulmányaikat Bécsben" és igy tovább. Vagy talán arra gondolt, hogy: "Ezek az ateista és kommunista szellemben nevelt egyének nem tartoznak közénk".

Pár percen belül Kulaccsal csatlakoztam alvó társainkhoz és hamarosan kezdtünk szundikálni. Mielött elaludtunk volna, újabb lépések zaja törte meg a folyosó csendjét. Ez a zaj két rendőr csizmáinak koppanásaiból eredt. A rendőrök, legnagyobb csodálkozásunkra, egyenesen felénk tartottak és nyomban és magyarázat nélkül utasítottak bennünket, hogy menjünk velük. Az ajtón kivül várakozó kocsikba való betuszkolás után gyorsan el is hajtottak velünk.

Az űgy igen gyanusnak nézett ki, mert mi nem gondoltuk, hogy a Karitász rendőr kocsiban fog Bécsbe szállítani bennünket. Hamarosan ki is derült, hogy Bécs helyett egy kopott és a ruszkik által kibelezett öreg vár foglyai lettünk. Ott magánzárkákba helyeztek bennünket. A helység azonban közel sem nézett ki zárkának, mert az ajtó rámákról hiányoztak az ajtók és a rendőrök őrséget nem hagytak hátra. Igy pillanatok alatt mind a tizen a vár folyoson találkoztunk, mint szabad emberek és természetesen nem, mint bécsi diákok. Ekkorra már rájöttünk, hogy mi történhetett a Karitásznál. Ezt biztos nehéz lesz majd megbocsátani Kulacsnak.

Tizes csoportunk nem sokáig maradt egyedüli vendége a várnak. Több és több magyar menekült jelent meg a vár udvaron. Ezek között több ismerős soproni arcot is felismertünk, köztük egyetemistákat is. Igy mi is csatlakoztunk a tömeghez. Amikor több százra szaporodott a menekültek száma buszok kezdtek megjelenni a tömeg ritkitására. Mi is felszálltunk egy buszra amely elvitt bennünket Mattersburg-ba. Itt még több soproni diákkal és tanárral futottunk össze. Ezek is előző éjjel vagy akkor reggel, egyesével vagy kisebb csoportokban, hagyták el az országot.

Mattersburg hamarosan csak egy gyüjtő központnak nézett ki, mert ott a nagyszámú menekültet nem tudták még ideglenesen sem elhelyezni. Igy kezdtek bennünket a vasutállomás felé irányitani. Fogalmunk sem volt, hogy ki intézkedett és, hogy hol fogunk kikötni. Mi csak követtük a tömeget és reméltük, hogy valahol fogunk találni ételt, italt és főképen nyugvóhelyet az alváshoz, de erre egyelőre még várni kellett.

Délután 3 óra körül szerelvényünk megtelt és lassan el is indult a számunkra ismeretlen cél felé. Utunk észak-nyugati irányba haladt és még viszonylag közel Magyarországhoz. Hamarosan fel is derítettünk néhány ismert kimagasló pontot keleti irányban. Köztük a jól ismert Károly magaslatot. Valamikor onnan szemléltük a nyugati tájat a vasfüggöny másik oldalán. Akkor ez a tály olyan messzinek és elérhetetlennek tünt. Most azonban érzésünk a fordítotját tükrözte. Ahogy a vonat haladt mi távolodtunk és végül magunk mögött hagytuk az utolsó ismet hazai jeleket, amely szimbólikus elszakadásunkat jelentette szülőföldünktől, ismerőseinktől, rokonainktól, testvéreinktől és szüleinktől,

akiket búcsúzás nélkül hagytunk magunk mögött. Ki tudja? Némely talán még a forradalom áldozata is lett. Ahogy így álmélkodtam, vonatunk rohant velünk a ködös délutánon és hamarosan az éj homálya ellepte a körülöttünk levő tályat és mi újra magunkra maradtunk.

Vonatunk átszelte Bécset is utunk alatt, a számunkra mindig romantikusnak számító várost. A városból nem sokat láttunk, de reméltük, hogy majd adódik alkalom annak megismerésére egy másik alkalomkor.

Valamikor késő éjjel érkeztünk meg célpontunkhoz amelyet Judenau-nak hívtak. A vasut állomásról szálláshelyünkre gyalog mentünk. Ezt kőnnyű szerrel tettük meg, mert poggyászunk nem volt. Táborunkba érkezésünk után hamar kiderült, hogy új szállásunk nem túl sokkal különbözött attól a helységtől amit pár órával korábban ismertünk meg Eisenstadt-ban. Ez is egy hasonló ruszkik által kibelezett vár volt, de sokkal nagyobb férőhellyel.

Ahogy "elfoglaltuk a várat" vagyis miután letelepedtünk ott, újjab és újjab ismerősökkel találkoztunk. A végén a soproni diákok és tanárok száma közel lehetett a kétszázhoz és emellett kb. kétszer annyi más menekültet is volt ott.

A beszállásolás gyorsan ment, mert a szállás készítők korábban befedték a vár nagytermeit szalmával és ahogy vonultunk be oda ágyneműként mindenki kapott két pokrócot. Percek alatt a termek zsúfolásig teltek emberekkel és nehéz volt elképzelni, hogy lesz e elég férőhely fáradt testünk nyugalomba helyezésére.

Nemcsak a férőhely nézett ki szükösnek hanem mosdási lehetőség és W.C.-k sem álltak rendelkezésünkre. A ruszkik még a vizvezetéket is kirabolták a falakból. A W.C.-t földbe ásott kinti latrinák helyettesítették. Be kell vallani, hogy nemcsak a mosdási lehetőség nem állt rendelkezésünkre, hanem a tisztálkodáshoz szükséges alsóruha, törölköző, szappan, fogkefe, borotva, stb. is hiányzott. Gyorsan kiderült, hogy igen hiányosan készültünk fel "külföldi utunkra". Fáradságunk miatt ez akkor nem okozott gondot, mert alig tudtuk kivárni, hogy végre nyugalomra térhessünk az izgalmas, fáradságos, igen változatos és sok talponlevő nappalok és éjszakák után.

Miután ruhástól lefeküdtünk hamar rájöttünk, hogy a férőhely valóban igen szükös volt. Ez talán így volt jó, mert a fütetlen helységeket jobban tudtuk elviselni azon a hideg novemberi éjszakán.

Kedd, (november 6).

Reggel viszonylag pihenten ébredtem és nem gondolva arra, hogy szállásadóink fáradságot nem kimélve egész éjjel dolgoztak azon, hogy a szükös körülményeink között ellássanak bennünket. Szervezték a tábori konyhát, szállították az élelmiszert és más szükséges cikket. Még a vizet is a kb. 80 km távolságban fekvő Bécsből szállították teherautón. Valóban úgy nézett ki, hogy minden szűkösen állt rendelkezésünkre, de emiatt senki sem panaszkodott. Igen hálásak voltunk mind azért amiben szállásadóink részesítettek bennünket.

A táborban a munka nagy részét önkéntes osztrák diáklányok végezték, akik a bécsi képzőművészti egyetemről jöttek. Igen barátságos és segítőkészek voltak. Önfeláldozó és kiváló munkájukban nekem volt szerencsém segítségükre lenni, mint tolmács. Számomra ez jól jött, mert ezzel kevesebb időm volt a közelmult eseményeivel foglalkozni. Ezekkel kapcsolatban természetesen gondunk

volt bőven, mert teljesen váratlanul hagytuk el hazánkat, rokonainkat és ismerőseinket, akikről szinte semmit sem tudtunk. Emellett az otthoni politikai eseményekről is igen keveset hallottunk.

A zavaros és sokszor nem megbizható hirszolgálton keresztül tudtuk, hogy a harc tovább folytatódott. E fajta hir rossz érzéssel árasztott el bennünket, mert már nem voltunk ott a harcolók között. Ugyanakkor úgy tünt, hogy vérontásuk nem fog sikert hozni a túlerővel szemben, mert a határon túl már rájöttünk, hogy nyugati segitségre abszolut nem volt kilátás.

Amíg elvoltam foglalva tevékenységeimmel, a tábor lakósai tétlenséggel tötötték idejüket. Ez adott alkalmat bőven beszélgetésre. Téma a beszélgetéshez sem hiányzott, mert az elmult két hét alatt volt tapasztalatunk bőven, de azok kicserélésere akkor nem volt időnk.

Miután a beszélgetés fárasztóvá vált, a társaság a beszélgetést énekléssel váltotta fel. A helyzet szomorúságát nótaszón keresztül nem volt nehéz kifejezni mivel a magyarok bús hangzású dalokban soha nem szükölködtek. A melankolikus dalamok sokunkban honvágyat keltett. Ezt könnyes szemeink miatt nehéz volt titkolni.

Szerda, (november 7).

Ahogy a napok teltek a menekültek száma rohamosan emelkedett. A becslések szerint az első három napon több, mint 50,000 magyar hagyta el az országot. Közben arról is értesültünk, hogy egyetemünk más táborokban is erősen képviselte magát. Köztük: Treiskirchen, Klosterneuburg, Sitzenheim (Salzburg közelébben), stb,.

Erdőmérnöki Főiskolánk erős képviselete felkeltette a figyelmet a sajtóban és magasabb politikai körökben is. A politikusok közül Dr. Heinrich Drimmel, Ausztria Közoktatásügyi Minisztere magaslott ki. A menekült táborok látogatása alkalmával találkozott velünk és a nagyszámú tanárikar és diáksereg felserkentette agyában Erdőmérnöki Főiskolánk külföldön való felállításának gondolatát. Dr. Roller Kálmán dékánunk az élen, velünk együtt ezt igen jó ötletnek találta és mi szivesen hozzájárultunk ennek az ötletnek a kivitelezésére.

A kivitelezésre nem sokáig kellett várni, mert a szervezők igen rohamosan dolgoztak ezen. A terv lényege az olt, hogy egy közös és a tervnek megfelelő helyen össze gyüjtik majd a Soproni Erdőmérnöki Főiskola minden diák és tanárát és ott megszerveznek egy magyar nyelvű oktatási intézményt Dr. Roller Kálmán irányítása alatt. Sopron más kar hallgatói sem maradtak ki az erdészekkel együtt való letelepedési tervből, de azok oktatása némi nehézségben ütközött mivel oktatóik igen kis számban hagyták el az országot.

Csütörtök, (november 8).

Ezen a napon történt az egyetem felállításával kapcsolatos fejlemények hivatalos bejelentése. Amint hamarosan kiderült nemcsak a terv bejelentése, hanem annak kivitelezése is akkor indult meg. Minden sopronit felkértek a csomagolásra és a tábor elhagyására. A csomagolás nem sok időt vett igénybe, mert a két kapott pokrócon kivűl szinte más holmink nem is volt. A judenai tábortól való

búcsúzkodásunk pedig még kevesebb időt igényelt, mert azt igen szivesen hagytuk magunk mögött. Igy kis időn belül már ballagtunk is a vasutállomás felé, hogy megkezdjük több száz kilométeres utunkat egy különjáratu vonaton a számunkra ismeretlen helység felé, amit St.Wolfgang-nak hívtak.

Vonatunk nyugat felé vitt bennünket St.Pölten és Linz-en keresztül egészen Bad-Ischl-ig. Bad Ischl-ben kis poggyászunkat felrakták egy teherautóra. Ennek a teher autónak Kulacs és én is utasa lettem. A ködös esten ezen tettük meg utunk utolsó 30 km-es szakaszát. Végcélunk Ferienhort volt amely St.Wofgang-tól északra és kb. 2 km-re található. Csoportunk másik része átszállt egy másik vonatra. Utuk legutolsó részét hajón tették meg amikor átszelték Wolfgang See-t (Wofgang tó-t) és csatlakoztak hozzánk Ferienhortban.

Közben megtudtuk, hogy Ferienhort egy magányos helyen fekvő oktatási intézmény volt, vagyis egy háztartási leány középiskola és diákotthon. Megérkezésünk után a helységet lakatlanul találtuk a konyhában sürgő-forgó 20-30 lány kivételével. Ezek a lányok képezték az utolsó év egyik osztályát, akik hátra maradtak a konyha vezetésére és étkezésünk ellátására. Biztos fogalmuk nem volt akkor arról, hogy milyen feladattal álltak szembe. Természetesen mi sem tudtuk, hogy a jövő mit fog hozni számunkra ezen az új helyen. A ködös est és sötétség ellenére azonban rájöttünk, hogy táborunk kényelmesebbnek igérkezett, mint amit elhagytunk pár órával korábban.

Hamarosan rájöttünk, hogy a szalmás padló helyett mindenkire egy kényelmes ágy várt és az évfolyamokat, külön-külön, tágas helységekbe helyezték el. A helységek mellett volt modern mosdó, zuhanyozó és W.C. is. Ezt a luxust hamar ki is használtuk ami egy igen kellemes éjszakai alvást igért. Végül nyugalomra tértünk és a tábor további felderítését egy másik napra hagytuk. Ezzel egy másik költözést és egy másik napot hagytunk magunk mögött hánya-vetett életünkben. Álomba esésünk után néhányan talán már álmodtunk is új fajta egyetemünkről, az "Emigráció Egyetem"-éről. Amíg a diákság Ferienhort-ban álmodozott, tanáraink 7-8 km-el délre, Stroble nevű kis faluban tértek nyugalomra családaikkal együtt. Ők ott nyertek elhelyezést. A Sitzenheimben elhelyezett diáktársaink továbbra is ott maradtak. A némi szabadság korlátozásuk ellenére ők talán jobb elhelyezésben részesültek, mint mi.

Életünk Ferienhort-ban

Nyugalmas éjszakánkat egy gyönyörű napsütéses reggel váltotta fel. A korán kelők között Tolnai Pufi volt az első aki elhagyta lakónegyedünket a környező terep felderítésére. Perceken belül nagy izgalomban tért vissza és a következő szavakkal ébreszgetett bennünket: "Héj fiuk! Gyorsan keljetek fel, mert ilyen vidéket mint ami körülöttünk fekszik még életetekben nem láttatok." Pufi környezet becsléséről hamarosan meg is győződhettünk miután kiszladtunk az udvarra.

A viszonylag keskeny völgyben fekvő Wolfgang tó csillogó vizével egy igen gyönyörű látványt idézett elénk. E látvány díszitéséhez hozzájárult a köröskörül húzódó magas és csodálatosan szép hegyvidék. Hegyek amihez hasonlót Magyarországon sehol sem láthattunk. Hamarosan rájöttünk, hogy a földrajz órákon megismeret Alpok hegység közepén találtuk magunkat. Számunkra a hegyek szinte az égig nyultak és a tetejüket vastag hó boritotta. A hóval takart csúcsok és meredek sziklák alatti rétegen kezdődött a számunkra igen kedvelt fenyves erdő vidéke amit lejjebb lombos erdők váltottak fel. Az erdőket több helyen tisztások szakitották meg, hogy helyet adjanak az alpesi mezőknek ahol békés gulyák

legelésztek. Imitt-amott pajtákat, menedékházakat és alpesi ösvényeket fedeztünk fel. Gondolatban mi is ott sétáltunk a kacskaringos hegyi ösvényeken a meredek sziklák között nem sejtve az ezernyi veszélyt ami ott rejtőzött a hegymászásban gyakorlatlan sík földön nevelkedettek számára. A tavat kisebb-nagyobb települések vették körül. A tó északi részén fekszik egy festőien szép falu, St. Gilgen és a déli részén pedig St. Wolfgang. Akkor ezeket csak hirből ismertük, de reméltük, hogy közelebről meg fogjuk ismerni mindkettőt.

Miután megismerkedtünk egy kicsit a környezettel, körültekintettünk a táborunkban is. A sárgára festett három szintes, vagyis két emeletes épület "U" alakban helyezkedett el a tó parton egy festői háttérrel. Az épülettömb közepén volt a konyha, étterem, társalgók, irodák és a két szárny képezte a lakónegyedet és tanuló termeket. Az épület tömb előtt és közel a tó parthoz állt a tornaterem. A hatalmasnak látszó épületek kényelmes szálláshelynek bizonyultak és oktatásra is alkalmasnak tüntek az eredetileg beköltözött kb. 200-as számú diáksereg számára.

Az első napok tétlenségei, bezártságunk a judenai táborban, a vágyunk a testgyakorlásra és az ismeretlen hegyek tanulmányozása erősen ösztökélt bennünket arra, hogy alpinistákká válljunk. Legelső alkalmunkkor hatalomba is akartuk keríteni a hegyeket. Táborunk nagy része megindult a hegyi ösvényeken magasabbra és magassabra, hogy minél többet lássunk a gyönyörü vidékből. Néha még a sziklamászást is megpróbáltuk gyakorlatlanságunk ellenére. A meredek hegyek sziklamászás nélkül is veszélyesek voltak, amit jól bizonyit Hartai Klára diáktársunk hegyről való lezuhanása és tragikus halála. Ő volt az első közülünk, aki külföldön lelte halálát és a St.Wolfgang-i temetőben talált örök nyughelyet (lásd a mellékelt fényképet).

Az első mozgalmas napok után kezdtünk beilleszkedni új és szokatlan életünkbe. Sőt még a tervezett oktatás is megindult. Elsőként a német nyelv tanulására helyeztük a fő hangsúlyt, de más tárgyakat is tanultunk primitív oktatási körülményeink között.

Amíg probáltunk újra diákokká és oktatókká vállni, igen sok változáson mentünk keresztül. Jó és rosszban egyaránt. A jók közé tartozott ellátásunk, szálláshelyünk, a Dániából ékezett nagy használt ruha szállítmány és más adományok. Ezek egy bizonyos fokig pótolták hiányainkat és viszonylag kényelmesebbé tették életünket. Jött sok látogató is, akik buzdítottak bennünket és némely nagy igéreteket is tett jövőnk kivitelezésére. Köztük a máltai lovag, aki többek között, minden diák waldenba öltöztetését is megigérte. Az igéretek azonban legtöbbször csak igéretek maradtak.

A jó mellett roszból is volt bőven részünk. A lista tetején volt tanulmányi intézetünk felállításának nap-nap utáni nehézségei: A legnagyobb nehézséget a rohamosan emelkedő menekültek száma okozta. Minden nap ezrivel szaporodtak a menekültek és addigra jóval túlszárnyalták a 100,000-et. Ezekkel együtt a soproniak száma is rohamosan duzzadt táborunkban. Az osztrák határon az átkelő soproniakat mind Ferienhortba irányították. Emiatt táborunk lakossága hamar elérte az 500-at és minden kar képviselte magát. Ez a létszám lefoglalt minden férőhelyet szálláshelynek és a konyhánk is nehezen tudott lépést tartani a nagyszámú diáksereg élelmezésével. Igy gondunk a mindennapi létezésre szorult. Ezt az oszrákok is udvariasan a tudomásunkra hozták és mi természetesen megértettük, mert az igen segitőkész kis ország népe nagyobb gondokkal volt elfoglalva, mint a mi iskoláztásunkkal.

Az oktatás megszünése, tétlenségünk, létkérdésünk nehézségei, az elkeseredett helyzet

Magyarországon, bizonytalan jövőnk és sok más esemény őrölte idegeinket. Közben a tábor lakossága is erősen váltakozott. Sokan honvágyat kaptak. Főleg azok, akiket a menekülés hulláma sodort külföldre. Másokat a Magyarországról küldött csábító akciók helyeztek válságos helyzetbe. Sokan latolgatták a hazamenetel kérdését. Többen haza is mentek. Ugyanakkor helyükbe újak jöttek.

Tétlenségünkben vitattuk a forradalom eseményeit, társasjátékokat játszottunk és még a tehetelenségbe süllyedt ENSZ-et (Egyesült Nemzetek Szövetsége) is utánoztuk megjátszott politikai pártoskodásunkkal. Közben probáltunk humort kelteni helyzetünk könnyebb elviselésére. Sok esetben humorunk azonban csak erőszakolt humor maradt.

A kikapcsolódás érdekében, néha a környező falvakba is ellátogattunk. Különösen élveztük St.Wolfgang szépségeit. Mivel pénzünk kevés volt csak nézelődtünk. Néha ellátogattunk a moziba és alkalom adtán az osztrák sört, a "Stigli Bier"-t is kostolgattuk. Egy alkalommal 1-2 pohár sörrel többet ittunk, mint amire pénzünkből került volna. Az adóság lerovására Hegyi Bandi még karóráját is feláldozta. Szerencsére, egy hosszas tábori kalapozás után, összegyüjtöttünk annyi aprópénzt, hogy másnap ki tudtuk váltani a zálogból.

Tétlenségünkben újra probálkoztunk a hegymászással a korábban elszenvedett tragédiánk ellenére. Az 1,800 méteres Schafberg, a környék legmagasabb csúcsa, nézett ki különösen csábítonak. Csúcsát nyáron könnyü szerrel el lehet érni a fogaskerekün, de télen ez nem üzemelt. Igy a feljutáshoz a mászás volt az egyetlen választék. A bátrak közül többen fel is jutottak a hegy tetejére a hiányos felszerelés és jeges hó ellenére. Ahogy később kiderült nem a felmenéssel, hanem a lejövetellel volt a nagyobb baj. Erről Bölecz Béla, Horváth Pista és Takács Jóska sokat tudna mesélni. Különösen emlékezetes számukra a kb. 800 méteres nadrágféken való siklásuk a sziklák és jég tetején. Ezekre az életveszélyes pillanatokra még ma is jól emlékeznek. Talán Takács Jóska kivételével mivel Jóska barátunk egyensúlyt vesztve rövid időre eszméletét is elvesztette. Emiatt korlátlan siklása eléggé lenyúzta bőrét kezéről, arcárol és testének más részeiről. Szerencsére komolyabb baja egynek sem lett.

Balszerencséink közül talán legjobban az bántott bennünket, hogy válságos körülményeink miatt egyetemünk Ausztriaban való megvalósítási terve teljesen füstbe ment. Reményünk a terv kivitelezésével kapcsolatban még sem halt ki teljesen. Ebben az ügyben több állam kormányával levélen keresztül kerestünk kapcsolatot és közben a sajtó sem feledkezett meg rólunk. Ezek hatására kaptunk néhány igéretet. Ezen a téren Nyugat-Németország játszotta a főszerepet.

Igéretek azonban csak igéretek maradtak. Aminek eredménye az lett, hogy táborunk kezdett foszladozni. Ez legtöbb esetben kis csoportokban történt, de egyének is utra keltek. Hollandia, Svédország, Svájc, Németország és Ausztria egyetemei csalogatták az ifjuságot, Sopronnal együtt. Búcsú estek sűrűn követték egymást. Azt mondani sem kell, hogy igen nehéz volt elbúcsúzni egymástol, mert válásaink szinte véglegesnek néztek ki.

Miközben szórodtunk a nagyvilágban, a csoport nagy része továbbra is hű maradt az eredeti elgondoláshoz. Még mindíg reménykedtünk egy csoportos letelepedésben tanulmányaink folytatására és befelyezésére. Ahogy a következő elbeszélésben ki fog derülni, reményünk nem volt hiábavaló. E remény megvalósulásának részletei sokunk számára ismeretesek, de talán nem árt a velejáró élményeket felújítani és azoknak is elmondani, akik nem ismerik ezt a ritkaság számba menő történetet.

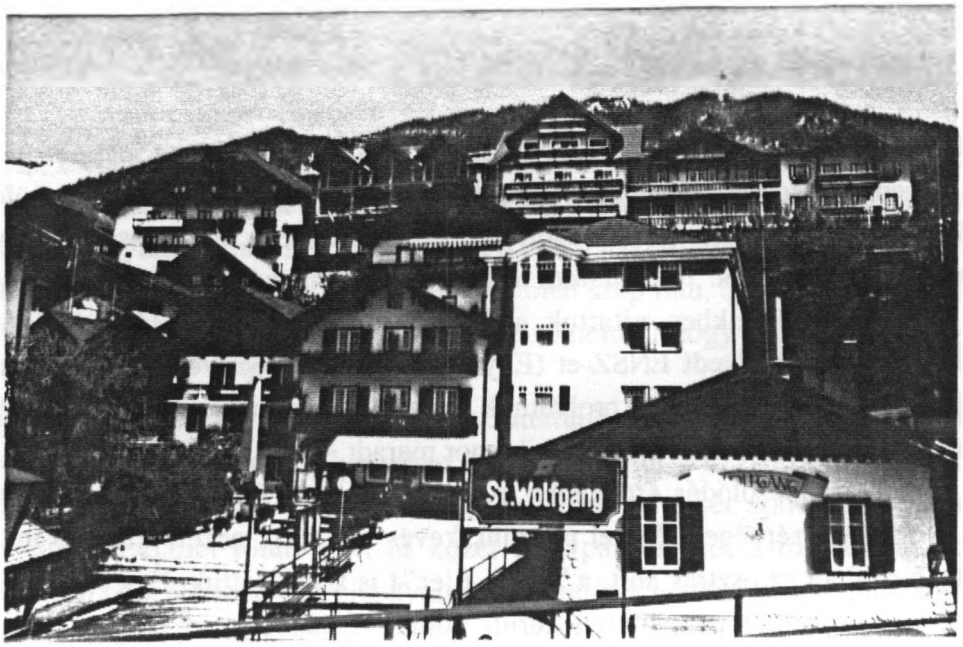

St. Wolfgang a szállodák hazája. A gyönyörű várost ezrivel látogatják a turisták minden évben. Szinte hihetetlen, hogy ez a gyönyörü város adott néhány hónapra otthont számunkra 1956-ban.

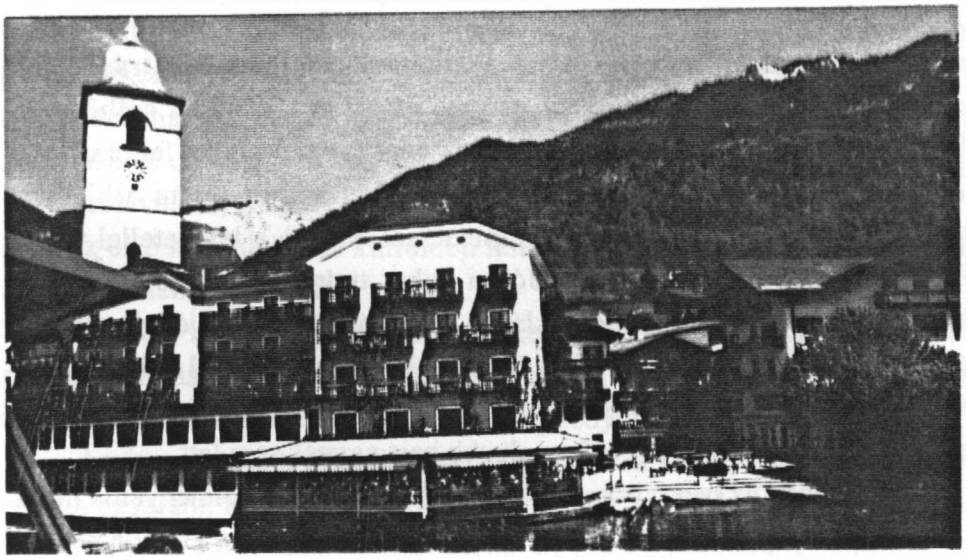

A város központja a "Weisze Rössle", fehér csikó szállodával és hires tóparti terasszával. A háttérben, a toronytól jobbra, látható egy kis része Schafbergnek.

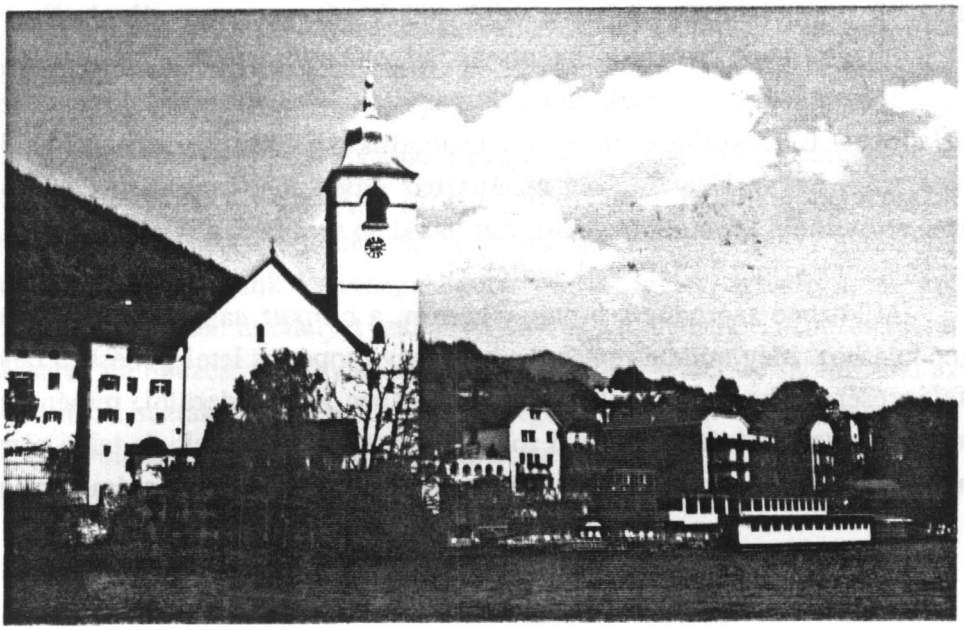

St.Wolfgang temploma nemrég ünnepelte 1.000 éves jubileumát és a világ egyik legszebb és legdíszesebb fából faragott oltárral dicsekedhet.

A festőien szép Wofgang tó vidéke.
Az előtérben van Stroble, jobb oldalon St.Wolfgang és a háttérben St.Gilgen. A kopár sziklafall előtt található, volt menekült táborunk, **Ferienhort**.

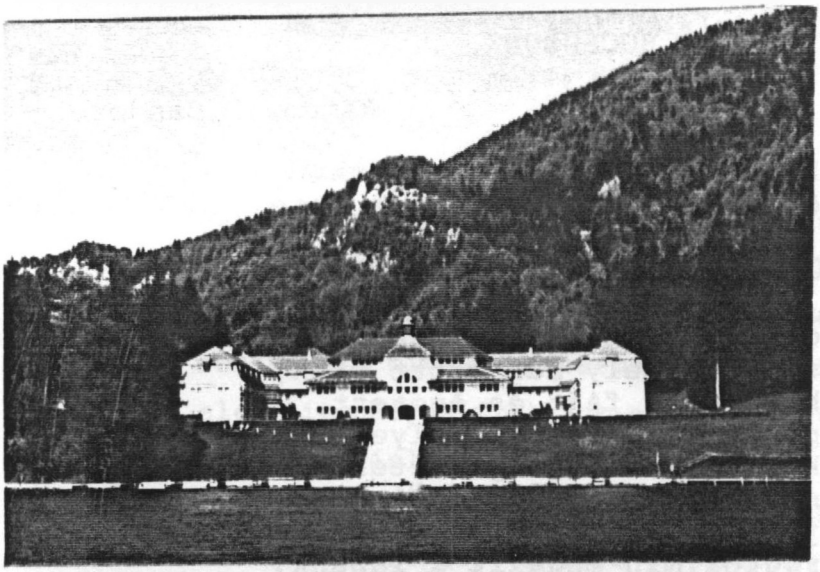

Osztrák szállásadóink Ferienhort-ot választották ki egyetemünk külföldön való megvalósítására. Sajnos, a körülmények miatt, csak mint menekült tábor szolgált bennünket néhány hónapig.

Hartai Klára sírhelye a St.Wolfgang-i temetőben.

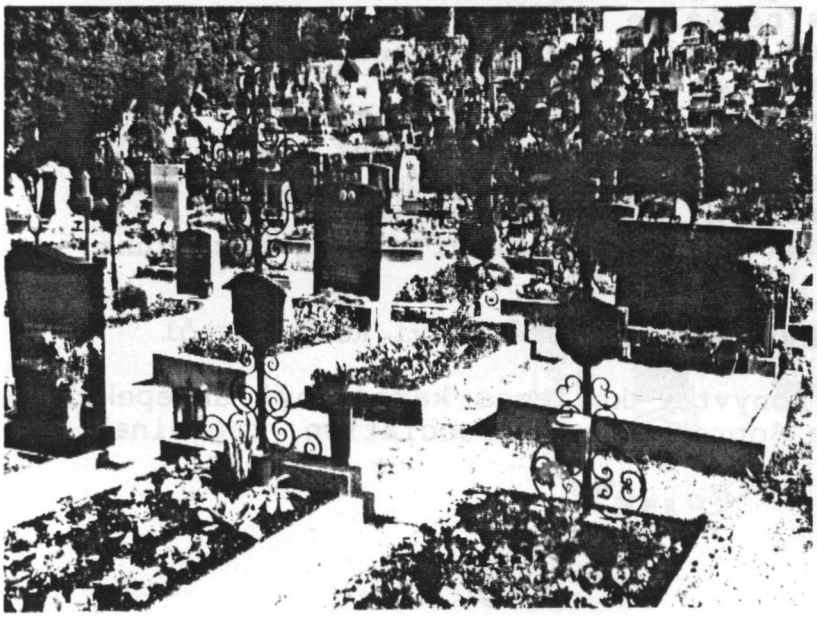

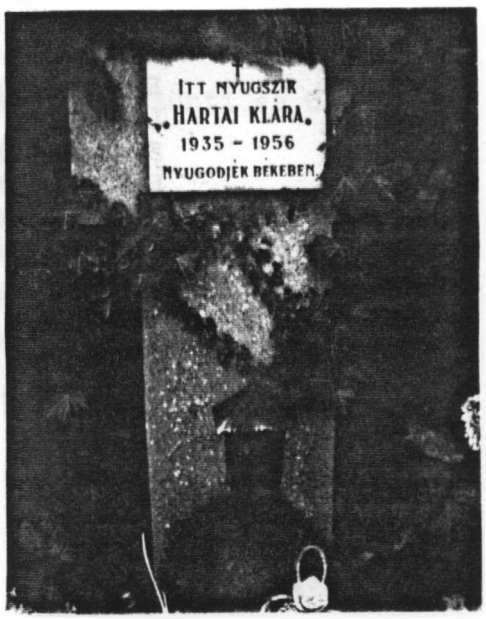

Sebastian (Sebestyén) László

Elhunyt Frederiktonban (New Brunswick, Canada) 1995 április 10-én tüdörákban. Született Tatán 1923 ban.

Laci bátyánk 1945 ben került a Föiskolára mint erdömérnök hallgató és 1945 ben kapta meg képesitését mint okleveles erdömérnök. Ezután az egyetemen tanitott és 1956 ban már adjunktus volt. A forradalom után családjával együtt menekült és a soproni csoporttal együtt 1957 elején Vancouverben telepedett le. Tanári munkáját itt tovább fojtatta és néhány éven belül mester képesitést szerzett fatechnológiából a British Columbiai Egyetemen, majd doktorátust 1971 ben az USA-ban lévö Syracusi Egyetemen. Újabb állást kapott 1960 ban a University of New Brunswick erdészeti fakultásán, ahol hamarosan a fatechnológiai tudományok professzorává nevezték ki.

Haláláról április 15-én értesültünk. Öszinte részvétünket fejezzük ki kedves feleségének, Ilonának, valamint gyermekeinek és unokáinak.

A világ minden sarkában élö soproni barátai nevében:
a Szerkesztö Bizottság

MI MINDÉG BUCSUZUNK.....

Remenyik Sándor.

Mondom Nektek: mi mindég bucsuzunk.
Az éjféltől a reggel,a naptól az este,
A szintől,ha szürke por belepte,
A csendtől,mikor hang zavarta fel,
A hangtól,mikor csendben halkult el,
Minden szótól,amit kimond a szánk,
Minden mosolytól,mely sugárzott ránk,
Minden sebtől,mely fájt és égetett,
Minden képtől, mely belénk mélyedett,
Az álmainktól,mik nem teljesültek,
A lángjainktól,mik lassan kihültek,
A tünö tájtól,mit vonatról láttunk,
A kemény rögtöl,min megállt a lábunk,
Mert nincs napkelte kettö ugyanaz,
Mert minden csönd más, mint könny vigasz,
Elfut a perc, az örök idö várja,
Lelkünk, mint fehér kendö leng utána.
Sokszor könnyünk sem hull, szivünk sem fáj,
Hidegen hagy az elhagyott táj,
Hogy eltemettük, róla nem tudunk,
Mondom Tinéktek: valamitől mi mindég bucsuzunk.

Karácsonyi lap az Országos Széchényi Könyvtártól

Az Országos Széchényi Könyvtár kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet Kívánt a Sopron Alumni Association tagjainak.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM
Központi Könyvtára
9400 Sopron, Bajcsy Zs. u. 4.
Levélcím: 9401 Sopron, Pf.: 132.
Tel.: 11-100 Telex: 249-126

Tárgy: Köszönetnyilvánitás
Ü.i.: M.

Dr. J a b l á n c z y S á n d o r
professzor úrnak
215 - 1777 W. 13th Ave.
V a n c o u v e r B. C.
V6J 2H2

Canada

Tisztelt Professzor úr!

Nagy örömmel vettük Sziklai professzor úr közbenjárásával eljuttatott ajándékát, a vancouveri "Kapocs" c. folyóirat teljes sorozatát.

Igen becses számunkra e sorozat! Az ajándékozó nevének feltüntetésével leltári állományunkba vesszük, s az olvasóink rendelkezésére bocsátjuk. Általában sokan keresték nálunk ezt a folyóiratot, mindezideig hiába! Ezentúl bizonyára sokan fogják forgatni, rendkivüli olvasmány-csemegeként, a régi kollégák ifjúságukat feleelevenitendő, a fiatalok pedig történelmi érdeklődésük és kiváncsiságuk kielégitése érdekében.

Hálásan köszönöm Könyvtárunk, az olvasók és a magam nevében is önzetlenségét, értékes ajándékát!

Tiszteletttel köszönti és üdvözli:

Sopron, 1994. március 28-án

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI EGYETEM Központi Könyvtára SOPRON

Mastalir Ernőné dr./
Könyvtári főigazgató

Dr. E. Mastalir, Director
Library
University of Sopron
9401 Sopron, P.O. Box 132
Hungary

PROCEEDINGS
First European Symposium
on Nondestructive Evaluation of Wood

The proceedings contain the papers representing the presentations at the symposium, which was held at the University of Sopron, Hungary on September 21-23, 1994. The presentations were organized into the following subject areas:

- Special Techniques
- Nuclear and Ultrasonic Techniques
- Modulus of Elasticity and Strength
- NDE of Urban and Forest Trees

A total of 54 presentations were given during the three-day conference. Presentations were either in English or German with simultaneous translations to the second language. In addition to the presentations a poster session was included in the symposium with 23 posters.

The symposium on the NDE of wood was the first ever held in Europe. This event brought together a large number of researchers and created an opportunity for the participants to meet fellow workers. Now, further contacts will be easier to maintain as the list of attendees is included with the proceedings.

An important step has been taken with the first symposium to raise the NDE of wood in Europe to the status its importance deserves. There will be many more opportunities to build on the foundation established here as the date of the next joint European International NDE symposium is already established for September, 1996, to be held at EPFL Ecublen IBOIS, Lausanne, Switzerland.

As the honorary chairman, I wish to thank all who made the symposium possible. Thanks are due to the authors and presenters of the papers and posters who made the symposium a success. A special thank you is due to Dr. Ferenc Divós, Chairman and local coordinator who conceived the idea and worked tirelessly on the many details of the organization. Recognition is due to the members of the organizing committee:

Friedrick W. Bröker - Germany
Ioan Curtu - Romania
Ján Dubovsky - Slovak Republic
Witold S. Dzbenski - Poland
Jean Luc J. Sandos - Switzerland
Ad. J.M. Leijten - Netherlands
Owe Lindgren - Sweden
Alpo Ranta-Maunus - Finland

Finally, but not last, in behalf of all the attendees, I wish to thank the administration, faculty, staff and students of the University of Sopron for hosting the symposium, arranging the transportation and for handling the many details of the local arrangements.

Jozsef Bodig
Honorary Chairman

SOPRONVÁRMEGYE 1994. október 10., hétfő KISALFÖLD 7

A történelem tanúja 1956-ról

Soproni krónika

A Kanadában élő *Benkő Géza*, egykori soproni egyetemista azok közé tartozik, akik részesei voltak 1956-ban a soproni egyetemi diákság és a tanári kar közösségként történő Nyugatra távozásának. A *Roller Kálmán* dékán vezette emigrálás méltán nevezhető a világtörténelem egyik legérdekesebb exodusának, hiszen a „soproni egyetemet" befogadó vancouveri (Kanada) British Columbia Egyetem a magyaroknak lehetőséget biztosított a tanulmányok együttes folytatására.

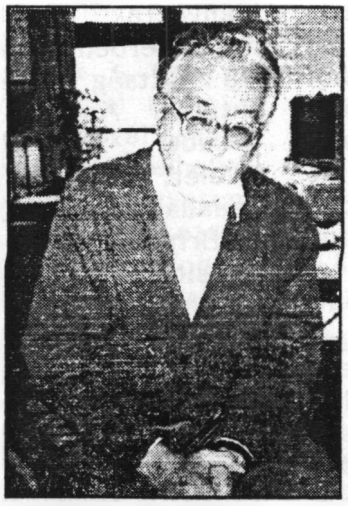

A napokban Sopronban tartózkodott Benkő Géza, akinek nevéhez két magyar vonatkozású emlékmű kanadai felállítása is fűződik: Victoriában 1986-ban, Vancouverben 1988-ban leplezték le '56-os forradalomra emlékeztető kompozíciókat. Benkő Géza az emigráció évtizedei alatt sajátos eszközökkel folytatta a magyar szabadságharcot: ő szervezte meg 1966-ban – a forradalom egy évtizedes évfordulója alkalmából – a Magyar Társaskört, s 1985-től 1988-ig ő töltötte be a Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének kanadai elnöki posztját.

Benkő Géza mostani látogatásának egyik célja a közel tíz évvel ezelőtt Kanadában kiadott Soproni Krónika című kötet magyarországi kiadásának előkészítése volt. A könyv az egyetemisták '56-os kivándorlásáról és kanadai letelepüléséről, valamint az időközben ott elért sikerekről szól, hű képet festve az óceánon túli magyar sorsközösség kialakulásáról és összetartó erejéről.

Benkő Géza a Kisalföldnek elmondta, a szóba jöhető kiadók felkeresése közben megtekintette a Lakihegyi Népfőiskola emigrációs gyűjteményét is. Az ott folytatott megbeszélések szerint valószínű, hogy az egykori soproni egyetemisták egy-egy kortörténeti dokumentuma a lakihegyi „Emigráció a hazáért" című nagyszabású kiállítást gazdagítja majd.

A soproni egyetemi hallgatók selmeci hagyományokat ápoló köre, a Selmeci Társaság szervezésében – és élénk érdeklődése mellett – Benkő Géza a napokban történelmi témájú előadást is tartott, amelyen megjelent az akkori soproni egyetem emigrálásának vezetője, Roller Kálmán egykori dékán is.

G. M.

Simon Zoltán

A BRITISH COLUMBIAI MAGYARSÁG TÖRTÉNETE (folytatás)

Mielőtt a történet folytatására térnénk, a szerkesztőségi manó az olvasók elnézését kéri Ösztereicher István és Ruzsa Jenő neveinek ékezethibáiért előző számunkban.

Az 1956-os menekültek nagyarányú bevándorlása gyökeresen megváltoztatta a magyar közösség jellegét és fejlődését. A kanadai emberek nagyrésze együttérző volt a magyarok irányában, és arra indították a kanadai kormányt, hogy a túlzsúfolt és nélkülöző csaknem 200.000 Ausztriába menekült ügyén enyhítsen. Külön repülőgépjáratokat állítottak be Bécsből közvetlenül egyes kanadai városokba. Az addigi bevándorlási szabályok nagy részéhez nem ragaszkodva, több mint 7.000 magyar menekült hirtelen befogadásával így 1956 utolsó és 1957 első hónapjaiban tartományunk magyar nemzetiségi csoportja több mint kétszeresére duzzadt.

Ez a csoport olyan magas fokú támogatást kapott az őket megelőzőktől, amilyenre eddig nem volt példa a bevándorlók közösségei körében. A kis magyar népcsoport szervezetei szinte máról holnapra kiterjesztették lehetőségeiket a menekültek befogadására. A Magyar Társaskör egy különleges bizottságot alapított a vancouveri egyetem (U.B.C.) professzorának, Udvardy Miklósnak az elnökségével. Ez a különböző szervezetek fáradozását segített összehangolni, és amelyik felelős volt az abbotsfordi - volt katonai barakkokból kialakított - menekülttábor igazgatásáért, valamint a Soproni Erdőmérnöki Kar személyzetének elszállásolásáért. A néhány hónappal ezelőtt életre hívott Magyarok Nagyasszonya római katolikus templom (Our Lady of Hungary Roman Catholic Church), amelyet a Magyar Katolikus Társaság alapított az újonnan érkezettek segítésére, és a Holy Name Society elérték, hogy kb 1,100 menekültet Vancouver környékén magánházaknál helyezzenek el. A Kálvin Magyar Presbiteriánus Templom mintegy 2.5 tonna súlyú ruhát gyűjtött össze, hogy Európába küldjék a menekülteknek. Metzger Frigyes nagytiszteletű úr Bécsbe ment, hogy segítsen a menekülteknek tanácsokkal, és a templom ezután 1,300 személynek talált állást, egy másik 2,000-nek közjóléti megoldást, és több mint 600-nak nyelvoktatást biztosított. Az Abbotsford-i és az Osoyoos-i közösségek szintén biztosítottak szállást és kezdeti munkalehetőségeket.

Ebben a bevándorló hullámban a legközismertebbek voltak a Soproni Erdőmérnöki Kar tagjai.

A Soproniak története dióhéjban

A Soproni Erdőmérnöki Karnak önálló, teljes egyetemi rangja volt. Diákjai tevékenyen résztvettek a forradalomban. Amikor észrevették, hogy a katonaságtól kapott fegyvereikből alapvető alkatrészek hiányoztak és azok használhatatlanok, novemberben elhatározták, hogy az amerikai segítség megérkezéséig átlépik Ausztria határát. Amikor ez a reményük szertefoszlott, 20 ország vezetőinek írtak levelet. Ebből a legkedvezőbb választ Kanada adta. Dr. Norman MacKenzie, a British Columbia Egyetemének elnöke (President of the U.B.C.) közbenjárására, J.W. Pickersgill Ottawa-i bevándorlásügyi miniszter (Immigration Minister) és James Sinclair szöv. halászati miniszter (the Minister of Federal Fisheries) támogatásával az Ausztriában várakozó 330 soproni egyetemi hallgató és 29 professzor közül Kanadába érkezhetett az alábbi csoport:

28 professzor, 21 feleséggel és 53 gyermekkel (ez összesen 74 hozzátartozó az egykori kanadai újságcikkek alapján), és 203 egyetemi hallgató (egyes újságcikkek 196, 201, vagy 204 diákot említenek,

Hon. J.W.Pickersgill bevándorlási miniszter egy magyar kislánnyal és Dóka Kálmánnal beszélget

de a források többsége egyetért abban, hogy számuk 200 fölött volt). A teljes létszám tehát 305 fő az újságok egybehangzó tanúsításai szerint.

Hajójuk 1957. január 1-én futott ki a Liverpool-i kikötőből Kanada partjai felé.

1957. január 8-án kötöttek ki a New Brunswick-i St. John városában. Onnan vonattal érkeztek meg 1957. január 20-án Abbotsford-ra. A tavaszt részben ott töltötték, de többségük februártól már északabbra, Powell River-en a MacMillan Bloedel cég vendége volt, az ottani papírgyárnál. Nyár legvégén legtöbben egész rövid időre visszajöttek a Sea Island-i katonai gyűjtőtáborba, ahol a Royal Canadian Air Force átmeneti szállásaiban várták meg a magánházaknál való elhelyezést, hogy az első, 1957/58-as egyetemi évet megkezdjék. 5 évfolyammal érkeztek, a vancouveri University of British Columbia mint önállóan szervezett egységet fogadta be őket. 1957-1961 között az egyetemi oktatás szokásosan, magyar nyelven folyt. A fakultás nevesebb professzorai (csaknem mind doktorok): Roller Kálmán dékán, a vándorlás vezetője; Sziklai Oszkár, Jablánczy Sándor, Tuskó Ferenc, Adamovich László, Medveczky Lajos, mellettük sokan mások. 1961. április 14-én az utolsó 23 hallgató is oklevelet kapott, hogy "a tengerentúli iskola" ajtói egy hónap múlva örökre bezáruljanak - ahogy a Province újságcikke írja. 1961-től kezdve már egyesültek a U.B.C. erdészeti fakultásával, a magyar tanszék megszűnt. A magyar professzorok száma ekkor négyre, majd háromra csökkent, habár közülük több mint 20 Kanadában maradt, 15-en ezekből is British Columbiában. A hallgatók közül 141 szerezte meg a diplomát mint erdőmérnök. 1967-ben ebből a 141-ből 114 dolgozott Kanadában, 22 az Egyesült Államokban, 5 pedig Európában. A Soproni Erdőmérnöki Kar tagjai még ma is az itteni magyar társadalom gerincét alkotják, és csaknem mindannyiuk megbecsült, tekintélyes állásba került az erdészeti ipar állami vagy üzleti ágazataiban. Az egyetem U.B.C. általi befogadásának 25. évfordulóját 1982. október 9-én, meghívott vezetők és államférfiak jelenlétében emlékezetes rendezvénnyel ünnepelték meg.

Roller Kálmán és családja

A fent említett államférfiak mellett sokat tettek British Columbia magyarságáért: Philip W.Bird, immigration department superintendent in Vancouver; Harold S. Foley, a Powell River Co. elnöke; George Allen, a U.B.C. volt dékánja, és C.A. Scott, B.C. Red Cross commissioner, és Ald. Halford Wilson.

Sok korabeli újságcikk-kivágást találhatunk a vancouveri közkönyvtár központi gyűjteményében, a "Hungarians" címszó alatt, adataim részben onnan származnak. Más javasolt forrásmunkákra terve: a "Soproni Krónika" című nagyalakú, fényképekkel illusztrált könyvet 1986-ban adta ki a Soproni Öregdiák Szövetség, Roller Kálmán dékán úr vezetésével. Adamovich és Sziklai professzorok is adtak ki egy másik könyvecskét. A fenti két forrásmű angolul íródott, és e cikknél bővebb és pontosabb történeti adatokat tartalmaznak. Mellettük még a "Kapocs" című folyóirat számai foglalkoznak a Soproni erdészek történetével, az érdeklődő olvasók tájékoztatására.

Az erről az időszakról számomra a legtöbb hiteles történeti adatot nyújtó Dóka Kálmán református lelkész 1917. április 17-én született Kanadában, Saskatchewan tartományban, Békeváron. Kanadai

születése ellenére szívében és nyelvében igaz magyarnak is megmaradt, példaképül minden magyar bevándorló számára.

Békeváron szolgált teológusként, majd Brantford-ban, (Ontario tartományban) ő kezdte el a magyar gyülekezetet. Először 1945-ben jött Abbotsfordra. Vasárnaponként magyar iskolát tartottak (mesék, nóták, versek). 1950-ben jött vissza végleg Abbotsfordra, British Columbiába. Tábori lelkész volt 9-10 évig. (A Nagytiszteletű Úr jelenleg is Surrey-ben lakik a 16th Avenue 14757 szám alatt.)

Felismerve a lehetőséget, hogy a volt "British Commonwealth Air Training Centre" egykori üres katonai repülőtér barakképületei több mint ezer személyt képesek befogadni (megj.: ma is itt rendezik évente az Abbotsford International Air Show-t), Metzger Frigyes és Dóka Kálmán szervezték meg a "Hungarian Refugee Rehabilitation Council"-t még 1956-ban. Ez egy önkéntes, fizetetlen szervezet volt (Dr. Black kivételével, aki az igazgató volt), 10-12 vezetővel, köztük nők is. Díszelnöke a vancouveri polgármester volt, aki személyesen vitte javaslatukat Ottawába, és azt el is fogadták. 1956 előtt 3-4 évvel már létezett egy un. "Vancouver & District Citizenship Council", a Bevándorlási Minisztérium alatt. A szervezésben a református gyülekezetet Vancouverben Metzger Frigyes, Abbotsfordon pedig Dóka Kálmán képviselte. Létrehoztak egy ebédlőt és egy Vöröskereszt állomást is. Akkoriban Mr. Bird volt a Regional Director of Immigration. 1956 novemberétől érkeztek a menekültek; az első egy Kruger nevű volt, repülővel jött feleségével. 300-350 személy érkezett egyszerre, általában hetente jött egy szállítmány menekült. A legtöbben vonattal utaztak Kanadán keresztül. Általában Chilliwackig jött be a CN különvonata velük, de előfordult, hogy Matsquiban álltak meg hóviharban, és onnan jöttek be az abbotsfordi menekülttáborba. A táborban sokszor 1,100-ra emelkedett a magyar menekültek száma. A soproniakat is itt fogadták. Angol nyelvoktatás is volt itt. A bevándorlási ügyek intézésére Mr. Massey-t küldték ki hozzájuk, egy bevándorlási tisztviselőt. Ekkor a kanadaiaknak még alig volt tapasztalatuk. Dóka Nagytiszteletű Úr napi 10-12 órát töltött a táborban, főleg tolmácsolással, hiszen a menekültek 98%-a nem tudott angolul. Itt volt a dokumentáció, nem Európában: ezt 20-30 személy végezte, és így napi 350 menekült dokumentálását el lehetett végezni. Mindenki menekült (refugee) státussal érkezett. Az élelmezést az állam fizette, a ruházatot összeadták.

Posta hazulról...

A kanadai magyar menekültek (az 1956-osok) kb. egyhatod részének befogadása az abbotsfordi táboron keresztül történt. Számuk összesen 5,000 és 6,000 között volt. Két kápolna is volt a repülőtéren (mint említettük, a menekülttábor egy korábbi katonai repülőtér volt), Abbotsfordon. A katolikusok részére Csáki és Zsigmond tisztelendő urak, a reformátusok számára Metzger és Doka nagytisztelendő urak nyújtottak segítséget.

Az "Emergency Council for Hungarian Aid" nevű szervezet 1956. november 26-án alakult meg.

Az abbotsfordi menekülttábor egy teljes évig volt nyitva a repülőtéren. Fennállása vége felé a magyarok felvonulást terveztek 1957 októberének végén, az első évfordulóra, az egész városon keresztül. Ilyen hatalmas méretű nem kanadai tömeg tüntetése aggasztotta volna a helyi szerveket. Így aztán, mindkét fél megelégedésére úgy döntöttek, hogy a táboron belül tartják az emlékünnepélyt, igen fegyelmezett formában. A terv nagyszerűen sikerült, helyi vezető személyiségek és politikusok részvételével. Csupán mielőtt elkezdték énekelni a Himnuszt, a könnyek gördülését is lehetett hallani az arcokon, a nagy csendben.

(folytatjuk)

ABBOTSFORD, 1957. (képek Nt. Dóka Kálmán gyűjteményéből)

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA

Faculty of Forestry
270-2357 Main Mall
Vancouver, B.C. Canada V6T 1Z4
Tel: (604) 822-2467
Fax: (604) 822-8645

Clark S. Binkley
Dean

January 13, 1995

Mr. Janos Palkovics
1932 McNicoll Avenue
Vancouver, B.C.
V6J 1A6

Dear John Palkovics,

As a supporter of the Sopron Alumni Graduate Fellowship I would like to inform you of the latest developments with the award and also take this opportunity to thank you very much for your financial support.

The Sopron Alumni have contributed a great deal to British Columbia, most notably in forestry but also many other sectors. The story of the Sopron graduates is truly a compelling and interesting one.

As a contributor to the Sopron Graduate Fellowship we are very grateful for your support. As you know, the Fellowship was created by UBC Sopron Alumni to recognize a student from Sopron University in Hungary and support them in their effort to pursue graduate study at the University of British Columbia. Private sector support from Sopron Alumni and the local Hungarian community raised $31,927 and was matched by the Government of British Columbia and UBC for $23,215 making a total of $55,142.

The total raised was short of endowing a fellowship at approximately $200,000 needed to provide an annual award of $13,500. Therefore a decision was needed about what to do with the $55,142 raised. I would like to recommend that the $55,142 be used to give 3 or 4 annual awards to Sopron graduates starting in 1995. Please let me know if you have any alternative suggestions, my office number is 822-3542.

Once again, I would like to express my personal thanks and appreciation for your financial support to the Fellowship and add that further contributions can still be made to the fund. I hope you agree that by using the Fund to create an annual award we will be recognizing now the top Sopron students and continue through your financial support, to maintain our strong links to Sopron University and Hungary.

Yours sincerely,

Clark S. Binkley
Dean

Rèsummer

PROTECTION of ETHNIC GROUPS in EUROPE
or
Presentation of the FUEN - Draft Convention

Moscow 27-30 January 1995

by:
FUEN Vice-President J.v. Komlóssy

Protection of Ethnic Minorities in Europe means the protection of Europe's most valuable cultural treasure, Europe's manifoldness. It also means the protection of Europe diversity!

The protection of legal rights of ethnic groups in Europe means the elimination of a most relevant factor of political tensions.

The international protection of the rights of individuals belonging to ethnic groups is an acknowledged part of Fundamental Human Rights. Therefore it is a very important element of justice, democracy, peace and prosperity in Europe.

The Convention elaborated by our organisation, the **Federal Union of European Nationalities (FUEN),** bears the title: ***Convention on the Protection of Ethnic Groups in Europe.***
For this purpose, the text has been divided into two parts that should form an integral parts of a Convention, namely

I. Fundamental Rights of Persons Belonging to Ethnic Groups in Europe.
II. Autonomy Rights of Ethnic Groups in Europe.

Each part comprises statements on the fundamental rights and interpretative comments regarding their implementation.
Accordingly, the interpretative comments shall also set the limits that the parties should neither exceed nor fall short of.

Wi have three type of autonomy: *Territorial, Cultural and Local autonomy*.
It always depends on the peculiar situation of on ethnic group which form of autonomy could be suitable.

In the case of the East and East-Central European states the nationalism turned out to be like a sword with a double edge today.
In this case it means; Today the politicians of these ***East-Central European*** states do not have the political space to move freely according to necessities dictated by the common sense or the advice of international communities.
This lasting burden of nationalism, often combined with economic difficulties, creates almost unsolvable problems for these states and their politicians. The urge to get into power, or to remain in power, presupposes to be popular to the majority of the population. So it leaves very little space for tolerance towards other nationalities. These facts determine the conditions we have to face in East-Central-Europe, and preprogramme ethnic tensions in some of the Border Regions.

Réztábla Leleplezése

Az 1956 október 6-án elültetett tölgyfa mellet egy réztáblát szeretnénk ünnepélyesen leleplezni Dr. Roller Kálmán és Dr. Clark Binkley közremüködésével. Az idöpont: 1995 május 26-án délelött 11 órakor. Az ünnepség után a UBC Golf Clubban fogunk ebédelni. Érdeklödni lehet Palkovics Jánosnál a Kapocs elsö oldalain megadott telefon számon.

Proposed inscription on Brass Plaque for Sopron Alumni

This European oak tree (Quercus robur L.) was planted by Dean Kalman Roller of the Faculty of Forest Engineering (SOPRON - HUNGARY) and Dean George S. Allen of the Faculty of Forestry, UBC. It comemorates the adoption of the Hungaian foresters, who escaped into exile after the 1956 revolution and became the Sopron Division of the Faculty of Forestry at UBC in the fall of 1957.

MAGÁNYOS FA VAGYOK MELYRE VILLÁM SZAKAD, MELYET VIHAR TÖRDEL, DE LEGALÁBB SZABAD LEVEGÖVEL ÉLHET.

"A lonely oak - I am battered by lightnings and mighty storms - but at least I can breathe the fresh air of my freedom."

LÉVAY JÓZSEF

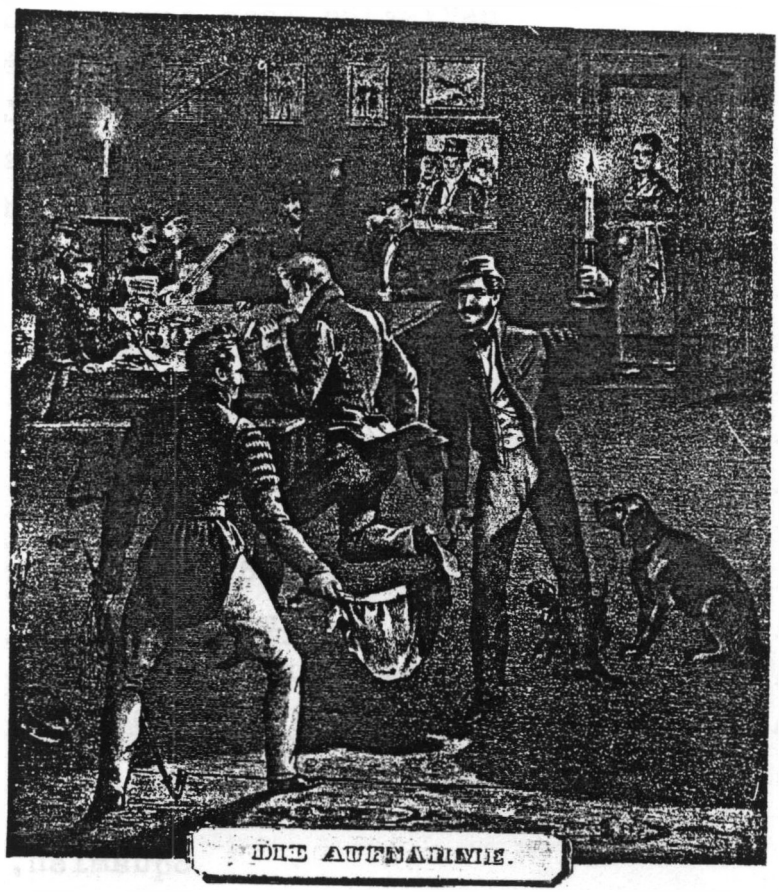

„Balek! Válassz magadnak keresztapát és
keresztanyát az isteni fényben tündöklő
Firmák eme díszes társaságából!"

E R D É S Z E G Y V E L E G .

Pinter Laszlo

A szalál indáin fönnakadt sóhaj,
a pihe-szárnyú eső zizegése,
a kidőlt cédrus döfő dárdahegye,
kapaszkodó sziklák meredeksége,
rothadt fatörzsek üreges alvilága,
szélben nyikorgó kiszáradt fák,
a rámtapadó nedves esőruha,
a patakok alomban szivárgó kávés vize,
a bozótok rettegő élettelensége,
szemüvegem elhomályosult üvege,
a repülők távoli mormogása,
az eső-ette fatörzsek csuszamlóssága,
tavaszi álmaim ködbeveszése,
a zuhatagok örök csacsogása,
a hátam fájós megrándulása,
a megépült utak büszkesége,
a farönkök rendbe-rakott halmaza,
a kitermelt területek csupaszsága,
dübörgő traktorok nyomatékossága,
a kőfejtők délutáni robbantása,
az ömlesztett kavics rikácsolása,
a munkások megelégedettsége,
a telepitések sikeres növekedése,
a szikla-omladékok bizonytalansága,
a medvék meglepődött találkozása,
kiszáradt kezem sajgó sebhelye,
a darazsak kihivó legyeskedése,
a hóvégi beszámolók izgalma,
a fizetés megnyugtató rendszeressége,
a szunyogok meg-megújuló támadása,
ez az erdész napi számadása.

Squamish,
1979, április.

SOPRONIAK HÜSÉG KAPUJA.

Pinter Laszlo

/A Sopron Alumni Fund gyüjtésére/

Omladozó Hüségkapunk
maltert kiván, mert szét porlad...
Soproniak nem ugy vagyunk,
mint valaha: eltunyultunk,
hitünk, s kedvünk mind elsorvad.

Az önzetlen odaadás
kifogyott már mind belőlünk.
Hazafias tettrekész láz
helyett jólét, amit hajhász
önfeledten a többségünk.

Sopron már csak báljaiban
éli ki a régi hirét.
Jóindulat még ami van,
az is - egy-kettő - megrian,
ha elhangzik egy: "segiség".

Itt-ott még akadnak tettek,
amire büszkék lehetünk...
- Merre vagyok? merre menjek?
Hol nincsenek nagy keresztek,
arra tartunk, arra megyünk.

Ez talán igy természetes:
Jónak, rossznak egyszer vége...
De azért ha az a kedves
szülőhaza téged keres,
ne felejtsd el mégse, mégse.

Parksville, 1991 október 25.

SZSZEMEREI TAMAS BESZEDE AZ" ORTUZEKNEL" 1994

Tisztelt Hölgyeim, Uraim, kedves Diákok!

Emlékezni és ünnepelni jöttünk ide.

Emlékezni arra, hogy elödeink a firma ösök, hogyan vették ki részüket 73 éve Sopron és környéke megtartásából egy olyan idöszakban, amikor túlzás nélkül mondhatjuk, hogy mindenki ellenünk esküdött. Ünnepelni jöttünk, mert elödeink minden alkalommal amikor a történelem átcsapott az Alma Mater falain, a haza érdekeit ismerve derekasan vették ki részüket a történésekböl.

A meghívó az események felidézését ígérte, tekintsünk hát végig a történeten térben és idöben.

A XIX. században a Habsburg birodalom kis népei is nemzeti öntudatra ébredtek és önálló államiságot kívántak maguknak. Ez természetesen a szomszédokkal való szembefordulást is eredményezte, amit jól használt ki és gerjesztett a birodalmi politika pl. 1848-49-ben.

Az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlása az elvesztett I. világháború után teremtett lehetöséget ezen nemzeti ambíciók megvalósításához.

A gyöztes Antant hatalmak e kis népek támogatása ürügyén - a népek önrendelkezésének wilsoni gondolatára hivatkozva cinikus kéjjel szedték 75 éve ízekre hazánkat; a történelmi Magyarországot. Közismert, hogy Magyarország területe 283 Ekm2-röl 93 Ekm2-re, kisebb mint 1/3-ára zsugorodott, lakosainak száma pedig 18,2 millióról 7,6 millióra kb. 42 %-ára csökkent. Eközben a Kárpát-medence magyar anyanyelvü lakosságának 1/3-a, 3,2 millió fö rekedt az új határokon kívül, és került kisebbségként az utódállamokhoz.

Ritkán emlegetjük, hogy Ausztria területe is a töredékére csökkent, hiszen szimpátiánktól függetlenül ö egy egész birodalmat vesztett el és viselte annak minden lehetetlen következményét. Elvesztette D-Tirolt, Stájerország déli részét vagy gondoljunk Karintiára, amelynek nagyobb részét csak népszavazás kieszközlésével tudta megtartani. Néhány hónap múlva Nyugat-Magyarországon viszont hallani sem akart népszavazásról.

A Saint Germaini békeszerzödés a területi rendelkezések mellett a legszigorúbban megtiltotta Ausztria és Németország egyesülését. Az elszenvedett veszteségekért ügyes stratégiai trükk volt részükröl Nyugat-Magyarország átadása, hiszen ez a relativ csekély ellentétel hosszú idöre garantálta a két volt szövetséges - Ausztria és Magyarország - egymással szembeni gyülöletét is. Igy vált Nyugat-Magyarország - a késöbbi

Burgenland - 4000 km2-nyi területe és közel 300 E lakosa a politika sötét játékszerévé. Azt is tudnunk kell, hogy a terület lakosságának kb. 75 %-a volt német, 16 %-a horvát és 9 %-a magyar anyanyelvü.

Ebben a szituációban vállalt komoly meghatározó szerepet a Sopronnal még alig megismerkedett, az országpusztulás és a menekülés eleven sebeit hordozó selmeci diákság és tanári kara.

A területet Sopronnal együtt 1921. augusztus 28-án kellett volna átadni az osztrákoknak. Nem akarták átadni. Az Ifjúsági Kör már 5 nappal korábban táviratokat küldött szét a következő szöveggel: "Kedves Barátom! A haza hív. Kényszer nincs. Aki teheti, önként és azonnal jöjjön Sopronba, ahol ellátásáról gondoskodunk. A választmány megbízásából: Leicht Ottó ifj. köri elnök."

A diákság mozgósítását csak megerősítette a főiskolai tanács döntése, ahol professzoraik kijelentették, hogy a hűségesküt soha semmilyen körülmények között Ausztria kezébe letenni nem fogják.

De megmozdult az egész - letargiába süppedt - ország is. Nagy felháborodást váltott ki - még a soproni németek között is - hogy a volt fegyvertárs is le akar harapni egy darabot belőlünk.

Kecskemétről érkezett a legkomolyabb létszámú, jól szervezett civil egység, ami 28-án délelőtt megindult Ágfalva-Kismarton irányába. A fegyveres ellenállás az egész nyugati határszakaszon szervezödött, de Sopron mint a terület legfontosabb városa és tervezett tartományi székhely kiemelt helyzetben volt.

A felkelők Ágfalvánál találkoztak és csaptak össze a Sopron felé nyomuló osztrák egységekkel. Nem csak megállították öket, hanem a terület vezetésére kinevezett kormánybiztost Robert Dawy-t is foglyul ejtették vadonatúj pecsétjeivel és hivatali papírjaival együtt. Itt halt hősi halált Baracsi László Kecskemét környéki gazdalegény, a Nyugat-magyarországi harcok első áldozata. Aznap az egész nyugati határszakaszon fellángolt a gerillaharc.

"Ha nem lett volna augusztus 28-a, nem lett volna december 14-e", mondta Sopron vármegye alispánja Gévay Wolff Lajos és mi tudjuk, hogyha nem lett volna szeptember 8. - a II. ágfalvi csata - , akkor nem lett volna október 13. - a Velencei egyezmény és persze a népszavazás sem.

Minden esemény - Kirchschlag, Bruck - Királyhida és a többi - fontos szem volt a láncban, de a két meghatározó összecsapás Ágfalván történt.

Szeptember 8-án hajnalban, a faluba bekvártélyozott kb. 5-szörös

túlerőben lévő osztrák csendőrséget verte ki jó stratégiával Agfalváról a zömében főiskolásokból álló felkelő egység. Négy halott maradt a helyszínen: Machatsek Gyula emh.

Arnold Mosch osztrák csendőr

Pehm Ferenc szombathelyi tisztviselő és

Szechányi Elemér bányamérnök hallgató.

A folyamatos gerillaharc és a szeptember 8-i átütő győzelem hatására az osztrákok néhány óra alatt egész Nyugat-Magyarországot elhagyták. Bár a szabadcsapatok tevékenysége ezután sem szünt meg, a fontos események már a diplomácia területén zajlottak. Az október 13-án Magyarország és Ausztria között megkötött Velencei egyezmény nyomán ma 73 éve, december 14-én szavazhatott Sopron, majd 15, és 16-án a környező falvak lakossága saját sorsáról. Az eredményt ismerjük.

A kedélyek azonban Sopront illetően a mai napig sem ültek el egészen. Az osztrák tankönyvek szerint Sopront a magyarok egy óriási csalással rabolták el Ausztriától. Ebben a mondatban - azon túl, hogy nem igaz - az a legravaszabb csúsztatás, hogy kimondatlanul azt sejteti, mintha Sopron a népszavazásig Ausztriához tartozott volna.

Kificamodott ideológiát tükrözött a 60-as évek végétől a "Kelet" és a"Nyugat" közötti enyhülés időszaka, amikor Machatsek Gyula hugát minden évforduló előtt civilruhás nyomozók zaklatták arra szólítván őt fel, hogy ne vigyen virágot a bátyja sírjára, és gyertyát se nyújtson ott, mert az sérti az osztrák nép nemzeti érzését.

És természetesen azt sem hagyhatjuk említés nélkül, hogy ide (!) az Ifjúsági Kör által emeltetett és 1932-ben leleplezett emlékoszlopra néztek még nem rég a Marxizmus-Leninizmus Tanszék ablakai. Nem tudták a ciprusok annyira eltakarni, hogy észre ne vevődjön. El is készült egyszer a rendelvény ízű javaslat, a nem haladó-szellemet képviselő oszlop lebontásáról, eltakarításáról. Néhai Cziráki József professzorunk az(i idő szerinti rektor érdeme, hogy szelíd megjegyzésével: "miért bontsuk le azt, amit egyszer megépítettek" el tudta altatni az ügyet s ezzel meg is mentette az "Őrtüzek"-et a jövő számára.

Az események fölidézése csak tanulságokkal együtt teljes értékű. "Az a nemzet, ifjúság, aki a múltját nem értékeli nem érdemes új és szebb jövőre" - hangzott el ugyanitt három évvel ezelőtt Dr. Ormos Károly ünnepi beszédében. Nehéz, léleksorvasztó évtizedek emlékét hordozzuk és örülnék ma, ha diákjaink 1/10-e jelen volna megemlékezésünkön. Az Őrtüzek

nekünk világít ma, akik itt vagyunk, és az ittlévők feladata őrizni a múltat, és továbbadni a többieknek, mert aki ezt teszi, - mint hallottuk - csak az érdemes a szebb jövőre!

Jó szerencsét!

Elhangzott: 1994. december 14-én az "Ortüzek" emlékműnél.

Wood Science Department

RESEARCH HIGHLIGHT

Chlorine Free Bleaching of Organosolv Pulp

After 100 years of pulp production, the industry is now driven towards reduction, if not elimination, of mill pollutants. The previously common use of elemental chlorine in the bleaching process was identified as the main culprit in pulp mill effluent toxicity.

For some time now, elemental chlorine free and totally chlorine free bleaching of pulp has been contemplated by the pulp and paper industry as means of eliminating the toxicity of bleach plant effluents.

A relatively new idea among bleaching chemists is the use of acetone peroxide and peracetic acid. Recent research in the Wood Science Department has concentrated on the use of acetone peroxide in the organosolv pulping process, in particular, the high yield alkali earth metal catalyzed organosolv pulping process. Acetone has proved to be an excellent lignin solvent and a desirable washing agent for organosolv pulps. The acetone regenerates at the end of the bleaching process.

Our work on the use of acetone peroxide bleaching of organosolv softwoods, hardwoods and some non-wood (sisal, sugarcane rind, reed and straw) pulps has been very encouraging. Results indicate that fully-bleached (80-90% GE Brightness) organosolv softwood and hardwood pulps can be produced with totally chlorine free sequences and a bleached yield of greater than 55%. At least for the solvent process, a totally chlorine free high yield pulp is now possible.

Brightness of multiple-stage acetone peroxide bleached pulp

Sequence	Aq. acetone	Consistency	Brightness
Q(AE)A	25%	20%	81%
Q(AEA)	25%	20%	79%
Q(AE)(AE)A	50%	15%	87%
Q(AE)(AE)A	50%	15%	90%

Q = Metal chelation
A = Acetone peroxide
E = Alkali extraction

Note: The initial brightness was 23%.

Rapid brightness development of a high yield spruce organosolv pulp (55 Kappa No.) in response to multiple applications of acetone peroxide is shown in the table. It is interesting to note that no pre-bleaching with oxygen is required to reach the remarkably high brightness levels shown in the table.

Technically, high acetone content bleaching reduces the effluent volume and doubles the solids concentration in the effluent following recovery of the acetone, thereby allowing for extensive recycling and use of the bleaching effluent.

Our research is continuing on the properties of these bleached pulps. Much of this work has been funded by a Fellowship from the Eastern Indonesia Universities Development Project to M.Sc. candidate Mr. Yawalata.

For further information, please contact Dr. Laszlo Paszner at (604) 822-2139 or fax (604) 822-9104.❑

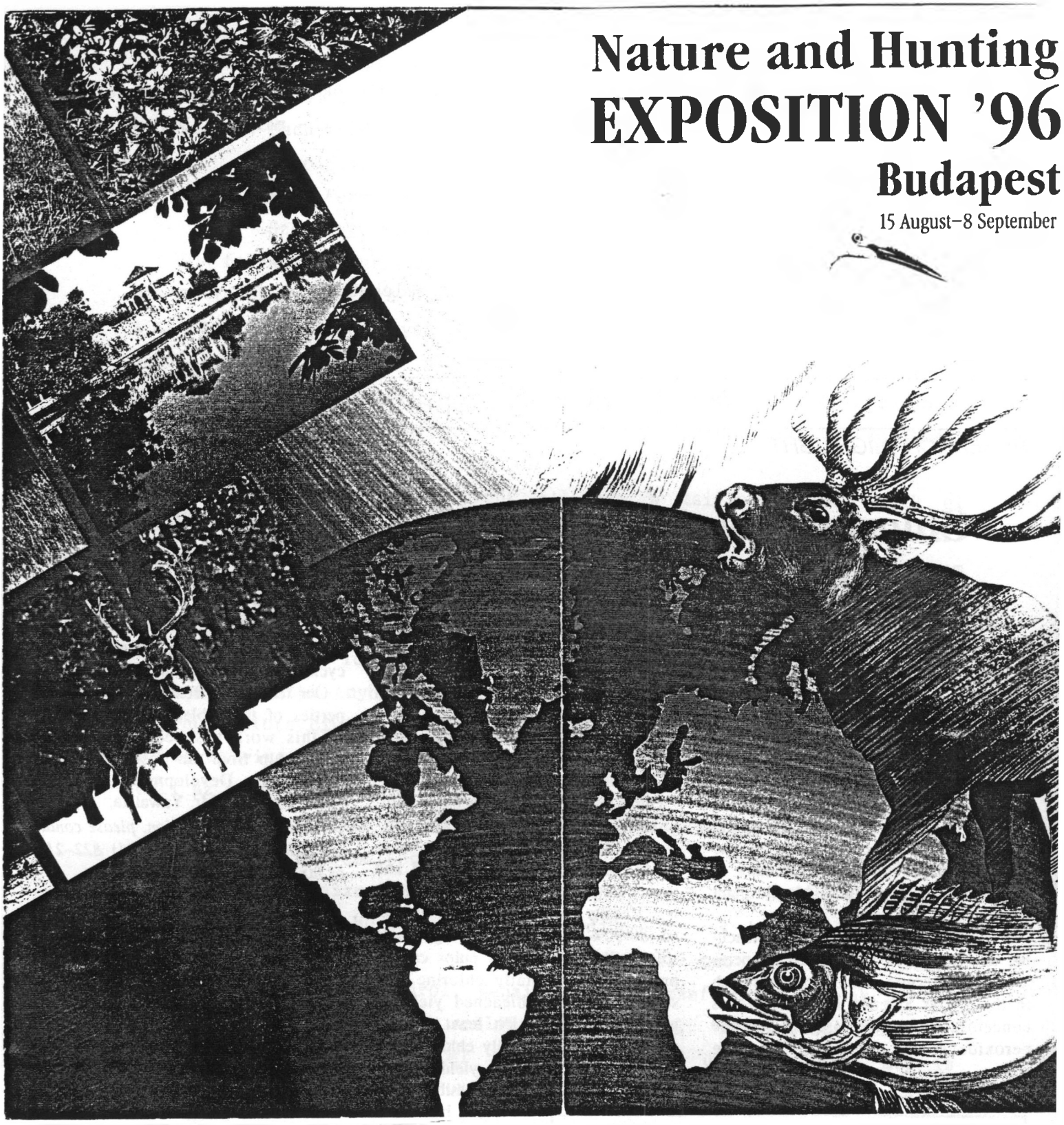

Nature and Hunting
EXPOSITION '96
Budapest

15 August–8 September

FURTHER INFORMATION

For further information regarding the meeting please contact:

Dr. Joseph J. KEREKES
CANADIAN WILDLIFE SERVICE

Bedford Institute of Oceanography
P.O. Box 1006, Dartmouth, Nova Scotia
CANADA B2Y 4A2
Tel: +1 902 426-6356
Fax: +1 902 426-7209

Dr. Sándor FARAGÓ
DEPARTMENT OF WILDLIFE MANAGEMENT

University of Forestry and Wood Scie
Sopron, Bajcsy-Zs. u. 4. H-9400
HUNGARY
Tel: +36 99 311-100
Fax: +36 99 311-103

Fejfák, kopjafák, magyar totemfák? székelyföldi úti beszámoló

Józsa László

Kezdetben figyelmeztetlek benneteket, hogy ez az úti beszámolóm erősen személyes szemszögből íródott. Erdélyt is érintő utam úgy kezdődött, hogy munkámmal kapcsolatban egy nemzetközi értekezleten vettem részt Svédországban 1994 nyarán. Svédország gyönyörű. Majdnem olyan szép mint British Columbia. A nyár derekán a napok oly hosszúak voltak, hogy még este 11-kor is újságot lehetett olvasni kint a szabadban. Az igazi szőkék ritkák, de ennek ellenére az emberek hihetetlenül nyugodtak, s majdnem az unalmasság határát súrolják. Jól ápoltak és nagyon barátságosak. A városok, falvak, utcák, épületek, autóbuszok, és autók jól karban tartottak. Már Svédországban elgondolkodtam azon, hogy miért is van ez így? Tán ügyesebb és okosabb egy átlag svéd (vagy kanadai) mint egy magyarországi vagy egy erdélyi magyar? Persze, emberek közt is megfigyelhető, hogy egyesek rokonszenvesebbek, avagy "jobbak" mint az átlag. Valószínűleg ez megmagyarázható genetikailag, vagy más alapon. Országok és nációk esetében viszont földrajzi fekvés, természetbeli kincsek, történelem, és nem utolsó sorban a ránkszakadt politikai helyzet kombinációja adja a jót/rosszat, gazdagot/szegényt, szabadot/elnyomottat.

Erdélyben járni 1994-ben olyan volt számomra, mint visszamenni időben 50 évet. Az egyöntetű szegénység annyira szembetűnő, hogy az embernek vaknak kell lennie, hogy ne vegye észre. Ez látható városokban, falvakon, utcákon, épületeken, járműveken, és sajnálatos módon az embereken is. Kövér székelyföldi ember oly ritka, mint egy sovány amerikai. Az emberek szikárak, gondterheltek és gyanakvóak az idegennel szemben. Nem lehet őket elítélni ezért, mert sokszor megégették magukat az évtizedek során, nem saját hibájukból. Majdnem minden 40 éven felüli férfi foghíjas. Az épületek festékért áhítoznak. A falusi utcákon a virágos kertek semmivel sem gyakoribbak, mint Kanadában az indián rezervátumokban. Gyakori a szeszgőzbe szorult méla emberi arc. Rideg de tárgyilagos megfigyeléseimet nem lebecslésképp teszem, hisz mi is így éltünk a "dicső szocializmusban". Hála Istennek, ilyen körülmények között is lehet megmaradni jónak. Szerencsém volt találkozni rendkívül széles látókörű, jól informált, tehetséges, szépérzésű, és sorsát megértve viselő szegény magyarokkal. Szovátai házigazdáim is ilyenek voltak. Mindketten középiskolai magyar szakos tanárok. Az élelmiszert, amit manapság már be lehet szerezni nagyon drága áron, naponta a piacon vásárolják. Lakásuk tömve van szépirodalmi, képzőművészeti, tudományos és történelmi tárgyú könyvekkel. Meggyőződésem, hogy ezeket mind el is olvasták. Több eredeti festmény, fafaragás és kis szobor díszíti lakásukat, mint egy "gazdag" kanadaiét. A hazigazdám és úti kalauzom tisztában van a geológiával, világ irodalommal, több nyelven beszél, és tudja minden fának és számtalan növénynek a latin nevét. Ezen kívül fafaragó is. Szelíd lelkű ember. Mi este érkeztünk. Ő másnap hajnalban érkezett Magyarországról, ahol egy faragó tábort vezetett, hogy két egyetemista korú gyerekének tanulmányait biztosíthassa. Mint laikus fafaragó, érdeklődni kezdtem hogy "milyenek voltak a résztvevők, volt érzésük a faragáshoz?" Erre így válaszolt, "igen, volt, jól dolgoztak, de sajnos nagyon durván viselkedtek." További kérdéseimet tisztázva sajnálkozva mondta el, hogy a résztvevők nagyon durván beszéltek és sokat káromkodtak. Hozzátoldta hogy " hidd el Laci, én 30 éve nem mondtam csunyát!" Erre elpirultam mindnyájunk nevében. A házigazdám feleségének titkolnia kellett leánykori nevét és kilétét iskolás korában, majd később tanári pályáján édesapja miatt, akit többszörösen halálra ítéltek, bebörtönöztek. Ennek ellenére 86 évet élt és írt. Többek között írt egy életrajzi regényt egy olyan magyar festőről, akit a román "kultúra" kapzsi módon elorzott az erdélyi magyarságtól. A regény

megírásával Szatmári Papp Károly visszatérhetett övéi közé. Az ilyen emberek társaságában töltött pár nap emberibb emberré, s magyarabb magyarrá teszik a látogatót szinte észrevétlenül. Bemutatták a környék nevezetesebb látványait: a sóhegyet Parajdnál, borvíz forrásokat, argenitot (márványhoz hasonló kőzet), székely kapukat, templomokat, iskolákat, Tamási Áron síremlékét és szülőházát, a Medve tót, Gyilkos tót, Békás szorost, Korond fazekas mestereit (volt egy Józsa is kéztük!), és a Szejkefürdő szabadtéri múzeum 8 monumentális székelykapuját, amiken keresztül menve Orbán Balázs síremlékénél kötöttünk ki. Ezek a kapuk az 1960-70-es években kerültek ide a székelykapukat "megsemmisítő kísérletek" idején, amikor a székely nép kiállása meghunyászkodásra kényszerítette a "rendszert". Ezeket a kapukat Székelyudvarhely környékéről toborozták össze, hogy képviseljék ennek a tájnak a székely kapu típusait. A legrégebbit 1816-ban faragták. A domboldal tetején, közvetlen a síremlék előtti példányt, meg Orbán Balázs készíttette két évvel halála előtt, 1888-ban.

Meglátogattuk Bocskai Vince szobrászművészt is. Műtermében láttuk a befejezés előtt álló kb.három-négy méter magas szobrát a híres marosvásárhelyi polgármesternek (Bernády Györgynek). Fagyiztunk egy székelyudvarhelyi cukrászdában, vettünk ólom-mentes benzint valutáért (forintért), tereferéltünk kollégáira féltékeny korong vetővel,szénát forgató erdésszel és faszén égetővel. Többek között ezek voltak a nagy élmények. Sokszor filmet is készítettem élményeimről, amit szeretnék több alkalommal bemutatni fafaragásaim árusításával egybekötve.

Töprengtem sokáig azon, hogyan is tudnék ezeken az embereken segíteni? Pár hónappal Karácsony előtt elhatároztam, hogy faragok Székely témájú dísztárgyakat különböző méretekben és ezeket árulni fogom. Minden bevételt elküldök új barátaimnak, kettős céllal. Először is, az Ő helyzetük enyhítésére, másodsorban, a Szejkefürdő múzeális értékű székely kapu tetőszerkezeteknek a megjavítására. Eddig kb. 100 fejfát faragtam különböző méretekben, a fülbevaló nagyságtól (2-3cm) 2.5m magasságig. Úgy terveztem, hogy ezek a faragások minimális áron is kaphatók legyenek, és így lehetőséget adok mindenkinek az elérhető árak ellenében a megvásárláshoz. A tényeket figyelembe véve úgy számítom, hogy minden egy órás munkám egy napi székelyföldi munkabérnek felel meg a jelenlegi valuta árfolyam értelmében. Ez a tudat serkent. Minden szabadidőmet elfaragom, és büszkén mondhatom, hogy a rögeszme határát súrolom. Persze sok minden függ attól, hogy milyen mértékben nyitjátok meg szíveteket barátaim és ismerőseim.Örömmel mondhatom, hogy terveim bizonyos részben megvalósultak. Palkó Ilonka segítségével összeállítottam két részből álló video-szalagos előadást erdélyi utamról. Ez úgy történt, hogy "felvétel-hiányaimat" Ilonka kiegészítette az általa készített felvételekkel. Így sikerült egy műsort előállítani székely-kapukról, fejfákról, korondi fazekasokról, szőttesekről, faszén égetőkről, esküvőkről és népszokásokról. Ezt bemutattuk Február 13-án a Vancouveri Magyar Házban, ahol kb. 100 barát és ismerős tisztelt meg bennünket részvételükkel. Kép kiállítás, Ilonka szavalása és éneklése, továbbá az én faragásaim árusítása tette teljessé az előadásunkat. Mint ahogy említettem, minden bevétel ez alkalommal $1057.00, az erdélyi barátaink életének megsegítésére és a fent nevezett műemlékek javítására küldjük személyesen (megbízható egyének által, a legkorábbi alkalommal). Nem szeretem a bizalmatlanság hangját, ám kötelességemnek érzem, hogy leírjam, az összegyűjtött összeg valóban eljut Erdélybe, s ha bizonyítékot nem lobogtatnék a kezemben, számonkérésre akkor sem lehet oka senkinek, hiszen a segélyre adott pénzért egy faragásomat vásárolhatta meg. Természetes, ahogy a visszaigazoló levél megérkezik, örömmel közlöm a Tárogatóban. Csak mellékesen jegyzem meg, hogy személyes kiadásaim eddig meghaladták a $ 600- at (faanyag, fénykép nagyítások, fűrészek, vésők,video szalagok vásárlása, stb.).

Most egy-két szót a műveimről, amiknek egy részét az itt mellékelt illusztráció mutat. Ezek a fafaragások a kalotaszegi **fejfák** díszítő elemeit tartalmazzák. Az eredeti fejfák között vannak igen vékony (karcsú) vagy vaskos, magas és alacsony, vagy vastag zömök példányok. Földfeletti magasságuk általában másfél méter, de vannak 2.5 és 3.0m magasak is. Megmunkálásuk minden esetben gondos, tökéletes. A fejfákat tölgyfából faragják. A leggyakrabban előforduló díszítő elemek közé tartozik a **tulipán** (mely a magyarság jelképe, de a kelyhet is képviselheti, különösen amikor egy gömb forma - ostya - van a tetején), az **X** betű alak (a görög ábc szerint Krisztus nevének kezdő betűje), a **csillag** (a templom toronyról került a fejfára, s a református vallás szimbóluma), a **gömb** (jelképezheti a felső és alsó földtekét, a világosságot/sötétséget, a jót/rosszat, stb.). A díszítő elemeket elválasztó sávot **tányér**-nak nevezik és megtalálható egyedül, duplán, vagy többszörös változatban.

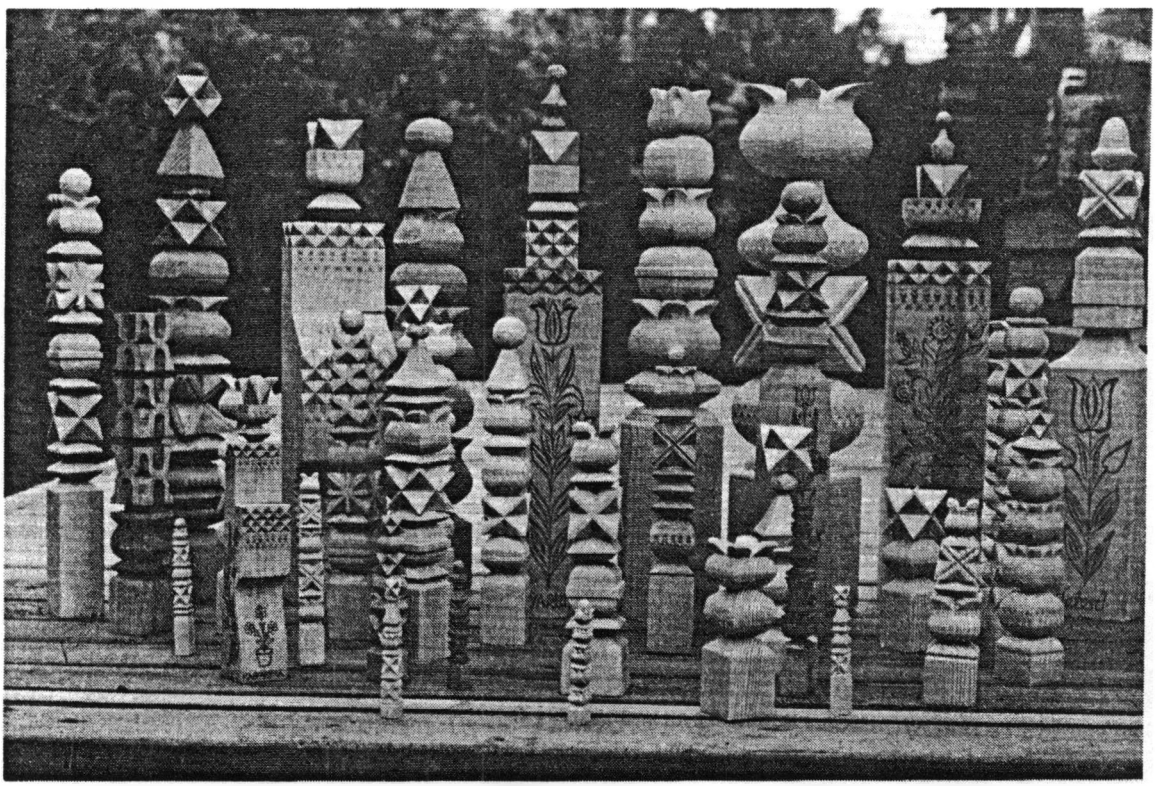

Józsa László fejfagyűjteménye, melyeket erdélyi útja után faragott itt Vancouverben

Befejezésül egy érdekes megfigyelésemet szeretném itt megosztani az olvasóval. Mondhatnám megint, hogy ez egy teljesen személyes szociográfiai tézis és nem egy tudományos kutatás eredménye. Amikor a fejfákról a fent látható paragrafust készítettem magyarul, úgy döntöttem, hogy angolul is adok egy magyarázó (avagy "angolozó"?) szöveget a kanadaiak számára. Úgy vettem észre, hogy a halál témaköre kínosan "köntörfalazott" angolul. Ezért a vallási magyarázattal magyar totem fáknak neveztem a fejfákat. Ugyanakkor, jómagam is megfigyeltem, hogy amikor az általam faragott fejfákra virág motívumot véstem vagy rajzoltam, "megszelídült" a magyar totemfa.

Az egyszerű magyar ember nem félt a haláltól. Nagy bölcsességgel, és egy egész életet betöltő kemény munka után, a halált egy végleges megnyugvásnak, örök pihenésnek tekintette. Ezért sok esetben régebben a fejfákat már előre elkészítették, különösen vidéken, falusi helyeken. Malonyai Dezső könyvéből, A Magyar Nép Művészete (1907), pontosabban az első kötetből idézek:

"Egy erdélyi öreg paraszt oktatott bennünket, ilyenformán:

-- A halál!... Nem baj az, instállom. Dehogy baj! Apránkint szokik abba az ember. Előbb a foga potyog ki az embernek, aztán a szeme romlik, utóbb az inak roskadnak meg, oda lesz a gyomrunk, mint az elnyűtt bocskor, szertemállunk, mire elérkezünk odáig. A halálig. A végin már áldás, olyan jól esik meghalni. Mintha aludni mennénk. Lám, a gyerek, az bezzeg nem szeret lefeküdni esténkint. Inkább rí, mer' a' meg mindegyre élni akar. De aztán, amikor munka alá kerül, a napi robot után jól esik az esti megpihenés. Ötven-hatvan esztendős korunkban nincs más, csak az ágy!... Úgy gondolom én azt, instállom, mindig, hogy amíg élünk, mind csak a halálhoz szokunk. Este, amikor lefekszünk, meghalunk egy-egy kicsit, minden áldott nap. Egyszer aztán, a legvégin, amikor úgyis nehéz már a fölkelés reggel: elkövetkezik a nagy lefekvés, megpihenünk mindenkorra, a jó Isten áldott földjiben. Ebbe a jó földbe, aki a verejtékünkért kenyérrel szogál, amíg élünk..."

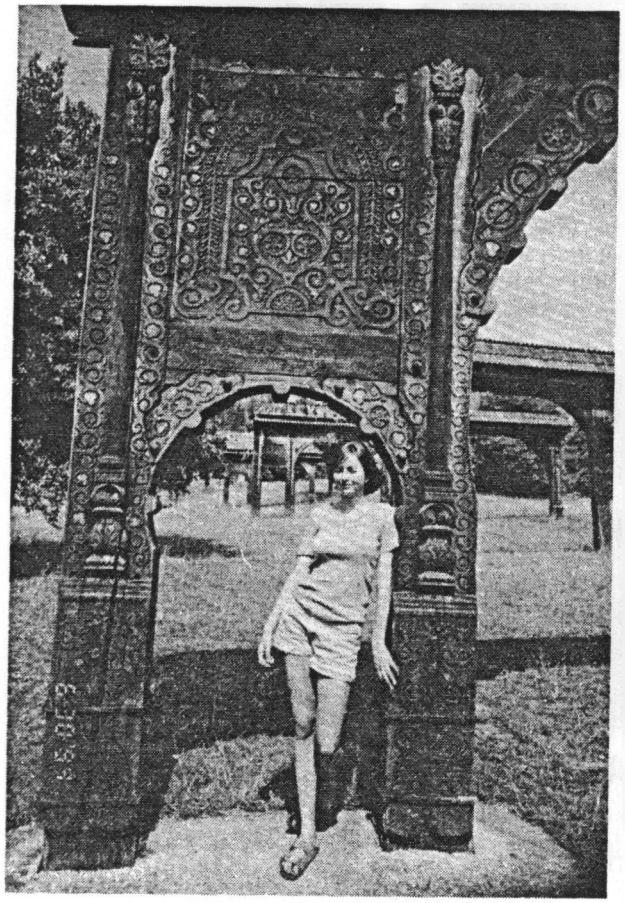

Részlet a kapusorból, mely mutatja a kapuk jelenlegi siralmas állapotát.

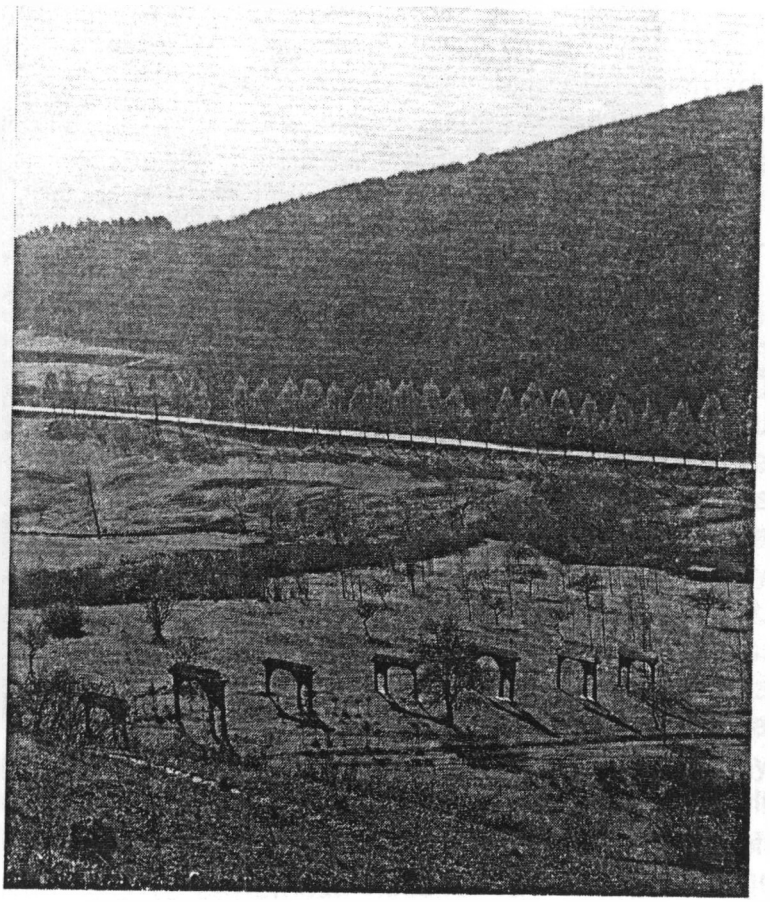

Az Orbán Balázs síremlékéhez vezető nyolc székelykapu a Szejke-fürdőn

TARTALOM JEGYZÉK

Kapocs 1994/95 Palkovics J.....2
Tamási Miklós 1936 - 1994 Major R.....3
Emlékezés Tamási Miklósra Fáy István.....4
Tamási Miklós emlékezete Dr. Roller Kálmán.....4
A legöregebb magyar erdész halála Palkovics J.....5
Búcsuzás Witt Lajostól Dr. Jablánczy Sándor.....5
Történetek Lajos Bácsi életéből Jákóy Bandi.....7
Hírek és események 1994/95 Szerkrsztő Bizottság.....10
Növekszik a soproni csoport.....13
Takács Jóska a IV évesekről.....13
1994 az írók és költök éve.....14
Levél Báthy Pistától.....15
Mesél a csönd Király Ilona.....16
Tizedik soproni piknik a Szász tanyán.....17
Meghívó a piknikre.....18
Meghívó a soproni bálra.....19
Az 1994-es soproni bál.....20
Krétai Ernő.....20
Brian Rock.....20
Két újabb diplomás - Puskás/Tóth.....22
Késöre jár Puskás László.....23
Tisztelt Szerkesztőség Puskás László.....24
Harmadévesek találkozója Bakos Tibor.....24
Másodévesek találkozója Pendl Ferenc.....25
Nyugdíjasok.....25
Distinguished Forester Avard 1994.....27
Tóth Géza nyugdíjba ment.....28
Vancouver on a dollar a day Bakó József.....29
Ágh Mária Adamovich László.....30
Kémes József nyugdíjba ment.....31
A soproni erdészek....Dr. Roller Kálmán.....33
Új hazánk a nagyvilágban Hahn Fülöp.....36
Sebestyén László.....46
Mi mindég búcsuzunk Reményik Sándor.....46
Levél Dr. Jablánczy Sándornak Sopronból.....47
Dr. Bódig József jelentése.....48
A történelem tanúja 1956-ról Kisalföld.....49
A B. C. Magyarság Története Simon Zoltán.....50
Letter from Dr. Clark S. Binkley.....53
Message from J.v. Komlóssy.....54
Réztábla leleplezése Szerkesztő Bizottság.....55
Versek Pintér Lacitól.....56
Szemerei Tamás beszéde.....58
Research Highlights Dr. Pásztner László.....61
Nature and Hunting.....62
Fejfák, kopjafák,magyar totemfák Józsa László.....63

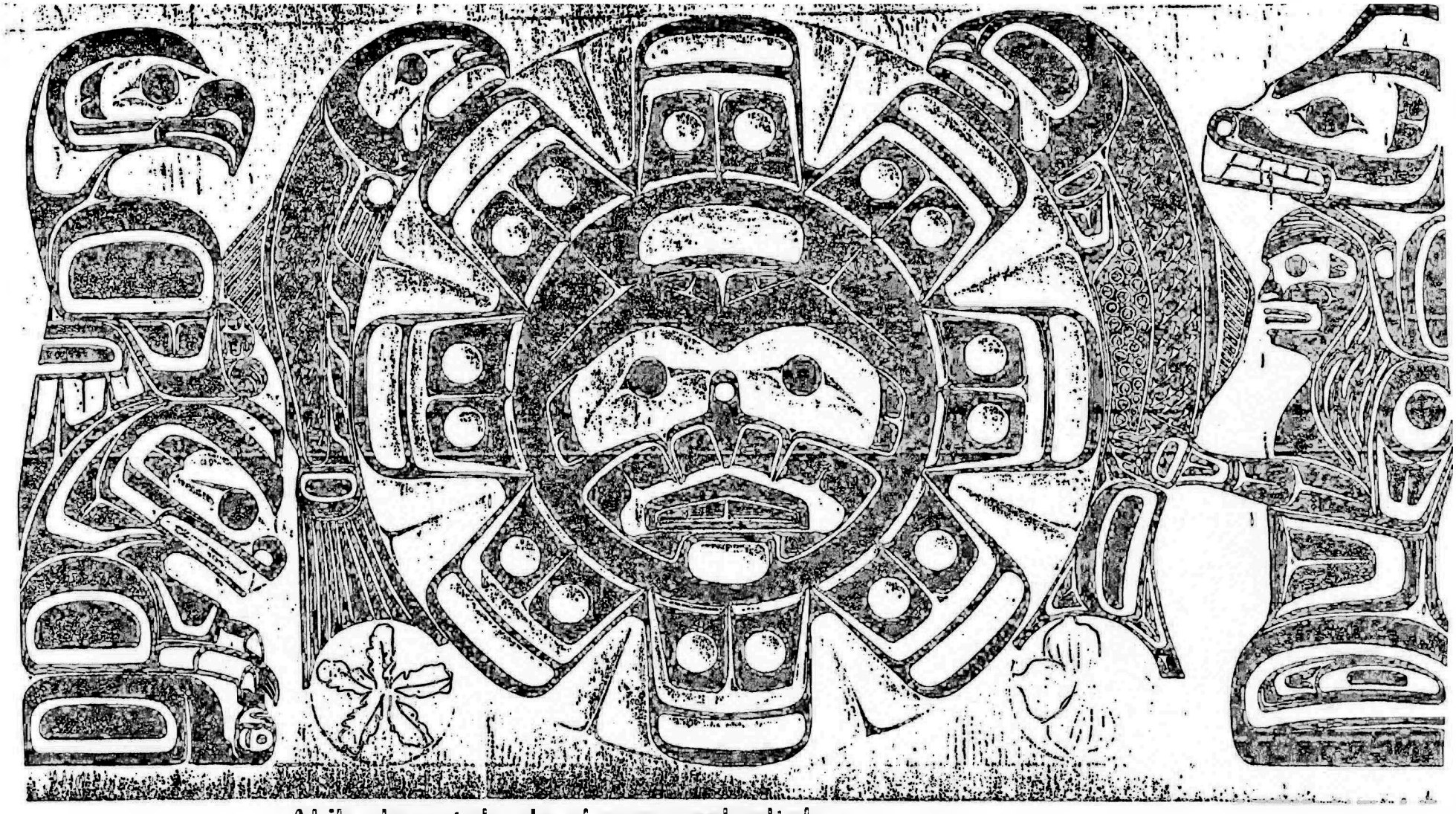

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát
Szívből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!

Vargha Domokos